

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 97 19, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 9. september 2021

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Igor Zorčič

Predsednik

Skupina poslancev

(prvopodpisani Zmago Jelinčič Plemeniti)

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	10-09-2021
Šifra:	801-11 21-25 2
Povezava:	
EPA:	211-VIII EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99 in 75/16 – UZ70a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20) podpisani poslanci vlagamo

PREDLOG ZAKONA O RAVNANJU Z ODPADKI (ZRO)

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po rednem postopku na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije.

Pri obravnavi predloga zakona na seji Državnega zbora RS in pri delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagateljev sodeloval poslanec Zmago Jelinčič Plemeniti.

Priloge:

- Predlog zakona o ravnanju z odpadki
- Podpisi poslancev:
  - o Zmago Jelinčič Plemeniti
  - o Jani Ivanuša
  - o Dušan Šiško

PREDLOG ZAKONA O RAVNANJU Z ODPADKI (ZRO)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1.1 Ocena stanja

1.1.1. Opis dejanskega stanja

Na področju ravnanja z odpadki je obstoječi Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1) podnormiran. Področje odpadkov namreč specialno ureja le 20. člen ZVO-1, vse ostalo pa je določeno v podzakonskih aktih. V tem členu je cel spekter določb o ravnanju z odpadki, od zahteve, da morajo imeti predelovalci okoljevarstveno dovoljenje, do sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti.

V skladu z načelom zakonitosti morajo biti pravice in dolžnosti določene v zakonu, te pa so lahko podrobneje urejene v podzakonskem aktu. Zato je z vidika načela zakonitosti in pravne varnosti pomembno, da se določbe iz podzakonskih aktov povzdignejo in podrobneje uredijo na zakonskem nivoju. Ob upoštevanju tega načela so številna določila iz podzakonskih predpisov, zlasti iz Uredbe o odpadkih, dvignjene na raven zakona.

Na zakonsko raven se tako dvigajo naslednja področja:

1. splošna določba o varstvu okolja in varovanju človekovega zdravja pri ravnanju z odpadki (14. člen),
2. hierarhija ravnanja z odpadki (15. člen),
3. pravila ravnanja z odpadki (0. člen),
4. okoljevarstveno dovoljenje za dejavnost ravnanja z odpadki (17. člen),
5. stranski proizvod (19. člen),
6. prenehanje statusa odpadka (20., 21. in 22. in 23. člen),
7. odgovornost za ravnanje z odpadki (24. člen),
8. stroški ravnanja z odpadki (25. člen),

Področje odpadkov je vedno bolj pereča in vedno pomembnejša okoljska tema, ki si zasluži poseben zakon. Umestitev obsežne materije področja odpadkov v ZVO-1 ni ustrezna.

Ravnanje z odpadki je urejeno s predpisi Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki jih lahko razvrstimo v tri glavne sklope: okvirna zakonodaja o odpadkih (Direktiva o odpadkih, Uredba EU o pošiljkah odpadkov); zakonodaja, ki ureja določene postopke obdelave odpadkov (sežig, odlaganje na odlagališčih ter nekatera merila za predelavo odpadkov); in zakonodaja, ki ureja posamezne tokove odpadkov (odpadna embalaža, odpadna električna in elektronska oprema (v nadaljnjem besedilu: OEEO), baterije in akumulatorji, rudarski odpadki, PCB itd.). To je eno od najbolj urejenih področij varstva okolja, ki je v slovenski pravni red že preneseno z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1) in podzakonskimi predpisi, sprejetimi na njegovi podlagi.

Na zakonski ravni je treba urediti tudi skupna pravila proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO), ki je pomemben instrument za zmanjšanje količine odpadkov in sistemska ureditev načela onesnaževalec plača. Institut proizvajalčeve razširjene

odgovornosti trenutno ureja 20. člen ZVO-1, podrobneje pa je urejen v podzakonskih aktih za vsak tok odpadkov posebej. Pomembno je, da se ta pravila za vse toke odpadkov poenotijo in določijo z zakonom, kar ureja ta predlog zakona.

1.1.2 Opis veljavne pravne ureditve

Področje odpadkov trenutno na zakonski ravni ureja le 20. člen ZVO-1, ki je bil doslej deležen že številnih sprememb. V tem členu je urejen tudi sistem PRO.

Področje odpadkov v pretežnem delu ureja podzakonski akt, in sicer Uredba o odpadkih.

Vlada je na podlagi 20. člena ZVO-1 sprejela uredbe, s katerimi je določila obveznost PRO za določene skupine proizvodov oziroma odpadkov, ki nastanejo iz teh proizvodov, ter podrobneje opredelila proizvajalce in obveznosti, ki so jim naložene. Tako je v Republiki Sloveniji PRO uveljavljena z uredbami vlade za osem zgoraj že omenjenih skupin proizvodov. Od tega je PRO na štirih »tokovih« zahteva področnih direktiv EU. Ker te vzpostavljajo minimalni standard skupnih (harmoniziranih) zahtev, pa se po državah članicah sistemi ravnanja z odpadki iz proizvodov, za katere je PRO vzpostavljena na podlagi zahtev direktiv EU, med seboj razlikujejo.

1.1.2.1 Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo

Skladno z Direktivo 2012/19/ES je v vseh državah članicah EU ravnanje z OEEO urejeno na podlagi PRO, sistemi ravnanja z OEEO pa se med seboj razlikujejo. V Sloveniji to področje na podlagi ZVO-1 ureja Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE). Ta poleg zahtev, povezanih z zasnovo in načrtovanjem EEO, ureja tudi pravila ravnanja in druge pogoje za zbiranje, vnovično uporabo, obdelavo, predelavo in odstranjevanje OEEO ter okoljske cilje ločenega zbiranja, recikliranja in predelave OEEO.

1.1.2.2 Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji

Skladno z Direktivo 2006/66/ES je v vseh državah članicah EU ravnanje z odpadnimi baterijami in akumulatorji urejeno na podlagi PRO, sistemi ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji pa se med seboj razlikujejo. Na področju odpadnih baterij in akumulatorjev je PRO v Republiki Sloveniji na podlagi sedmega odstavka 20. člena ZVO-1 urejena in uveljavljena z Uredbo o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE). Ta poleg pravil za dajanje na trg baterij in akumulatorjev vsebuje tudi prepovedi dajanja na trg baterij in akumulatorjev, ki vsebujejo nevarne snovi, določa posebna pravila za zbiranje, obdelavo, recikliranje in odstranjevanje odpadnih baterij in akumulatorjev ter okoljske cilje njihovega ločenega zbiranja.

1.1.2.3 Ureditev PRO na področju ravnanja z izrabljenimi vozili

Skladno z Direktivo 2000/53/ES je v vseh državah članicah EU ravnanje z izrabljenimi vozili urejeno na podlagi PRO, sistemi ravnanja z izrabljenimi vozili pa se med seboj razlikujejo. Na področju izrabljenih vozil je PRO v Republiki Sloveniji na podlagi sedmega odstavka 20. člena ZVO-1 urejena in uveljavljena z Uredbo o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE). Ta določa pravila ravnanja z izrabljenimi vozili, glede obsega zagotavljanja ravnanja z odpadki iz proizvodov pa se

razlikuje od drugih uredb, ki uvajajo PRO. Proizvajalec mora na svoje stroške zagotavljati sistem za zbiranje in prevzem izrabljenih vozil njegove blagovne znamke, prevzem odpadnih delov vozil njegove blagovne znamke ter oddajo vseh prevzetih izrabljenih vozil v obdelavo. Obveznost izvajanja predpisane obdelave in doseganja predpisanih okoljskih ciljev vnovične uporabe, recikliranja in predelave pa je določena vsem gospodarskim subjektom, kot jih določa Uredba o izrabljenih vozilih (proizvajalcem, distributerjem in subjektom, ki izvajajo obdelavo izrabljenih vozil).

1.1.2.4 Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadno embalažo

V večini držav članic EU je ravnanje z embalažo in odpadno embalažo urejeno na podlagi PRO, vendar pa sta sistem ravnanja z odpadno embalažo in obseg obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati proizvajalci, različna od države do države. Na področju embalaže je PRO v Republiki Sloveniji urejena z Uredbo o embalaži in odpadni embalaži (Uradni list RS, št. 54/21, v nadaljevanju: uredba o embalaži). Ta poleg zahtev, povezanih s tehničnimi lastnostmi tovrstnih izdelkov, zaradi varstva okolja ureja tudi pravila ravnanja in druge pogoje za zbiranje, vnovično uporabo, predelavo in odstranjevanje odpadne embalaže skupaj s plačevanjem predpisanih stroškov za preprečevanje ali zmanjševanje kakršnega koli vpliva embalaže in odpadne embalaže na okolje ter z ravnanjem z odpadno embalažo, ki je komunalni odpadek.

1.1.2.5 Ureditev PRO na področju ravnanja z izrabljenimi gumami

V večini držav članic EU je ravnanje z izrabljenimi gumami na podlagi državnih predpisov ali dogovora s proizvajalci urejeno v obliki PRO. Na področju izrabljenih gum je PRO v Republiki Sloveniji na podlagi sedmega odstavka 20. člena ZVO-1 urejena in uveljavljena z Uredbo o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE). Ta določa pravila zbiranja in predelave izrabljenih gum, obveznosti pri dajanju gum v promet ter druge obveznosti, povezane z ravnanjem z gumami in izrabljenimi gumami.

1.1.2.6 Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami

Na področju ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami je PRO podrobneje urejena v Uredbi o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami (Uradni list RS, št. 25/19). Ta uredba sicer ne ureja tehničnih lastnosti teh izdelkov zaradi varstva okolja in zaradi tega ne določa teh obveznosti proizvajalcev nagrobnih sveč, ureja pa pravila ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami in plačilo s tem povezanih stroškov, zato da se zagotovi njihovo od drugih komunalnih odpadkov ločeno zbiranje, recikliranje in druge načine predelave.

1.1.2.7 Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi zdravili

Na področju ravnanja z odpadnimi zdravili je PRO podrobneje urejena v Uredbi o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE). Ta uredba ureja pravila ravnanja ter pogoje za zbiranje in odstranjevanje neuporabnih zdravil in ostankov zdravil, skupno poimenovanih odpadna zdravila.

1.1.2.8 Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi

Na področju ravnanja z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi, je PRO podrobneje urejena v Uredbi o ravnanju s fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE). Ta uredba določa pravila ravnanja ter druge pogoje za zbiranje, vnovično uporabo in odstranjevanje neuporabnih fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo nevarne snovi, ter ostankov fitofarmaceutskih sredstev z nevarnimi snovmi, ki ostajajo po njihovi uporabi v odpadni prodajni embalaži.

1.2 Razlogi za sprejem predloga zakona

Zakon področje odpadkov ureja bolj podrobno kot ZVO-1, ki je kot že rečeno, glede odpadkov podnormiran. Nekatere najpomembnejše določbe iz podzakonskih aktov so tako povzdignjene na zakonsko raven, vladi pa je prepuščena pristojnost podrobnejšega urejanja te materije s podzakonskimi akti.

Iz že opisanih značilnosti sistemov PRO izhaja, da je nosilni razlog zakonodajnih sprememb zagotovitev poenotenega zakonja, ki omogoča njihovo učinkovito delovanje s tem, da zahteve bolj jasno opredeljuje že na zakonski ravni in odpravlja anomalije sistemov, še posebej v delu, ki se nanaša na skupno izpolnjevanje obveznosti.

S predlagano zakonsko ureditvijo želimo zagotoviti večjo učinkovitost teh sistemov, bodisi zaradi doseganja zelo zahtevnih predpisanih okoljskih ciljev v prihodnosti bodisi zaradi težav, s katerimi se spoprijemamo pri že vzpostavljenih sistemih.

Pri izvajanju predpisov, ki urejajo sistem PRO, namreč nastajajo težave, ki vplivajo na učinkovitost sistemov PRO in so posledica pravnega okvira sistema ravnanja z odpadki, pomanjkljive vključitve načela PRO v ta okvir ter pomanjkljivega institucionalnega okvira za delovanje tega načela. Odprava težav s posameznimi nesistemskimi rešitvami se je pokazala kot neustrezna in je prispevala k razkoraku med posameznimi predpisi, ki uvajajo PRO, k neučinkovitosti izvajanja sistemov in k skupnemu nezadovoljstvu vseh udeleženih. Nujna učinkovita rešitev težav je sistemska, z zagotovitvijo in uveljavitvijo ustrezne vključitve načela PRO v pravni okvir RS, jasnega institucionalnega okvira z razmejenimi pristojnostmi in odgovornostmi ter učinkovitim nadzorom.

1.2.1. Prenos zahtev krovne direktive o odpadkih glede minimalnih zahtev za sisteme PRO in nekaterih zahtev direktive o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje v pravni red RS

Sistemi PRO so bistveni element učinkovitega ravnanja z odpadki, obstajajo pa precejšnje razlike med državami članicami EU glede učinkovitosti in uspešnosti teh sistemov. Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih (UL L, št. 150, 14. junij 2018, str. 109) zato določa minimalne operativne zahteve za takšne sisteme PRO.

Pri tem ločuje med splošnimi minimalnimi zahtevami, uporabljenimi za vse sisteme, in tistimi samo za organizacije, ki v imenu proizvajalcev izvajajo obveznosti PRO. Vključuje tudi opredelitev pojma »sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti«, ki pomeni sklop ukrepov, sprejetih v državah članicah, s katerimi od proizvajalcev proizvodov zahtevajo, da nosijo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanja v fazi odpadkov v trajanju proizvoda skupaj z ločenim zbiranjem, sortiranjem in postopki obdelave. Ta obveznost lahko zajema tudi organizacijsko odgovornost in odgovornost prispevati k preprečevanju odpadkov ter k vnovični uporabljivosti proizvodov in njihovi

reciklabilnosti. Proizvajalci proizvodov lahko obveznosti iz sistema PRO izpolnjujejo posamično ali skupinsko.

Splošne minimalne zahteve bi morale zmanjšati stroške in izboljšati učinkovitost, zagotoviti enake konkurenčne pogoje tudi za mala in srednja podjetja ter podjetja, ki se ukvarjajo z elektronskim poslovanjem, ter preprečiti ovire za nemoteno delovanje notranjega trga. Prav tako bi morale prispevati k upoštevanju stroškov ob koncu trajanja proizvodov v njihovo ceno ter zagotoviti spodbude za proizvajalce že pri načrtovanju njihovih proizvodov, da bi bolje upoštevali reciklabilnost, vnovično uporabljivost, popravljivost in prisotnost nevarnih snovi. Na splošno bi morale te zahteve izboljšati upravljanje in preglednost sistemov PRO ter zmanjšati možnost za nasprotja interesov med organizacijami, ki izvajajo obveznosti PRO v imenu proizvajalcev proizvodov, in izvajalci ravnanja z odpadki, s katerimi te organizacije sklenejo pogodbe.

Proizvajalci proizvodov bi morali kriti stroške doseganja ciljev ravnanja z odpadki in drugih ciljev skupaj s preprečevanjem odpadkov, določenih za zadevni sistem PRO. Pod strogimi pogoji si lahko te stroške delijo z izvirnimi povzročitelji odpadkov ali distributerji, kadar je to upravičeno zaradi potrebe po zagotavljanju ustreznega ravnanja z odpadki in ekonomske upravičenosti sistema PRO.

Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih vsebuje posebno definicijo komunalnih odpadkov in v zvezi s temi določa nove okoljske cilje. Delež priprave za ponovno uporabo in recikliranje komunalnih odpadkov povečati: (i) do leta 2025 na najmanj 55% mase, (ii) do leta 2030 na najmanj 60 % mase in (iii) do leta 2035 na najmanj 65 % mase.

Komunalnim odpadkom je tako treba posvetiti posebno pozornost, saj posebej glede komunalne odpadne embalaže velja, da je ta precej manj primerna za recikliranje kot odpadna embalaža iz industrije in drugih komercialnih dejavnosti. Ravnanje s komunalno odpadno embalažo precej dražje od ravnanja z nekomunalno odpadno embalažo.

Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih je vnesla tudi nova pravila za izračun doseganja ciljev, ki se nanašajo na komunalne odpadke. Iz tega sledi, da je problematika komunalnih odpadkov drugačna od problematike nekomunalnih odpadkov, predvsem na področju embalaže. Embalaža, ki je namenjena potrošnikom, povzroča večja logistična, organizacijska, finančna in okoljska bremena kot embalaža, ki se uporabi kot embalaža v industriji in drugih komercialnih dejavnostih.

To pomeni, da bi morali proizvajalci, ki okolje obremenjujejo s proizvodi, iz katerih nastajajo komunalni odpadki, nositi ustrezno breme ravnanja s to vrsto odpadkov, proizvajalci, ki na trg dajejo proizvode, ki se ne morejo uporabljati v gospodinjstvih, pa bi morali nositi manjše breme.

S tem bi bilo načelo onesnaževalec plača bolj dosledno izpeljano. V sedanji ureditvi pa se z vidika izračuna bremen, ki jih morajo nositi družbe za ravnanje z odpadno embalažo, ne upošteva delitev na komunalno in nekomunalno embalažo na izvoru na način, da bi bil tisti, ki na trg daje samo nekomunalno odpadno embalažo, odgovoren za ravnanje s to vrsto odpadne embalaže, tisti, ki na trg daje komunalno odpadno embalažo, pa za to vrsto odpadne embalaže.

Proizvodi, iz katerih nastanejo komunalni odpadki, tako bistveno bolj obremenjujejo okolje od proizvodov, iz katerih ne nastanejo komunalni odpadki. Zato je to treba upoštevati pri razporeditvi finančnih bremen, ki jih krijejo eni in drugi proizvajalci.

Direktiva 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155, 12. junij 2019, str. 1) uvaja sistem PRO tudi za določene plastične proizvode za enkratno uporabo. V skladu s specifičnostjo teh proizvodov določa proizvajalcem tudi finančne obveznosti v zvezi s specifičnimi ukrepi, na primer v zvezi s smetenjem z odpadki iz teh proizvodov. S predlogom zakona se zagotavljajo zakonske podlage za prenos nekaterih od teh zahtev v pravni red RS. Poleg tega v skladu s to direktivo predlog zakona na zakonski ravni prepoveduje dajanje nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in proizvodov iz oksorazgradljive plastike na trg v RS.

Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih določa, da morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da finančni prispevki posameznega proizvajalca ne presegajo stroškov, ki so potrebni za zagotavljanje storitev ravnanja z odpadki na stroškovno učinkovit način in da se ti stroški določijo na pregleden način med zadevnimi akterji. Preglednost stroškov vseh akterjev, ki sodelujejo v verigi obdelave, je treba z vidika zaščite proizvajalcev, da ti ne bi nosili prevelikega bremena, razširiti na vse odpadke, za katere velja sistem PRO.

Da bi se zagotovila preglednost cen in zaradi drugih razlogov, navedenih v nadaljevanju, se s tem zakonom ustanavlja Javna agencija za proizvajalčevo razširjeno odgovornost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija), ki bo kot regulatorni organ nadzoroval cene organizacij, obdelovalcev, zbiralcev in prevoznikov in skrbel za to, da bodo imele vse organizacije na trgu enaka konkurenčna izhodišča ter izvajal ostale naloge, ki jih v tem trenutku opravlja ministrstvo, pristojno za okolje. Ker je ravnanje z odpadki in proizvajalčeve razširjene odgovornosti strokovno področje in ker Slovenija zaostaja pri zasledovanju okoljskih ciljev, je nujno potrebno, da se ustanovi neodvisen in samostojen organ v obliki agencije v skladu z Zakonom o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 - EZ-A, 33/11 - ZEKom-C). S tem se bo zmanjšal vpliv politike na izredno pomembno področje ravnanja z odpadki, za katere velja PRO, s čimer se bo to področje prepustilo v upravljanje neodvisnemu organu. Agencija bo tako prevzela nadzor nad izvajanjem tega zakona v delu, ki ureja sistem PRO.

1.3 Predpisi, ki urejajo to področje

1. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ in 21/18 – ZNOrg),
2. Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in z odpadnimi nagrobnimi svečami (ZIURKOE) (Uradni list RS št. 84/18),
3. Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE),
4. Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE),
5. Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18 in 84/18 – ZIURKOE),
6. Uredba o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE),
7. Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE),
8. Uredba o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19),
9. Uredba o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE),
10. Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE),

11. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne električne in elektronske opreme ter odpadnih prenosnih baterij in akumulatorjev (Uradni list RS, št. 84/18),
12. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže (Uradni list RS, št. 32/06, 65/06, 78/08, 19/10, 68/17 in 82/18),
13. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih gum (Uradni list RS, št. 32/06).

1.4 Predpisi EU, ki vplivajo na področje urejanja

Ravnanje z odpadki in PRO

1. Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22. novembra 2008, str. 3), zadnjič spremenjena s popravkom (UL L 32 z dne 4. februarja 2019, str. 35)
2. Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L št. 269 z dne 21. oktobra 2000, str. 34), zadnjič spremenjena z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2020/362 z dne 17. decembra 2019 o spremembi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izrabljenih vozilih glede izvzetja za šestvalentni krom kot protikorozijsko sredstvo hladilnega sistema iz ogljikovega jekla v absorpcijskih hladilnikih v avtomobilih (UL L št. 67 z dne 5. marca 2020, stran 116),
3. Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (prenovitev) (UL L št. 197 z dne 24. julija 2012, str. 38), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 93),
4. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 365 z dne 31. decembra 1994, str. 10), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 141),
5. Direktiva 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ter o spremembi Direktive 2004/35/ES (UL L št. 102 z dne 11. aprila 2006, str. 15), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe ES in Sklep Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – četrti del (UL L št. 188 z dne 18. julija 2009, str. 14),
6. Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157 (UL L št. 266 z dne 26. septembra 2006, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 93),
7. Direktiva 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155 z dne 12. junija 2019, str. 1),

8. Direktiva 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155, 12. junij 2019, str. 1).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona je doseči predpisane evropske okoljske cilje s pristopi trajnostnega in krožnega gospodarstva z vidika odpadkov.

Ker so odpadki del okoljske problematike so v tem zakonu določena tudi splošna načela, ki sicer veljajo na področju varstva okolja.

2.2 Načela

Temeljna načela, ki se uporabljajo na področju odpadkov, so enaka kot temeljna načela, ki veljajo širše, na področju varstva okolja na sploh. Zato so v ta zakon prenašajo temeljna načela varstva okolja. Dodatno je še načelo krožnega gospodarstva, ki je na področju odpadkov vedno pomembnejši pristop k reševanju problematike naraščajoče količine odpadkov.

2.3 Poglavitne rešitve

Preprečevanju nastajanja odpadkov in ravnanju z njimi zakon namenja znatno več pozornosti kot do sedaj. Cilj politike EU o odpadkih je zaščititi okolje in zdravje ljudi ter pomagati EU pri prehodu na krožno gospodarstvo s čim večjim vračanjem visokokakovostnih virov iz odpadkov v gospodarstvo in spodbujanjem gospodarske rasti s prehodom na sodobno, z viri učinkovito in konkurenčno gospodarstvo (Evropski zeleni dogovor). Glavni cilji so izboljšati ravnanje z odpadki, spodbujati inovacije pri recikliranju odpadkov in čim bolj omejiti odlaganje odpadkov na odlagališčih. Za doseganje teh ciljev so določeni okoljski cilji predelave in recikliranja odpadkov ter zmanjšanja njihovega odlaganja, države pa morajo sprejeti ustrezne ukrepe za njihovo doseganje. Predpisi EU določajo splošni pravni okvir za ravnanje z odpadki v EU, posebni predpisi pa urejajo ravnanje z določenimi vrstami odpadkov ali posamezna ravnanja z odpadki (npr. odlaganje odpadkov na odlagališčih).

Določeni so osnovni pojmi in opredelitve (kot npr. odpadek, recikliranje, ravnanje z odpadki itd), uvedena je petstopenjska hierarhija ravnanja z odpadki, ki predstavlja vrstni red prednostnega ravnanja z odpadki, določena so osnovna načela ravnanja z odpadki. Zahteva se ravnanje z odpadki brez ogrožanja zdravja ljudi in okolja, brez tveganja za vodo, zrak, tla, rastline ali živali, ne da bi povzročali motnje zaradi hrupa ali vonjav in brez škodljivega vpliva na krajino ali kraje posebnega pomena. Uvedeni sta načeli »onesnaževalec plača« in »proizvajalčeva razširjena odgovornost« (PRO). Opredeljeni so tudi stranski proizvodi (kot snovi ali predmeti, ki izhajajo iz proizvodnih procesov, katerih glavni cilj ni proizvodnja teh proizvodov) ter merila za prenehanja statusa odpadka, ki določajo, kdaj odpadki prenehajo biti odpadki. Vse navedeno se s tem predlogom zakona povzdiguje na zakonsko raven, kar je z vidika načela legalitete na načelni ravni bolj primerno od dosedanjega normiranja tega področja s podzakonskimi predpisi.

Temeljne značilnosti odgovornosti proizvajalcev za proizvod od takrat, ko iz proizvoda nastane odpadek, so v predlaganem osnutku zakona umeščene v poglavje z naslovom Sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti. Ta za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO) vzpostavlja zakonsko določen nabor obveznosti. Vlada pa je pooblaščenca, da določi vrsto proizvodov, za katere velja PRO in – v verigi različnih oseb,

ki po zakonu veljajo za proizvajalca proizvoda – določi proizvajalca, za katerega veljajo predpisane obveznosti.

V zakonu je urejen tudi institut pooblaščenega zastopnika, ki lahko oziroma mora prevzeti obveznosti proizvajalca. Pri tem pa je proizvajalec svojih obveznosti oproščen le v obsegu, v katerem jih je ta pravilno izpolnil.

Obveznost proizvajalca je po predlagani ureditvi finančna in organizacijska. Že iz začetnih določil glede zbiranja odpadkov pa izhaja eden od organizacijskih vidikov sistema, in sicer dejstvo, da zakon ohranja že vzpostavljene sisteme (občinsko javno službo) zbiranja komunalnih odpadkov.

Proizvajalec izpolnjuje obveznosti PRO skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov; lahko pa tudi skupaj s proizvajalci iste skupine proizvodov znotraj istovrstnih proizvodov. Izjemoma je dopuščeno samostojno izpolnjevanje obveznosti, in sicer kadar bo to za proizvode, ki se ne uporabljajo v gospodinjstvih, dopuščal predpis vlade.

Oba navedena načina izpolnjevanja obveznosti sta v nadaljnjih določilih zakona podrobneje urejena. Skupne zahteve pri obeh načinih so: pridobitev dovoljenja, načrt izpolnjevanja obveznosti, spoštovanje določil glede stroškov in zahtev glede računovodskega evidentiranja, zahteve revizije ter zagotavljanja kakovosti podatkov in – kadar je predpisano – tudi zagotovitev finančnega jamstva.

Skupno izpolnjevanje obveznosti v imenu proizvajalcev istovrstnih proizvodov izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz teh proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija). Organizacija je namenjena izpolnjevanju obveznosti proizvajalca in je smotrna v vseh primerih, ko bi bilo breme samostojnega izpolnjevanja obveznosti iz PRO za določeno vrsto proizvodov nesorazmerno; na primer zaradi zahtev zagotavljanja zbiralnih mest. Navedeno velja še posebej za odpadke iz proizvodov, ki nastajajo v gospodinjstvih.

Z vidika ustvarjanja okolja, v katerem bo v največji meri mogoče izpolnjevanje okoljskih ciljev, zakon uvaja pomembno novost, da lahko organizacija tudi sama organizira ločeno zbiranje tistih komunalnih odpadkov, za katere velja PRO (trinajsti odstavek 35. člena). Gre za pomemben korak v smeri, da bodo organizacije lahko imele tudi same nadzor nad tokovi komunalnih odpadkov in da bodo zbiranje organizirale na stroškovno in okoljsko učinkovit način. S tem bodo organizacije tudi tistim proizvajalcem, ki na trg dajejo proizvode, iz katerih nastajajo komunalni odpadki, za katere velja PRO, pomagale pri vzpostavitvi modela krožnega gospodarstva. To je v dosedanji ureditvi mogoče le z vzpostavitvijo sistema vračljive embalaže, ki se jo ponovno uporabi. S tem dopolnilom pa bodo lahko proizvajalci preko organizacij model krožnega gospodarstva zagotavljali tudi tako, da bo organizacija za te proizvajalce organizirala zbiranje takih odpadkov in njihovo recikliranje. Brez te možnosti so proizvajalci namreč precej omejeni, da bi sami zbirali take odpadke, ki jih sami dajo na trg, saj lahko take odpadke zbirajo samo izvajalci javnih služb. To velja še posebej za plastenke, ki jih EU namenja posebno pozornost v okviru sprejete Direktive (EU) 2019/904 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje.

S tem zakonom se ustanavlja samostojna in neodvisna Javna agencija za proizvajalčevo razširjeno odgovornost Republike Slovenije (v nadaljevanju besedilu: agencija). Ustanovitev agencije je potrebna zaradi spoznanja, da v sistemih, kjer je prisotnih več organizacij, ni mogoče zagotoviti konkurence, če v takem sistemu ni vzpostavljena neodvisen organ z ustreznimi javnimi pooblastili. Obveznost, da države članice imenujejo organ izhaja iz Direktive (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih. Spremenjena direktiva v 8.a členu določa, da morajo države članice, kadar na njihovem ozemlju obveznosti PRO izvaja več

organizacij, imenovati vsaj en organ, ki je neodvisen od zasebnih interesov, ali poveriti javnemu organu nadzor izvajanja obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca.

Sistem PRO je v EU in državah OECD prepoznan kot sistem, ki igra pomembno vlogo pri prehodu v krožno gospodarstvo. Zato je takemu sistemu treba zagotoviti vso potrebno podporo, ki jo lahko nudi neodvisna agencija z javnimi pooblastili. Predvidevajo se pristojnosti Agencije v obliki reguliranja cen ravnanja z odpadki, zato da se proizvajalci ne bodo za ravnanje z odpadki plačevali več, kot je to potrebno. Reguliranje cen je še posebej potrebno, ker se s tem zakonom razširja obseg storitev, ki jih bo moral financirati proizvajalec tudi na zbiranje komunalne odpadne embalaže v sistemu od vrat do vrat. S tem se bo obseg bremena za gospodarstvo zmanjšal na najmanjšo potrebno mero. Brez reguliranja teh cen bi namreč lahko prišlo do prelivanja sredstev od proizvajalcev k izvajalcem javnih služb in obdelovalcem odpadkov. Na stroškovno učinkovit način je namreč treba zagotavljati ravnanje z odpadki po celi verigi ravnanja z odpadki.

Agencija bi tako prevzela nalogo regulatorja za vse tokove odpadkov, za katere je v Sloveniji uveljavljen sistem PRO. Agencija bi tako prevzela nalogo vodenja vseh evidenc v zvezi z odpadki, za katere velja PRO, kot so register proizvajalcev, informacijski sistem za izvajanje sistema PRO, analiza podatkov ipd.. Agencija pa bo tudi izdajala, spreminjala in odzemale dovoljenja organizacijam za skupno izpolnjevanje obveznosti PRO. Agencija bo izvajala nadzor nad izvajanjem zakona, ki se nanaša na sistem PRO in iz tega področja prevzela nalogo prekrškovnega organa.

Iz določil o stroških proizvajalca izhaja, da pri finančni odgovornosti proizvajalci praviloma v celoti (100 %) nosijo stroške ravnanja z odpadki iz istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO. Ob upoštevanju, da direktiva EU predpisuje tudi strukturo stroškov, to pomeni, da proizvajalec praviloma nosi celotne stroške zbiranja odpadkov iz proizvodov in ozaveščanja javnosti, ki so bili do zdaj večinoma stroški izvornih povzročiteljev odpadkov. V skladu s pravom EU tudi osnutek zakona le izjemoma dopušča odstopanje od 100-odstotnega kritja stroškov.

Vsi proizvajalci proizvodov in pooblaščen zastopniki morajo biti vpisani v register. Poleg vpisa lastnih podatkov morajo zagotoviti tudi podatke o proizvodih, ki jih dajejo na trg Republike Slovenije, in nameravani način izpolnjevanja obveznosti PRO (skupno ali samostojno).

Za izvajanje sistema PRO ter spremljanje in nadzor nad izvajanjem sistema PRO agencija vodi in vzdržuje tudi informacijski sistem. Podatke v ta informacijski sistem vpisujejo proizvajalci oziroma – pri skupnem izpolnjevanju – organizacija, ki tudi odgovarja za pravilnost vpisanih podatkov.

Ker mora država zagotoviti spremljanje izvajanja sistema PRO, predlog zakona agencija nalaga letno analizo podatkov informacijskega sistema.

Predlog zakona določa obveznosti tudi drugim deležnikom sistema PRO ter za izmenjavo mnenj o sistemu PRO redni dialog med zadevnimi deležniki, vključenimi v sistem izvajanja PRO.

Predvideno je, da bo nov sistem v celoti začel delovati 1. januarja 2023. Pred tem je treba ustrezno spremeniti podzakonske predpise, vzpostaviti informacijski sistem ter omogočiti pridobitev dovoljenj organizacijam in proizvajalcem, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, po novi ureditvi ter tudi vzpostavitev koordinacijskega telesa in podobno.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Predlagani zakon ne bo imel finančnih posledic za državni proračun.

Informacijski sistem o PRO bo ustanovila agencija, njeno delovanje pa bodo v skladu z načelom proizvajalčeve razširjene odgovornosti v celoti morali kriti proizvajalci preko organizacij.

S tem, ko bo agencija prevzela naloge in nadzor nad sistemom PRO, bosta Ministrstvo za okolje in prostor in njegov organ v sestavi – Agencija RS za okolje, razbremenjena v zvezi s tem področjem.

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlagani zakon ne bo imel finančnih posledic za državni proračun.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EU

Predlog zakona se med drugim usklajuje z evropskim pravnim redom, saj se z njim v slovenski pravni red delno prenašajo naslednje direktive Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU):

-Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22. novembra 2008, str. 3), zadnjič spremenjena s popravkom (UL L 32 z dne 4. februarja 2019, str. 35)

-Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L št. 269 z dne 21. oktobra 2000, str. 34), zadnjič spremenjena z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2020/362 z dne 17. decembra 2019 o spremembi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izrabljenih vozilih glede izvzetja za šestvalentni krom kot protikorozijsko sredstvo hladilnega sistema iz ogljikovega jekla v absorpcijskih hladilnikih v avtomobilih (UL L št. 67 z dne 5. marca 2020, stran 116),

-Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (prenovitev) (UL L št. 197 z dne 24. julija 2012, str. 38), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 93),

-Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 365 z dne 31. decembra 1994, str. 10), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 141),

-Direktiva 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ter o spremembi Direktive

2004/35/ES (UL L št. 102 z dne 11. aprila 2006, str. 15), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe ES in Sklep Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – četrti del (UL L št. 188 z dne 18. julija 2009, str. 14),

- Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157 (UL L št. 266 z dne 26. septembra 2006, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 93),

-Direktiva 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155 z dne 12. junija 2019, str. 1),

-Direktiva (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155, 12. junij 2019, str. 1).

Proizvajalčeva razširjena odgovornost

Estonija

V Estoniji je PRO urejena v Zakonu o odpadkih (Jäätmeseadus) v poglavju z naslovom: Preprečevanje nastajanja odpadkov in zmanjševanje količin ter nevarnih lastnosti odpadkov.

PRO je v estonskem Zakonu o odpadkih predpisana za proizvajalce baterij in akumulatorjev, proizvajalce motornih vozil, električne in elektronske opreme, proizvajalce pnevmatik ter plastike iz kmetijstva. Proizvajalci navedenih proizvodov, danih na trg Estonije, morajo na svoje stroške zagotoviti zbiranje odpadkov, nastalih iz teh proizvodov, in zagotoviti njihovo predelavo ali odstranjevanje.

Proizvajalci proizvodov (v nadaljnjem besedilu: proizvajalci) se morajo vpisati v evidenco oziroma register proizvodov (angl. register of products of concern), v katerem so podatki o proizvodih, danih na trg Estonije, podatki o proizvajalcih in podatki o predelavi odpadkov, nastalih iz proizvodov.

Proizvajalci zagotavljajo obveznosti PRO (zbiranje in predelava ali odstranjevanje odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov) bodisi individualno bodisi tako, da svoje obveznosti s pogodbo prenesejo na nepridobitno organizacijo ali drugo združenje, oziroma tako, da se pridružijo nepridobitni organizaciji ali drugemu združenju.

Ta nepridobitna organizacija oziroma drugo združenje je v angleškem besedilu zakona o odpadkih poimenovana »producers' responsibility organisation« (v nadaljnjem besedilu: PR-organizacija) in mora biti neprofitna, njeni člani pa so izključno proizvajalci ali združenja proizvajalcev. Njen glavni cilj je organiziranje in/ali financiranje zbiranja ter predelave odpadkov iz proizvodov, opredeljenih v tem zakonu.

Naloga PR-organizacije so tudi zagotavljanje dostopa do njenih storitev vsem proizvajalcem, za katere velja PR, pod enakimi pogoji; zaračunavanje (pod enakimi

pogoji) pristojbin proizvajalcem, ki so prenesli svoje obveznosti s pogodbo ali pa so se pridružili PR-organizaciji, in sicer na podlagi njihovega tržnega deleža na trgu proizvodov za tovrstne proizvode; zagotavljanje dostopnosti podatkov o zbiranju in predelavi odpadkov ministrstvu za okolje ter osebam, ki imajo pravico nadzora.

Proizvajalec, ki je s pisno pogodbo prenesel obveznosti, določene s tem zakonom, na PRO-organizacijo in je izpolnil svoje obveznosti do te PR-organizacije, ni odgovoren za doseganje ciljev predelave in recikliranja odpadkov zadevnih proizvodov, temveč je za te obveznosti odgovorna PR-organizacija.

Slovaška

PRO je urejena z Zakonom o odpadkih v posebnem poglavju, velja pa za električno in elektronsko opremo, baterije in akumulatorje, embalažo, motorna vozila, gume in še za nekatere neembalažne proizvode (angl.: non-packaging products).

Obveznosti PRO so natančno predpisane, tako glede proizvodov kot tudi odpadkov iz teh proizvodov. Če ni drugače določeno v posameznem podpoglavju, proizvajalec zagotavlja izpolnjevanje obveznosti PRO, povezanih z odpadki iz proizvodov tako, da vzpostavi svoj sistem individualnega ravnanja z odpadki iz proizvodov ali pod okriljem PR-organizacije in njenega sistema kolektivnega ravnanja s temi odpadki.

Sistem kolektivnega ravnanja z odpadki je skupek medsebojno povezanih dejavnosti deležnikov na področju ravnanja z odpadki. Namen teh dejavnosti je zagotoviti celovito zbiranje in obdelavo določenega toka odpadkov iz proizvodov skupaj s pripravo za vnovično uporabo in recikliranjem. Sistem je vzpostavljen s pogodbenimi razmerji med PR-organizacijo in drugimi subjekti na trgu ravnanja z odpadki – z namenom izpolnitve določenih obveznosti.

Ko proizvajalec sklene pogodbo s PR-organizacijo, se njegove obveznosti iz naslova razširjene odgovornosti prenesejo nanjo, razen obveznosti, povezanih z doseganjem okoljskih ciljev ter zagotavljanjem predelave in recikliranja najmanj v obsegu, kot je določen s predpisi.

Zakon o odpadkih predpisuje, da je PR-organizacija pravna oseba s sedežem na Slovaškem, njeni ustanovitelji ter lastniki in upravljavci so izključno proizvajalci določenega proizvoda s sedežem na Slovaškem. PR-organizacija skladno z izdanim dovoljenjem in na podlagi pogodbe o zagotavljanju izpolnjevanja določenih obveznosti izpolnjuje te obveznosti za proizvajalce, ki jih zastopa. Dejavnost opravlja kot nepridobitno. Ustanovitelj, lastnik ali upravljavec PR-organizacije ne more biti oseba, ki ima neposredno ali posredno kakršne koli lastniške, odločevalske ali volilne pravice pri lastniku ali upravljavcu naprave za zbiranje, recikliranje, predelavo ali odstranjevanje odpadkov, za katere skrbi PR-organizacija (na Slovaškem ali v drugi državi članici), ali v drugi PR-organizaciji, ki ima dovoljenje za enake odpadke.

PR-organizacija mora: a) vzpostaviti, financirati, upravljati in vzdrževati funkcionalni sistem za kolektivno ravnanje z odpadki v celotnem obdobju, za katero ima dovoljenje, b) pod nediskriminatornimi pogoji skleniti pogodbo z vsakim proizvajalcem, ki to želi, razen v določenih okoliščinah (stečaj, neporavnane obveznosti do druge PR-organizacije, noče sprejeti splošnih pogojev ipd.), c) biti skladna s pogoji v izdanem dovoljenju, d) zagotavljati ravnanje z odpadki v imenu vseh proizvajalcev glede doseganja okoljskih ciljev, e) zagotoviti predelavo in recikliranje najmanj v obsegu, kot je določeno s predpisi.

Ministrstvo izda PR-organizaciji dovoljenje za upravljanje kolektivnega sistema, če na podlagi njene vloge, katere vsebina je predpisana z zakonom, ugotovi, da je PR-

organizacija vzpostavi in financira, upravlja ter vzdržuje delujoč sistem za kolektivno ravnanje z določenimi odpadki iz proizvodov. Zato mora PR-organizacija v vlogi za dovoljenje med drugim navesti vrsto odpadkov iz proizvodov, ki bodo predmet kolektivnega ravnanja, ločeno glede komunalnih in nekomunalnih odpadkov, predložiti seznam proizvajalcev, ki jih predstavlja, navesti podatke o dejavnostih, ki jih zagotavlja sistem, zlasti opis dejavnosti, opis tehničnih zmogljivosti in primernosti za zbiranje, transport, predelavo in odstranjevanje odpadkov (priložiti obvezujoča pisma o nameri) ter posebej podatke o načinu zbiranja, zmogljivosti zbiranja in zbiralnih mestih ter o načinu doseganja okoljskih ciljev zbiranja, če so predpisani, predložiti seznam pogodbenih partnerjev, ki za to PR-organizacijo zagotavljajo zbiranje, prevoz, pripravo za vnovično uporabo, predelavo, recikliranje, procesiranje in odstranjevanje odpadkov, navesti podatke o stroških za zagotovitev kolektivnega ravnanja skladno z izdanim dovoljenjem, navesti ukrepe za spodbujanje razvoja sistemov za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, če gre za odpadke iz proizvodov, ki so komunalni odpadki, ter predložiti podatke o predvidenem obsegu za zagotovitev teritorialne pokritosti Slovaške za zbiranje teh odpadkov.

Tri mesece po izdaji dovoljenja mora PR-organizacija ministrstvu dokazati, da so izpolnjeni vsi pogoji, določeni v dovoljenju. Izpolnjevanje vseh pogojev mora izkazovati celotno obdobje, za katero ima dovoljenje.

Češka

Češka ureja ravnanje z embalažo in odpadno embalažo s posebnim zakonom o embalaži. Zakon zahteva, da osebe, ki dajejo v promet embalažo ali embalirane izdelke, zagotovijo brezplačno prevzemanje odpadne embalaže nazaj in zagotovijo njeno predelavo, razen za embalažo oziroma proizvode, za katere dokažejo, da niso postali odpadki na ozemlju Češke.

Proizvajalec lahko obveznost zbiranja in predelave odpadne embalaže izpolnjuje na tri načine, in sicer: a) individualno z vzpostavitvijo organizacijskih in tehničnih ukrepov na svoje stroške, b) s prenosom obveznosti na tretjo osebo, skupaj z lastninsko pravico na tej embalaži, ali c) s sklenitvijo sporazuma s PR-organizacijo za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti PRO.

PR-organizacija je pravna oseba, ustanovljena kot delniška družba, ki je pridobila dovoljenje za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti PRO in sklepanje sporazumov s proizvajalci. Za PR-organizacijo velja zakon o družbah, razen v delu, ki je posebej urejen v zakonu o embalaži.

Dovoljenje za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti izda ministrstvo. Vloga poleg firme in sedeža vsebuje podatke o vseh delničarjih in njihovih deležih v registriranem kapitalu PR-organizacije. Vlogi morajo biti priloženi: izpis iz registra o vpisu družbe, ki ne sme biti starejši od sedem dni, izjava prosilca, da izpolnjuje pogoje, določene za družbo z omenjenim zakonom, zadnje letno poročilo ali dokumentacija o dejavnostih (če letnega poročila še ni, pa mora biti v vlogi upoštevan projekt skupnega izvajanja obveznosti PRO, zlasti opis tehničnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti – tudi sodelovanja z lokalnimi skupnostmi); podatki o vrstah embalaže za vsako leto izvajanja obveznosti, ocena števila proizvajalcev, ki bodo sklenili sporazum s PR-organizacijo, in ocena količine embalaže, za katero bo zagotovljeno skupno izvajanje obveznosti, ocena količine odpadne embalaže, za katero bo zagotovljeno recikliranje, energetska predelava ali odstranjevanje, predlagana struktura poročil o embalaži in odpadni embalaži ter natančen opis ocenjene finančne varnosti za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti PRO v prvem letu po izdaji dovoljenja skupaj z dokumentacijo, ki dokazuje avtentičnost finančnega zavarovanja.

Dovoljenje se izda za določen čas, največ za 10 let, in ni prenosljivo na drugo osebo. Dovoljenje se lahko podaljša, vlogo za podaljšanje pa je treba oddati najmanj eno leto pred iztekom veljavnosti dovoljenja.

Delničarji PR-organizacije so lahko le osebe, ki dajejo embalažo na trg. Delež posameznega delničarja v registriranem kapitalu PR-organizacije ne sme presegati 33 %; če posamezen delničar ta delež preseže, mora nemudoma obvestiti ministrstvo in ga v enem letu zmanjšati na 33 %. Delničar ne sme izvajati poslovne dejavnosti na področju ravnanja z odpadki. Če so prekršeni navedeni pogoji, lahko ministrstvo odpravi delničarjeve pravice glede odločanja na skupščini PR-organizacije. Delničarji, člani organov PRO-organizacije in zaposleni v njej ne smejo delovati za druge osebe, katerih dejavnost je ravnanje z odpadki, ali osebe, katerih dejavnost je neposredno povezana z ravnanjem z odpadki.

Avstrija

Avstrija ima na področju odpadne embalaže ločen sistem za komunalno in nekomunalno odpadno embalažo. V Avstriji so natančno določena pravila:

- o tem, katere frakcije se zbirajo,
- o elektronski bazi podatkov, do katere lahko dostopa vsak deležnik, v njej pa se podatki zbirajo mesečno in deleži se izračunajo mesečno,
- ki zagotavljajo enake pogoje in stroške za vse organizacije.

V Avstriji izvajajo reden nadzor nad proizvajalci o pravilnem poročanju, kar je ključno, da je sistem ravnanja z odpadno embalažo finančno vzdržen. V Avstriji izhajajo iz spoznanja, da organizacije oziroma embalažne sheme ne morejo učinkovito nadzirati svojih strank, zato je to vlogo prevzel neodvisen organ.

Vlogo neodvisnega koordinacijskega organa ima državno podjetje VKS *Verpackungskoordinierungsstelle gemeinnützige GmbH* (v nadaljnjem besedilu VKS). Med glavne naloge tega organa sodijo revizije nad pravilnim poročanjem količin proizvodov, ki jih na trg dajo proizvajalci.

V Avstriji sistem zbiranja od vrat do vrat vodijo organizacije. Na ta način je tudi vzpostavljen sistem, v katerem proizvajalci plačujejo tudi stroške zbiranja.

Nemčija

V Nemčiji danes deluje 10 embalažnih shem (organizacij), ki so se vzpostavile po odpravi monopolnega sistema. Konkurenca na sistemskem trgu ravnanja z odpadno embalažo je povzročila nove investicije v infrastrukturo in zmanjšanje operativnih stroškov, izboljšali so se tudi deleži recikliranja.

V Nemčiji je sistem za ravnanje s komunalno in nekomunalno embalažo ločen. V Nemčiji deluje klirinška hiša z javnimi pooblastili.

Hrvaška

Hrvaški sabor je dne 15. 7. 2021 sprejel *Zakon o gospodarjenju odpadom* (Zakon o ravnanju z odpadki), ki celovito ureja področje ravnanja z odpadki. Zakon v X. poglavju ureja tudi sistem PRO, evidenco proizvajalcev in pogoje za dodelitev statusa organizacije za izpolnjevanje PRO.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

A/ RAVNANJE Z ODPADKI

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

Zaradi novouveljavljenih in spremenjenih rešitev delovanja sistema PRO je predvidena razbremenitev Ministrstva in njegovega organa v sestavi, Agencije RS za okolje, ker bo upravne postopke za pridobitev novih dovoljenj, predvidenih po novouveljavljenem sistemu PRO, prevzela novoustanovljena agencija, ki bo prevzela še druge naloge v skladu s predlogom zakona, kot so upravni postopki glede spreminjanja in odvzema dovoljenj.

Razbremenjen bo tudi Inšpektorat RS za okolje in prostor, saj bo nadzor nad poglavjem o sistemu PRO, prevzela agencija.

Predvideva se vzpostavitev informacijskega sistema o PRO, ki ga bo ustanovila agencija.

Vlada bo za delovanje sistema moralo sprejeti številne podzakonske predpise.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

Predlagani zakon ne vsebuje rešitev, ki bi vplivale na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predlagani zakon vsebuje ukrepe, ki pozitivno vplivajo na okolje oziroma doseganje okoljevarstvenih ciljev, saj bo vzpostavljen pregleden in enovit sistem za PRO, ki velja za enega od glavnih instrumentov v podporo izvajanju petstopenjske hierarhije ravnanja z odpadki in s tem učinkovitega preprečevanja odpadkov ter povečevanja vnovične uporabe in recikliranja. Zato je prepoznan kot ključni instrument zagotavljanja trajnostne rabe virov in krožnega gospodarstva.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Predlagani zakon prinaša nove oziroma dodatne obveznosti za proizvajalce določenih vrst izdelkov. Proizvajalci določenih vrst proizvodov, za katere veljajo obveznosti PRO, bodo morali svoje obveznosti izpolnjevati bodisi skupaj z drugimi proizvajalci v okviru organizacije, ki se ji bodo pridružili, bodisi samostojno, kadar bo to v skladu z zakonom mogoče.

Proizvajalci proizvodov, za katere je uveljavljena PRO, se bodo morali registrirati v register proizvajalcev, ki ga bo vodila agencija, in vanj sporočati podatke o proizvodih, danih na trg Republike Slovenije. Organizacije in proizvajalci, ki bodo svoje obveznosti izpolnjevali samostojno, bodo morali v informacijski sistem pošiljati tudi podatke o količinah danih proizvodov na trg Republike Slovenije, o zbranih in predelanih odpadkih iz proizvodov ter poročati o doseganju okoljskih ciljev glede ravnanja z odpadki iz proizvodov.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Zakon ne bo vplival na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlagani zakon ne bo vplival na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Zakon ne bo vplival na druga področja.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (predmet zakona)

Ta zakon z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov.

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije delno prenašajo naslednje direktive Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU):

1. Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22. novembra 2008, str. 3), zadnjič spremenjena s popravkom (UL L 32 z dne 4. februarja 2019, str. 35)
2. Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L št. 269 z dne 21. oktobra 2000, str. 34), zadnjič spremenjena z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2020/362 z dne 17. decembra 2019 o spremembi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izrabljenih vozilih glede izvzetja za šestvalentni krom kot protikorozijsko sredstvo hladilnega sistema iz ogljikovega jekla v absorpcijskih hladilnikih v avtomobilih (UL L št. 67 z dne 5. marca 2020, stran 116),
3. Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (prenovitev) (UL L št. 197 z dne 24. julija 2012, str. 38), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 93),
4. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 365 z dne 31. decembra 1994, str. 10), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 141),
5. Direktiva 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ter o spremembi Direktive 2004/35/ES (UL L št. 102 z dne 11. aprila 2006, str. 15), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe ES in Sklep Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – četrti del (UL L št. 188 z dne 18. julija 2009, str. 14),
6. Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157 (UL L št. 266 z dne 26. septembra 2006, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 93),

7. Direktiva 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155 z dne 12. junija 2019, str. 1),
8. Direktiva (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155, 12. junij 2019, str. 1).

2. člen **(uporaba)**

(1) Ta zakon se uporablja za vse odpadke, razen če je s posebnim predpisom za posamezno vrsto ali tok odpadkov drugače določeno in za odpadke iz drugega odstavka tega člena.

(2) Ta zakon se ne uporablja za:

1. snovi, ki se izpuščajo z odpadnimi plini v zrak,
2. tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, in stavbe, trajno povezane s tlemi,
3. neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju in brez obdelave uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana,
4. radioaktivne odpadke,
5. deaktivirane eksplozive,
6. fekalne snovi, ki niso živalski stranski proizvodi iz 8. točki tega odstavka, slamo in druge naravne nenevarne materiale, ki nastajajo pri kmetovanju ali gozdarjenju in se uporabljajo pri kmetovanju, gozdarjenju ali za pridobivanje energije iz tako nastale biomase s postopki ali metodami, ki ne škodujejo okolju in ne ogrožajo človekovega zdravja.
7. odpadne vode, v obsegu iz predpisov, ki urejajo emisijo snovi in toplote v vode,
8. živalske stranske proizvode, vključno s predelanimi proizvodi, v obsegu v katerem so urejeni v uredbi EU, ki ureja določitev zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, razen za tiste proizvode, ki so določeni za sežig, odlaganje na odlagališčih ali predelavo v bioplinarni ali kompostarni,
9. trupla živali, ki so poginile drugače kakor z zakolom, vključno s trupli živali, ki so bile pokončane zaradi izkoreninjenja kužnih živalskih boleznih, in ki se jih odstranjuje v skladu z uredbo EU iz prejšnje točke, v obsegu iz predpisov, ki urejajo veterinarstvo, veterinarska merila skladnosti, zaščito živali, ribištvo, divjad, lovstvo, kmetijstvo, ribogojstvo in lov,
10. odpadke, ki nastajajo pri raziskovanju, pridobivanju, bogatenju in skladiščenju mineralnih surovin in obratovanju kamnolomov, v obsegu iz predpisov, ki urejajo ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin, in
11. snovi, ki so namenjene za uporabo kot posamična krmila, kot so opredeljena v točki g drugega odstavka 3. člena uredbe EU, ki ureja dajanje krme v promet in njeno uporabo, in niso proizvedene iz živalskih stranskih proizvodov ali jih ne vsebujejo, v obsegu iz predpisov, ki urejajo krmila in krmo,
12. naplavine, ki se zaradi upravljanja voda in vodnih poti, preprečevanja poplav ali blažitve posledic poplav in suše ali izsuševanja tal premeščajo znotraj površinskih voda, če naplavine niso nevarni odpadki, razen če je tako določeno s predpisi, ki urejajo vode.

3. člen (pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. Agencija ima pomen, kot je določen v prvem odstavku 48. člena tega zakona.
2. Dati na trg pomeni omogočiti, da je proizvod prvič dostopen na trgu EU, razen v primeru predelane snovi ali predmeta, proizvedenih v postopku predelave odpadkov, kjer dajanje na trg pomeni prodajo ali predajo predelane snovi ali predmeta tretji osebi na trgu EU.
3. Dati na trg v Republiki Sloveniji pomeni omogočiti, da je proizvod prvič dostopen na trgu Republike Slovenije.
4. Dostopnost na trgu pomeni vsako odplačno ali neodplačno dobavo proizvoda na trgu EU v okviru dejavnosti, bodisi za distribucijo, potrošnjo ali uporabo.
5. Dostopnost na trgu Republike Slovenije pomeni vsako odplačno ali neodplačno dobavo proizvoda na trgu Republike Slovenije v okviru dejavnosti, bodisi za distribucijo, potrošnjo ali uporabo.
6. Gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov so odpadki, ki nastanejo pri gradnji in rušenju objektov.
7. Imetnik odpadkov je povzročitelj odpadkov ali pravna ali fizična oseba, ki ima odpadke v posesti.
8. Komunalni odpadki so mešani odpadki in ločeno zbrani odpadki iz gospodinjstev, ki vključujejo papir in karton, steklo, kovine, plastiko, biološke odpadke, les, tekstil, embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, odpadne baterije ter akumulatorje in kosovne odpadke, vključno z vzmetnicami in pohištvo, ter mešani odpadki in ločeno zbrani odpadki iz drugih virov, kadar so po naravi in sestavi podobni odpadkom iz gospodinjstev. Komunalni odpadki niso odpadki iz proizvodnje, kmetijstva, gozdarstva, ribištva, greznic, kanalizacije in čiščenja odplak, vključno z blatom iz čistilnih naprav, izrabljena vozila ter gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Ta opredelitev ne posega v razdelitev pristojnosti za ravnanje z odpadki med izvajalce javnih služb in druge osebe, ki ravnaajo z odpadki.
9. Ločeno zbiranje odpadkov je zbiranje odpadkov, pri katerem so tokovi odpadkov ločeni glede na vrsto in naravo odpadkov z namenom olajšati določeno obdelavo odpadkov.
10. Nevarni odpadek je odpadek, ki ima eno ali več lastnosti, zaradi katerih so odpadki nevarni (v nadaljnjem besedilu: nevarne lastnosti). Vsi drugi odpadki so nenevarni odpadki.
11. Obdelava odpadkov so postopki predelave ali odstranjevanja odpadkov, vključno s postopki priprave odpadkov za predelavo ali odstranjevanje.
12. Obstoječe odlagališče odpadkov je odlagališče odpadkov, ki je bilo zgrajeno ali je obratovalo na dan 5. februarja 2000 ali odlagališče, za katero je bilo pred navedenim datumom pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje. Obstoječe odlagališče odpadkov, za katerega je njegov upravljavec pridobil odločbo o dokončnem prenehanju obratovanja naprave, je obstoječe neaktivno odlagališče odpadkov.
13. Obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja ima pomen, kot je določen v zakonu, ki ureja varstvo okolja.
14. Odlagališče odpadkov je naprava za odstranjevanje odpadkov z odlaganjem odpadkov na ali v tla (podzemno).
15. Odpadek je snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči.
16. Odstranjevanje odpadkov je vsak postopek, ki ni predelava odpadkov, tudi če je sekundarna posledica postopka pridobivanje snovi ali energije.
17. Opuščeno odlagališče odpadkov je odlagališče odpadkov, ki ni obstoječe odlagališče odpadkov iz prejšnje točke in na katerem so se pred 5. februarjem 2000 na podlagi akta takratnega pristojnega organa občine ali države

- organizirano odlagali odpadki in obsega zemljišča, na katerih so ti odpadki odloženi.
18. Ponovna uporaba proizvodov je vsak postopek, v katerem se proizvodi ali njihovi sestavni deli, ki niso odpadki, ponovno uporabijo za namene, za katere so bili prvotno izdelani.
  19. Posrednik z odpadki je vsaka gospodarska družba ali podjetnik iz zakona, ki ureja gospodarske družbe, ki ureja predelavo ali odstranjevanje odpadkov v imenu drugih, vključno s tistimi posredniki z odpadki, ki odpadkov fizično nimajo v posesti.
  20. Povzročitelj oziroma povzročiteljica odpadkov (v nadaljnjem besedilu povzročitelj odpadkov) je oseba, katere delovanje ali dejavnost povzroča nastajanje odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov), ali oseba, ki izvaja predobdelavo, mešanje ali druge postopke, s katerimi se spremenijo lastnosti ali sestava teh odpadkov;
  21. Povzročitelj odpadkov je povzročitelj obremenitve, ki je pravna ali fizična oseba, katere delovanje povzroča nastajanje odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov), ali pravna ali fizična oseba, ki izvaja predobdelavo, mešanje ali druge postopke predelave ali odstranjevanja odpadkov, s katerimi se spreminjajo lastnosti ali sestava teh odpadkov.
  22. Predelava odpadkov je vsak postopek, katerega glavni rezultat je, da se odpadki koristno uporabijo v okviru dejavnosti posamezne osebe ali v gospodarstvu kot celoti, tako da nadomestijo druge materiale, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev določene funkcije, ali tako da so odpadki pripravljene za izpolnitev te določene funkcije.
  23. Preprečevanje odpadkov so ukrepi, sprejeti preden snov, material ali proizvod postane odpadek, in s katerimi se zmanjšajo:
    - a) količina odpadkov, vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem življenjske dobe proizvodov,
    - b) škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in zdravje ljudi ali
    - c) vsebnost nevarnih snovi v materialih in proizvodih.
  24. Priprava odpadkov za ponovno uporabo so postopki predelave odpadkov, v katerih se proizvodi ali sestavni deli proizvodov, ki so postali odpadki, s preverjanjem, čiščenjem ali popravilom pripravijo za ponovno uporabo brez kakršne koli druge predhodne dodelave.
  25. Proizvajalec oziroma proizvajalka proizvodov (v nadaljnjem besedilu proizvajalec proizvodov) je povzročitelj obremenitve, ki pri svoji dejavnosti razvija, izdeluje, dodeluje, obdeluje, prodaja ali uvaža določene vrste proizvodov.
  26. Radioaktivni odpadek je odpadek, ki je zaradi določenih radioaktivnih lastnosti po predpisih o varstvu pred ionizirajočimi sevanji uvrščen med radioaktivne odpadke.
  27. Ravnanje z odpadki je zbiranje odpadkov, prevoz odpadkov, predelava odpadkov (vključno s sortiranjem) in odstranjevanje odpadkov, skupaj z nadzorom takšnih postopkov in dejavnostmi po prenehanju obratovanja naprav za odstranjevanje odpadkov ter vključno z dejavnostmi trgovca z odpadki in posrednika z odpadki.
  28. Recikliranje odpadkov je vsak postopek predelave odpadkov, v katerem se odpadni materiali predelajo v proizvode, materiale ali snovi za prvotni namen ali druge namene. Opredelitev vključuje ponovno predelavo organskih snovi, ne vključuje pa energetske predelave odpadkov in postopkov predelave odpadkov v materiale, ki se bodo uporabili kot gorivo ali za zasipanje.
  29. Seznam odpadkov ima pomen, kot je določen v prilogi Odločbe Komisije z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Odločbe 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov skladno s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Odločbe Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama nevarnih odpadkov skladno s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih (UL L št. 226 z dne 6. 9. 2000, str. 3; Odločba 2000/532/ES), zadnjič spremenjene s Sklepom

Komisije z dne 18. decembra 2014 o spremembi Odločbe Komisije 2000/532/ES o seznamu odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 370 z dne 30. 12. 2014, str. 44; Sklep 2014/955/EU).

30. Sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: sistem PRO) je sklop predpisanih ukrepov, ki zagotavljajo, da v fazi odpadkov znotraj življenjskega cikla proizvodov proizvajalci določenih proizvodov nosijo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje z odpadki iz proizvodov.
31. Snovna predelava odpadkov je vsak postopek predelave odpadkov, razen energetske predelave odpadkov in postopkov predelave odpadkov v materiale, ki se bodo uporabili kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije. Snovna predelava odpadkov med drugim vključuje pripravo odpadkov za ponovno uporabo, recikliranje odpadkov in zasipanje.
32. Trгоvec z odpadki je vsaka gospodarska družba ali podjetnik iz zakona, ki ureja gospodarske družbe, ki je odgovoren za nakup in naknadno prodajo odpadkov, vključno s tistimi trgovci, ki odpadkov fizično nimajo v posesti.
33. Zasipanje je vsak postopek predelave odpadkov, v katerem se primerni nenevarni odpadki uporabijo za namene pridobivanja zemljišč na območjih izkopavanja ali za inženirske namene pri urejanju krajine. Odpadki, uporabljeni za zasipanje, morajo nadomestiti neodpadne materiale, biti primerni za prej omenjene namene in omejeni na količino, ki je nujno potrebna za uresničitev teh namenov.
34. Zbiranje odpadkov je prevzemanje odpadkov, vključno z njihovim predhodnim sortiranjem in predhodnim skladiščenjem za namene prevoza odpadkov do naprave za njihovo obdelavo.

4. člen **(uporaba splošnih pravil varstva okolja)**

Glede vprašanj varstva okolja v zvezi z ravnanjem z odpadki se uporablja zakon, ki ureja varstvo okolja, če ni s tem ali z drugim zakonom drugače določeno.

II. TEMELJNA NAČELA

5. člen **(načelo trajnostnega razvoja)**

(1) Država in samoupravna lokalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: občina) pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti s področja odpadkov spodbujata takšen gospodarski in socialni razvoj družbe, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja.

(2) Zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja s področja odpadkov morajo biti zahteve varstva okolja vključene v pripravo in izvajanje politik ter dejavnosti na vseh področjih gospodarskega in socialnega razvoja.

6. člen **(načelo krožnega gospodarstva)**

(1) Država in občina za zagotavljanje trajnostnega razvoja pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov s področja ravnanja z odpadki spodbujata in na področju svojega delovanja upoštevata načela krožnega gospodarstva, ki stremijo k preprečevanju odpadkov, zmanjšanju onesnaževanja okolja in ohranjanju narave z zmanjšanjem uporabe snovi, energije in materialov, še posebej naravnih dobrin, ter k čim bolj dolgotrajnemu življenjskemu krogu proizvodov, materialov in snovi.

(2) Vsakdo si je dolžan prizadevati za doseganje ciljev krožnega gospodarstva iz prejšnjega odstavka, pri čemer so s posebno skrbnostjo dolžne ravnati zlasti osebe, ki sodelujejo pri oblikovanju zasnove proizvodov in poslovnih modelov.

7. člen (načelo celovitosti)

(1) Država in občina morata pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti s področja odpadkov upoštevati njihove vplive na okolje tako, da prispevajo k doseganju ciljev varstva okolja.

(2) Pri sprejemanju aktov iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na varstvo okolja s področja odpadkov, se kot merilo upoštevajo zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi, varstvo pred okoljskimi nesrečami in zdravje ter počutje drugih živih organizmov.

8. člen (načelo sodelovanja)

(1) Država in občina pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov, ki se nanašajo na varstvo okolja s področja ravnanja z odpadki, omogočata sodelovanje povzročiteljev odpadkov, izvajalcev javnih služb varstva okolja s področja odpadkov (v nadaljnjem besedilu: izvajalcev javnih služb) in drugih oseb, ki opravljajo dejavnosti varstva okolja s področja odpadkov, in javnosti, vključno z nevladnimi organizacijami.

(2) Država zagotavlja sodelovanje in solidarnost pri reševanju globalnih in meddržavnih vprašanj varstva okolja s področja ravnanja z odpadki, zlasti s sklepanjem meddržavnih pogodb, sodelovanjem z drugimi državami v zvezi s plani, programi in posegi v okolje s čezmejnimi vplivom, z obveščanjem drugih držav o okoljskih nesrečah in mednarodno izmenjavo okoljskih podatkov s področja ravnanja z odpadki.

(3) Občine so med seboj solidarne in sodelujejo pri izvajanju nalog varstva okolja s področja ravnanja z odpadki iz svoje pristojnosti, da se zagotovijo okoljsko bolj sprejemljivi, primernejši in ekonomsko učinkovitejši ukrepi varstva okolja s področja ravnanja z odpadki.

9. člen (načelo preventive)

(1) Mejne vrednosti emisije, standardi kakovosti okolja, pravila ravnanja in drugi ukrepi varstva okolja s področja ravnanja z odpadki morajo biti zasnovani, načrtovani in izvedeni tako, da povzročijo čim manjše obremenjevanje okolja.

(2) Za uresničevanje določb prejšnjega odstavka se uporabljajo najboljše razpoložljive tehnike, dostopne na trgu.

(3) Za preprečevanje škodljivih učinkov odpadkov na okolje in zdravje ljudi se posegi v okolje usmerjajo tudi z dolgoročno naravnanimi priporočili.

10. člen **(načelo previdnosti)**

(1) Uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in proizvodov je z vidika nastanka odpadkov iz teh proizvodov dopustno le, če ob upoštevanju stanja znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidljivih škodljivih učinkov na okolje ali zdravje ljudi.

(2) Če obstaja možnost nepopravljivega uničenja okolja zaradi odpadkov ali če so ogrožene njegove regeneracijske sposobnosti, pomanjkanje znanstvene zanesljivosti ne sme biti razlog za odlog potrebnih ukrepov.

11. člen **(načelo odgovornosti povzročitelja)**

(1) Povzročitelj odpadkov mora izvesti vse ukrepe, predpisane za preprečevanje in zmanjšanje obremenjevanja okolja z odpadki in je odgovoren za odpravo vira čezmernega obremenjevanja okolja z odpadki in njegovih posledic.

(2) Povzročitelj odpadkov je v skladu s tem zakonom odgovoren za preprečevanje in sanacijo okoljske škode zaradi odpadkov.

(3) Odgovornost iz prejšnjih odstavkov v skladu s tem zakonom nosi tudi pravni naslednik povzročitelja odpadkov oziroma lastnik nepremičnine, kjer je prišlo do posega v okolje zaradi odpadkov.

(4) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov je v skladu s tem zakonom odgovoren za ureditev ravnanja z odpadki, ki jih ima v posesti, razen v primerih, ko je za ureditev ravnanja z odpadki, ki izvirajo iz proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, v celoti odgovoren njihov proizvajalec, ali v primerih, ko je delno odgovoren njihov proizvajalec in delno distributer takšnih proizvodov.

(5) Proizvajalec proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, je v skladu s tem zakonom odgovoren za proizvod v njegovem celotnem življenjskem krogu.

(6) Povzročitelj obremenitve z odpadki je odgovoren za obremenjevanje okolja tudi v primeru stečaja ali likvidacije v skladu s tem zakonom.

12. člen **(načelo plačila za obremenjevanje)**

(1) Povzročitelj odpadkov krije vse stroške predpisanih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja ter tveganja za okolje, rabo okolja ter odpravo posledic obremenjevanja okolja zaradi odpadkov, vključno s stroški izvedbe preprečevalnih in sanacijskih ukrepov v primeru okoljske škode zaradi odpadkov.

(2) Z namenom zmanjševanja obremenjevanja okolja zaradi odpadkov se lahko predpiše okoljsko dajatev zaradi onesnaževanja z odpadki ali zaradi vsebnosti okolju škodljivih snovi v surovini, polproizvodu ali proizvodu.

(3) Povzročitelju odpadkov se lahko predpiše obveznost jamčenja s finančnimi jamstvi zaradi izvajanja predpisanih obveznosti ali poplačila stroškov obremenjevanja okolja z odpadki pri opravljanju njegove dejavnosti, po prenehanju povzročitelja odpadkov.

(4) V skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi krijejo stroške ravnanja z odpadki, vključno s stroški za potrebno infrastrukturo in njeno delovanje izvirni povzročitelj odpadkov ali trenutni ali predhodni imetniki odpadkov.

(5) Ne glede na proizvajalčevo razširjeno odgovornost lahko predpisi določijo, da stroške ravnanja z odpadki v celoti krije proizvajalec proizvodov, od katerih odpadki izvirajo, ali jih delno krije njihov proizvajalec in delno distributer takšnih proizvodov.

13. člen **(načelo subsidiarnega ukrepanja)**

Država ali občina skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja zaradi odpadkov in krijeta stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju odpadkov ali posledic ni mogoče drugače odpraviti.

III. RAVNANJE Z ODPADKI

14. člen **(splošne določbe o ravnanju z odpadki)**

Z odpadki je treba ravnati tako, da ni ogroženo zdravje ljudi in se ne škodi okolju ter da ravnanje zlasti:

1. ne predstavlja tveganja za vode, zrak, tla, rastline in živali,
2. ne povzroča čezmernega obremenjevanja s hrupom in neprijetnimi vonjavami,
3. ne povzroča škodljivih vplivov na območje, ki ima poseben status v skladu s predpisi o ohranjanju narave ali na vodovarstveno območje, v skladu z zakonom, ki ureja vode, in
4. ne povzroča škodljivih vplivov na krajino ali območja, na katerih je predpisan poseben režim v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.

15. člen **(hierarhija ravnanja z odpadki)**

(1) Pri sprejemanju politik, strategij, načrtov, programov in splošnih pravnih aktov, ki urejajo preprečevanje nastajanja odpadkov in ravnanje z njimi, se kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja z odpadki:

1. preprečevanje odpadkov,
2. priprava odpadkov za ponovno uporabo,
3. recikliranje odpadkov,
4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava odpadkov) in
5. odstranjevanje odpadkov.

(2) V skladu s prejšnjim odstavkom se proizvodnja, distribucija, potrošnja ali uporaba proizvodov načrtujejo tako, da pripomorejo k preprečevanju nastajanja odpadkov ter povečanju možnosti za pripravo odpadkov, ki nastanejo iz teh proizvodov, za ponovno uporabo, in za njihovo recikliranje.

(3) Država z ekonomskimi in finančnimi instrumenti ter drugimi ukrepi iz tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, predpisi, ki urejajo javno naročanje, s predpisi, ki urejajo davke, predpisi, ki urejajo raziskave in inovacije in s predpisi, ki urejajo elektronsko poslovanje organov javne uprave, spodbuja uporabo hierarhije ravnanja z odpadki.

(4) Vlada za posamezne tokove odpadkov predpiše odstopanje od hierarhije ravnanja z odpadki, kadar to ob upoštevanju celotnega življenjskega kroga snovi in materialov ter ob upoštevanju celostnih vplivov nastajanja takšnih odpadkov in ravnanja z njimi predstavlja manjše obremenjevanje okolja.

16. člen **(pravila ravnanja z odpadki)**

(1) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora upoštevati pravila ravnanja za preprečevanje odpadkov in preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in pravila ravnanja z odpadki ter za zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov.

(2) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora z odpadki ravnati tako, da je omogočeno nadaljnje ravnanje z njimi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in z zahtevami iz 14. člena tega zakona.

(3) Odpadke je treba predelati. Predelava odpadkov mora biti izvedena v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in z zahtevami iz prvega odstavka 15. člena tega zakona.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek, se odpadki lahko odstranijo in ne predelajo, če:

1. stanje tehnike ne omogoča njihove predelave,
2. ni možnosti za nadaljnjo uporabo predelanih odpadkov ali njihovih sestavin,
3. predelava odpadkov bolj obremenjuje okolje ali zdravje ljudi kot njihovo odstranjevanje glede na:
  - a) emisije snovi in energije v zrak, vode ali tla,
  - b) porabo naravnih virov,
  - c) energijo, ki jo je treba uporabiti ali jo je mogoče pridobiti, ali
  - č) vsebnost nevarnih snovi v ostankih odpadkov po njihovi obdelavi, ali
4. so stroški predelave odpadkov nesorazmerno višji od stroškov njihovega odstranjevanja, razen v primeru odstranjevanja odpadkov z odlaganjem.

(5) Odpadke, ki niso predelani v skladu s tretjim odstavkom tega člena, je treba varno odstraniti s postopki, skladnimi z zahtevami iz 14. člena tega zakona. Drugi postopki odstranjevanja odpadkov imajo prednost pred njihovim odstranjevanjem z odlaganjem.

(6) Vlada ob upoštevanju prvega odstavka 15. člena tega zakona predpiše pravila ravnanja z odpadki, naloge in ukrepe, nanašajo pa se zlasti na:

1. preprečevanje odpadkov, ter spremljanje in oceno teh pravil, nalog in ukrepov,
2. preprečevanje in zmanjševanje smetenja,
3. okoljske cilje preprečevanja odpadkov in ravnanja z njimi,
4. doseganje predpisanih okoljskih ciljev iz 3. točke tega odstavka ter nadzor njihovega doseganja,
5. pravila ali kriterije za vrednotenje pripisa nevarne lastnosti in pogoje za osebo, ki lahko vrednoti nevarne lastnosti odpadka,
6. izvirnega povzročitelja odpadkov ali drugega imetnika odpadkov,
7. osebe, ki ravnaajo z odpadki, ter načine in postopke ravnanja z odpadki,
8. zahteve, prepovedi in omejitve pri ravnanju z odpadki,
9. ukrepe in naloge, povezane z varstvom pred požari pri ravnanju z odpadki,
10. zahteve za načrtovanje, projektiranje, gradnjo in obratovanje naprav za ravnanje z odpadki,
11. usposobljenost oseb za ravnanje z odpadki,
12. ukrepe, povezane s prenehanjem ravnanja z odpadki, vključno z zaprtjem naprav za ravnanje z odpadki,
13. vodenje evidenc o odpadkih in ravnanju z njimi ter poročanje ministrstvu ter poročanje ministrstva komisiji in
14. druga ravnanja za preprečevanje ali zmanjšanje obremenjevanja okolja z odpadki.

(7) Vlada lahko zaradi doseganja ciljev varstva okolja ali zagotavljanja samozadostnosti za določene odpadke predpiše, da mora pravna ali fizična oseba, ki obdeluje te odpadke, prednostno zagotavljati obdelavo odpadkov, nastalih na območju Republike Slovenije.

(8) Če cilji iz 3. točke šestega odstavka tega člena za posamezno leto niso doseženi in v okviru nadzora, opravljenega na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, niso bile ugotovljene nepravilnosti, mora vlada v predpisu iz šestega odstavka tega člena določiti nove ali strožje ukrepe za doseganje okoljskih ciljev.

(9) Vlada v predpisu iz šestega odstavka tega člena predpiše tudi podrobnejšo vsebino vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja za dejavnost ali napravo za predelavo ali odstranjevanje odpadkov. Vlada v predpisu iz prejšnjega stavka določi tudi rok, do katerega mora upravljavec obstoječe dejavnosti ali obstoječe naprave za predelavo ali odstranjevanje odpadkov vložiti vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, ter rok, do katerega mora upravljavec obstoječe dejavnosti ali obstoječe naprave za predelavo ali odstranjevanje odpadkov njeno obratovanje uskladiti z zahtevami, predpisanimi v predpisu iz šestega odstavka tega člena.

17. člen

(okoljevarstveno dovoljenje in odločba o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov, mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja. Dejavnost obdelave odpadkov lahko pravna ali fizična oseba izvaja na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja. Oseba, ki izvaja obdelavo odpadkov v objektu, za katerega je treba pred začetkom obratovanja pridobiti uporabno dovoljenje, lahko začne opravljati dejavnost obdelave odpadkov na podlagi dokončnega

uporabnega dovoljenja, kadar je odrejeno poskusno obratovanje, od datuma odločbe o odreditvi poskusnega obratovanja.

(2) Pogoji za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega odstavka so:

1. pogoji, ki jih določata zakon, ki ureja varstvo okolja in pogoji, ki jih predpiše vlada v predpisu iz šestega odstavka 0. člena tega zakona,
2. lastninska pravica na napravi, če je ta potrebna za opravljanje dejavnosti obdelave odpadkov, in zemljišču, na katerem namerava izvajati dejavnost obdelave odpadkov, razen če gre za primer časovno omejene veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja iz dvanajstega odstavka tega člena na manj kot dve leti, ali če gre za okoljevarstveno dovoljenje za premično napravo po predpisu, ki določa obdelavo odpadkov v premičnih napravah.

(3) Določba druge točke prejšnjega odstavka ne velja, če je obdelovalec odpadkov hkrati tudi izvajalec javne službe ravnanja z odpadki.

(4) Ne glede na določbo sedmega odstavka tega člena lahko vlada v predpisu iz šestega odstavka 0. člena tega zakona določi tudi primere, ko zaradi vrste ali količine odpadkov pravna ali fizična oseba za predelavo odpadkov ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer za posamezno vrsto postopka predelave določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo predelave odpadkov, ki se lahko uporablja. Vlada v predpisu iz prejšnjega stavka za predelavo nevarnih odpadkov določi dopustne vsebnosti nevarnih snovi v odpadkih.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko vlada ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik določi tudi primere, ko zaradi vrste ali količine odpadkov pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka tega člena za odstranjevanje lastnih nenevarnih odpadkov na kraju nastanka ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer za posamezno dejavnost določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo odstranjevanja odpadkov, ki se lahko uporablja. Prejšnji stavek ne velja, če gre za odlaganje ali sežig odpadkov.

(6) Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti. Pravna ali fizična oseba iz prejšnjega stavka mora pred pričetkom opravljanja dejavnost to priglasiti ministrstvu.

(7) Pogoji za izdajo odločbe iz prejšnjega odstavka, ki jo izda ministrstvo, so:

1. za prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov: registracija teh dejavnosti,
2. za zbiralca odpadkov: registracija te dejavnosti in lastninska pravica na zemljišču, na katerem namerava izvajati dejavnost zbiranja odpadkov,
3. za zbiralca odpadkov, ki je izvajalec obvezne občinske ali državne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov: registracija dejavnosti zbiranja odpadkov.

(8) Priglasitev iz šestega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. za prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov: podatke o pravni ali fizični osebi in podatke o registraciji dejavnosti;
2. za zbiralca odpadkov: podatke o pravni ali fizični osebi, podatke o številkah odpadkov, ki jih namerava zbirati, podatke o zemljišču, na katerem namerava zbirati odpadke, podatke o lastninski pravici na zemljišču, na katerem namerava izvajati dejavnost zbiranja odpadkov in podatke o registraciji dejavnosti;
3. za zbiralca odpadkov, ki je izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov: podatke o pravni ali fizični osebi,

podatke o številkah odpadkov, ki jih namerava zbirati, podatke o zemljišču, na katerem namerava zbirati odpadke, in podatke o registraciji dejavnosti; za določene vrste komunalnih odpadkov, ki jih zbira v okviru javne gospodarske službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, pa še akt občine ali vlade, s katerim je določen za izvajalca obvezne občinske oziroma državne gospodarske javne službe zbiranja teh odpadkov.

(9) Ne glede na določbe iz prvega in šestega odstavka tega člena mora pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in v tem okviru opravlja dejavnost predhodnega skladiščenja nevarnih odpadkov v skladišču z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov in te odpadke oddaja v obdelavo v napravo, ki v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, povzroča industrijske emisije, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

(10) Ministrstvo pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnosti zbiralca odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, vpiše v register varstva okolja, ki se vodi na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, na podlagi odločbe iz šestega odstavka tega člena ali okoljevarstvenega dovoljenja iz devetega odstavka tega člena.

(11) Ministrstvo razveljavi ali odvzame odločbo iz šestega odstavka tega člena pravni ali fizični osebi, ki:

1. preneha obstajati,
2. prijavi namero, da ne želi več opravljati te dejavnosti ali
3. ji je s pravnomočno odločbo pristojnega inšpektorja prepovedano opravljati to dejavnost.

(12) Vlada lahko v predpisu iz šestega odstavka 0. člena tega zakona določi časovno omejeno veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo ali odstranjevanje odpadkov, ali pa veljavnost tega dovoljenja omeji na količino odpadkov, ki jih je dovoljeno predelati v določenem času.

(13) Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov, zbiranja odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, mora opravljanje te dejavnosti zagotavljati na stroškovno učinkovit način.

18. člen (prepovedi)

(1) Odmetavanje odpadkov in njihovo puščanje v okolju, vključno s smetenjem, ter nenadzorovano ravnanje z odpadki, vključno z njihovim kurjenjem, je prepovedano.

(2) Ukrepe za preprečevanje smetenja in kurjenja odpadkov ter odpravo posledic smetenja na območju občine kot svojo izvirno pristojnost predpiše občina, pri čemer so ti ukrepi predpisani poleg ukrepov iz 2. točke šestega odstavka 0. člena in devetega odstavka 0. člena tega zakona. Ukrepi občine za preprečevanje smetenja ne smejo imeti omejevalnih učinkov na trgovanje v EU.

(3) Ukrepi občine za preprečevanje smetenja in odpravo posledic smetenja iz prejšnjega odstavka se nanašajo na javne površine, lahko pa tudi na površine v zasebni lasti, na katerih je z zakonom ali predpisom, sprejetim na podlagi zakona, omogočen prost dostop ali gibanje prebivalstva.

19. člen (stranski proizvod)

(1) Snov ali predmet, ki nastane pri proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja te snovi ali predmeta (v nadaljnjem besedilu: ostanek proizvodnje), je stranski proizvod in ne odpadek, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. nadaljnja uporaba tega ostanka proizvodnje je zagotovljena in ne zgolj mogoča,
2. ta ostanek proizvodnje se lahko neposredno uporabi brez kakršnekoli nadaljnje obdelave, razen običajnih industrijskih postopkov,
3. ta ostanek proizvodnje se proizvaja kot sestavni del proizvodnega procesa in
4. ta ostanek proizvodnje izpolnjuje zahteve, določene za njegovo uporabo s predpisi, ki urejajo proizvode, kemikalije, varstvo okolja in varovanje človekovega zdravja, nadaljnja uporaba tega ostanka proizvodnje pa ne bo škodljivo vplivala na okolje in zdravje ljudi.

(2) S predpisom EU so lahko za specifične ostanke proizvodnje predpisana podrobnejša merila za uporabo pogojev iz prvega odstavka tega člena.

(3) Za tiste ostanke proizvodnje, za katere z izvedbenim predpisom EU ni določenih podrobnih meril za enotno uporabo pogojev iz prvega odstavka tega člena, lahko vlada, ob upoštevanju zagotavljanja visoke ravni varstva okolja in zdravja ljudi ter skrbnega in preudarnega izkoriščanja naravnih virov, predpiše podrobna merila za uporabo pogojev iz prejšnjega odstavka.

(4) Vlada predpiše:

1. način izpolnjevanja pogojev iz prvega odstavka tega člena,
2. dokazila, s katerimi proizvajalci ostanka proizvodnje izkazujejo izpolnjevanje teh pogojev,
3. postopek preverjanja izpolnjevanja predpisanih pogojev, in
4. način vodenja dokumentacije o izpolnjevanju predpisanih pogojev.

20. člen (pogoji za prenehanje statusa odpadka)

(1) Odpadki prenehajo biti odpadki, ko so reciklirani ali drugače predelani in če so izpolnjeni ti pogoji:

1. predelano snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene,
2. za predelano snov ali predmet obstaja trg ali povpraševanje, razen v primeru, ko predelovalec odpadkov predelano snov ali predmet uporabi sam,
3. predelana snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za specifične namene ter zadosti predpisom in standardom, ki se uporabljajo za proizvode, razen v primeru zasipanja, in
4. uporaba predelane snovi ali predmeta ne bo škodljivo vplivala na zdravje ljudi in okolje.

(2) Šteje se, da so pogoji iz prvega odstavka izpolnjeni, ko je zaključena:

1. priprava odpadkov za ponovno uporabo,
2. postopek snovne predelave odpadkov na industrijski ravni, tako, da predelana snov ali predmet nadomesti naravne vire ali druge surovine in pomožne materiale, ali
3. katerikoli drug postopek predelave odpadkov, če so za določene, v tem postopku pridobljene snovi ali predmete izpolnjena merila za določitev, kdaj določene predelane snovi ali predmeti prenehajo biti odpadki (v nadaljnjem besedilu: merila za prenehanje statusa odpadka), ki jih predpiše vlada, če niso predpisana z uredbo EU.

21. člen

(merila za prenehanje statusa odpadka)

(1) Vlada predpiše merila za prenehanje statusa odpadka iz 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena na podlagi pogojev iz prvega odstavka prejšnjega člena, ob upoštevanju možnih škodljivih vplivov teh snovi ali predmetov na zdravje ljudi ali okolje. Merila iz prejšnjega stavka vsebujejo:

1. dopustne vhodne odpadke za postopek recikliranja ali drugačne predelave odpadkov,
2. dovoljene postopke in tehnike predelave odpadkov,
3. merila kakovosti za predelane snovi ali predmete, oblikovana na podlagi standardov, ki se uporabljajo za proizvode,
4. dopustne vsebnosti onesnaževal v izlužkih predelane snovi ali predmeta, ki bodo uporabljeni v zunanjem okolju in izpostavljeni atmosferskim vplivom in imajo lastnost izluževanja in za katere veljajo harmonizirane ali neharmonizirane tehnične specifikacije v skladu s predpisi, ki urejajo proizvode,
5. zahteve za sisteme upravljanja, da se dokaže skladnost z merili za prenehanje statusa odpadka, vključno z nadzorom kakovosti in notranjim spremljanjem ter akreditacijo in zahtevami glede izjave o skladnosti,
6. dovoljene načine uporabe predelanih snovi ali predmetov, in
7. način dokazovanja obstoja trga in povpraševanja iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Vlada mora pred sprejetjem meril iz 1. do 6. točke prvega odstavka tega člena obvestiti Evropsko komisijo v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535, če bodo merila določala tudi zahteve, ki vplivajo na življenjski cikel proizvoda, potem ko je bil dan na trg, kot so pogoji uporabe, recikliranja, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko takšni pogoji znatno vplivajo na sestavo ali naravo proizvoda ali na njegovo trženje.

22. člen

(določitev meril za prenehanje statusa odpadka v vsakem primeru posebej)

(1) Kadar merila za prenehanje statusa odpadka niso določena z uredbo EU ali s predpisom iz prvega odstavka prejšnjega člena, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju poleg vsebine iz zakona, ki ureja varstvo okolja, za vsak primer predelave odpadkov iz 3. točke drugega odstavka 20. člena tega zakona in za vsako predelano snov ali predmet določi merila za prenehanje statusa odpadka v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena, ki morajo biti izpolnjena, da predelana snov ali predmet preneha biti odpadek.

(2) Ministrstvo v primeru iz prejšnjega odstavka določi merila iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena na podlagi mnenja z opredelitvami meril iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena ministrstva, pristojnega za posamezno vrsto proizvodov, v skladu s predpisi o delovnem področju ministrstev (v nadaljevanju: ministrstvo, pristojno za posamezno vrsto proizvodov) ali organizacije, ki je na podlagi predpisov, ki urejajo proizvode, za to pristojna (v nadaljevanju: pristojna organizacija).

(3) Ministrstvo, pristojno za posamezno vrsto proizvodov ali pristojna organizacija v mnenju opredeli merila iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena na zahtevo vlagatelja vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo v skladu s predpisi, ki urejajo posamezno vrsto proizvoda.

(4) V primeru, da za posamezno vrsto predelane snovi ali predmeta ni predpisov, ki bi urejali posamezno vrsto proizvoda, ministrstvo opredeli merila iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena na podlagi predloga opredelitve meril, ki jih pripravi vlagatelj vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo.

(5) Ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju za napravo iz 110. ali 126. člena tega zakona določi nabor onesnaževal in dopustne vsebnosti teh onesnaževal v izlužkih predelane snovi ali predmeta iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena na podlagi analize izlužkov.

(6) Način priprave analize izlužkov, obveznosti vlagatelja vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 110. ali 126. člena tega zakona v zvezi s spremljanjem izlužkov onesnaževal predelane snovi ali predmeta ter pogoje, pod katerimi lahko predelovalec odpadkov proda ali preda predelano snov ali predmet iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena novemu lastniku predpiše vlada.

(7) Če gre za primer iz prvega odstavka tega člena, pa predelana snov ali predmet ne bo uporabljena v zunanjem okolju in izpostavljena atmosferskim vplivom in imela lastnosti izluževanja, ministrstvo na način, določen v drugem ali četrtem odstavku tega člena, določi merila iz 1., 2. 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

23. člen (prenehanje statusa odpadka)

(1) Predelani snovi ali predmetu preneha status odpadka:

1. ko je zaključen postopek snovne predelave odpadkov na industrijski ravni iz 2. točke drugega odstavka 20. člena tega zakona,
2. ko so izpolnjena merila, ki jih določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju na podlagi Uredbe EU ali na podlagi predpisa iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, ali
3. ko so izpolnjena merila, ki jih določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju v vsakem primeru posebej na podlagi 22. člena tega zakona.

(2) Če za predelano snov ali predmet niso izpolnjena merila iz prejšnjega odstavka, predelana snovi ali predmetu ne preneha status odpadka.

(3) Predelovalec, ki:

1. prvič uporablja predelano snov ali predmet, ki je prenehal biti odpadek in ni bil dan na trg, ali
2. prvič da predelano snov ali predmet na trg po tem, ko je ta prenehal biti odpadek, zagotovi, da predelana snov ali predmet izpolnjuje zahteve iz predpisov, ki urejajo kemikalije in predpisov, ki urejajo proizvode.

24. člen (odgovornost za ravnanje z odpadki)

(1) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora zagotoviti njihovo obdelavo, tako da jih obdelata sam ali da jih odda pravni ali fizični osebi, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali jih predeluje ali odstranjuje, ali da zanj obdelavo odpadkov uredi trgovec z odpadki.

(2) Odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov ali drugega imetnika odpadkov za izvedbo obdelave odpadkov preneha, ko odpadke odda pravni ali fizični osebi, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali jih predeluje ali odstranjuje. Če izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov sam obdeluje odpadke ali zanj obdelavo odpadkov uredi trgovec z odpadki, pa ta odgovornost preneha, ko je obdelava odpadkov izvedena v celoti.

(3) Odpadki se lahko pošiljajo v obdelavo tudi v drugo državo, pri čemer se pošiljanje odpadkov izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov

(4) Ne glede na prejšnji odstavek pošiljanje odpadkov v odstranjevanje v drugo državo in pošiljanje mešanih komunalnih odpadkov v predelavo ali v odstranjevanje v drugo državo ni dovoljeno, če jih je mogoče ustrezno obdelati na območju Republike Slovenije.

(5) Pošiljanje odpadkov v obdelavo v Republiko Slovenijo se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek je v Republiko Slovenijo prepovedano pošiljati odpadke v odstranjevanje z odlaganjem na odlagališčih odpadkov.

25. člen **(stroški ravnanja z odpadki)**

(1) Vse stroške ravnanja z odpadki, vključno s stroški za potrebno infrastrukturo in njeno delovanje, krije izvirni povzročitelj odpadkov ali trenutni ali predhodni imetniki odpadkov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko vlada tudi v primeru, ko za te proizvode ne velja PRO iz 29. do 47. člena tega zakona, predpiše, da stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti krijejo proizvajalci proizvodov od katerih odpadki izvirajo ali da jih krijejo proizvajalci proizvodov skupaj z distributerji takšnih proizvodov.

(3) S plačilom, ki ga upravljavec odlagališča zaračuna za storitve odlaganja odpadkov, morajo biti kriti vsi stroški, povezani z gradnjo in obratovanjem odlagališča, finančnim jamstvom, predvideni stroški zapiranja odlagališča ter stroški za izvedbo vseh ukrepov varstva okolja po zaprtju za obdobje najmanj 30 let. Sredstva iz prejšnjega stavka, zbrana za zapiranje odlagališča, se lahko v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem namenijo samo za zapiranje odlagališča.

26. člen **(objava podatkov obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja)**

(1) Izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja na svoji spletni strani za vsak koledarski mesec in za vsako vrsto odpadka iz seznama odpadkov objavi podatke o:

1. količini zbranih odpadkov za vsak sistem zbiranja posebej,
2. količini obdelanih odpadkov in načinu obdelave odpadkov,
3. količini odpadkov, ki jih odda tretjim osebam v nadaljnje ravnanje,
4. količini odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov, ki jih odda organizacijam v nadaljnje ravnanje.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka se objavijo najkasneje do 15. dne v mesecu za pretekli koledarski mesec.

(3) Vlada lahko podrobneje predpiše način in obvezne sestavine objave podatkov iz prvega odstavka tega člena.

IV. ZMANJŠANJE VPLIVA NEKATERIH PLASTIČNIH PROIZVODOV NA OKOLJE

27. člen

(prepoved, zmanjšanje porabe, omejitve in zahteve)

(1) Dajanje plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela B Priloge Direktive (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje in proizvodov iz oksorazgradljive plastike na trg v RS je prepovedano.

(2) Z namenom, da se doseže cilj preprečitve in zmanjšanja vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje, zlasti vodno okolje, in na zdravje ljudi ter z namenom spodbujanja prehoda na krožno gospodarstvo z inovativnimi in trajnostnimi poslovnimi modeli, proizvodi in materiali, vlada predpiše ukrepe za različne plastične proizvode za enkratno uporabo in ribolovno orodje, ki vsebuje plastiko, omejitve pri dajanju na trg v RS, zahteve pri oblikovanju proizvoda, zahteve za označevanje proizvodov ali njihove embalaže, pravila in obveznosti proizvajalčeve razširjene odgovornosti, cilje o ločenem zbiranju odpadkov iz teh proizvodov, zahteve za poročanje o danih proizvodih na trg v RS, zahteve za poročanje o nastalih odpadkih iz določenih proizvodov ter ukrepe in stroške za ozaveščanje.

V. SISTEM PROIZVAJALČEVE RAZŠIRJENE ODGOVORNOSTI (PRO)

28. člen

(pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti in potrošnji)

(1) Proizvajalec proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec), mora upoštevati prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja pri razvoju, izdelavi, dodelavi, obdelavi, prodaji ali uvozu takšnih proizvodov v Republiko Slovenijo, ki so potrebna zaradi povečanja možnosti ponovne uporabe proizvodov ali njihovih sestavnih delov in za preprečevanje odpadkov, njihovo recikliranje in drugo predelavo.

(2) Prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja, ki veljajo za proizvajalce in proizvode, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, predpiše vlada, nanašajo pa se zlasti na:

1. zmanjševanje porabe snovi in energije,
2. okoljsko primerno zasnovano in razvoj proizvodov,
3. omejevanje vsebnosti nevarnih snovi v materialih, surovinah in proizvodih,
4. trajnostna merila za pripravo materialov, surovin in proizvodov,
5. dajanje storitev ali proizvodov na trg v Republiki Sloveniji,
6. označevanje materialov, surovin in proizvodov in spremno dokumentacijo za proizvod,
7. vračanje in prevzemanje rabljenih proizvodov,
8. ponovno uporabo proizvodov ali sestavnih delov ali podaljšanje njihove življenjske dobe,
9. nadomeščanje snovi, materialov, surovin in proizvodov z okolju primernejšimi,
10. prijavo ravnanja ali dejavnosti in način prijave,
11. proizvodnjo, prevoz in skladiščenje materialov, surovin in proizvodov,
12. usposobljenost oseb za opravljanje dejavnosti,
13. obveščanje in ozaveščanje potrošnikov,
14. zagotavljanje informacij o materialih in proizvodih zaradi preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja v njihovem celotnem življenjskem krogu,
15. specifikacije za proizvode, storitve ali postopke in ugotavljanje skladnosti z njimi,
16. zahteve, povezane z nadzorom nad okoljsko ustreznostjo proizvodov ali tehnologij pri uvozu,

17. vodenje evidenc o storitvah in proizvodih, danih na trg, ter o materialih, uporabljenih v proizvodnem procesu,
18. poročanje ministrstvu in
19. druga ravnanja, potrebna za preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja.

(3) Proizvajalec, ki daje na trg proizvode, ki jih urejajo predpisi, sprejeti na podlagi tretjega odstavka tega člena, zagotovi, da proizvod izpolnjuje tudi zahteve, ki jih ureja ta zakon in predpisi, sprejeti na podlagi tretjega odstavka tega člena.

29. člen **(proizvajalčeva razširjena odgovornost)**

(1) Proizvajalec proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec), mora upoštevati vse prepovedi, zahteve in druga pravila ravnanja, da se zagotovi predpisano ravnanje z odpadki, ki nastanejo po uporabi takšnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: odpadki iz proizvodov).

(2) Proizvajalec mora zagotoviti tudi možnost vračanja in prevzemanja rabljenih proizvodov, za katere velja PRO, kadar je to predpisano s predpisom iz 28. člena tega zakona.

(3) Odgovornost proizvajalca ne izključuje odgovornosti povzročitelja odpadkov ali njihovega imetnika kot povzročitelja obremenitve za ravnanje z odpadki iz proizvodov.

(4) Proizvajalec, s sedežem v drugi državi, ki v Republiki Sloveniji na daljavo prodaja proizvode, za katere velja PRO, neposredno potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom mora določiti pooblaščenega zastopnika, ki je odgovoren za izpolnjevanje obveznosti proizvajalca.

(5) Če proizvajalec iz prejšnjega odstavka ne določi pooblaščenega zastopnika, mora končni uporabnik s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je na daljavo kupil proizvode, za katere velja PRO, na svoje stroške zagotoviti predpisano ravnanje z odpadki iz teh proizvodov. Ta odstavek se ne uporablja za končnega uporabnika, ki je potrošnik.

(6) Proizvajalec, s sedežem v drugi državi članici EU ali državi Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju EGP), katerega proizvodi, za katere velja PRO, se tržijo na ozemlju Republike Slovenije, lahko prevzame obveznosti proizvajalca s sedežem v Republiki Sloveniji, tako da določi pooblaščenega zastopnika, ki je odgovoren za izpolnjevanje obveznosti proizvajalca na ozemlju Republike Slovenije. V primeru iz prejšnjega stavka obveznosti proizvajalca s sedežem v Republiki Sloveniji prenehajo v obsegu, v katerem jih je prevzel pooblaščen zastopnik.

(7) Pooblaščen zastopnik iz četrtega ali šestega odstavka tega člena je gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik s sedežem v Republiki Sloveniji. Proizvajalec, s sedežem v drugi državi, lahko z overjenim pisnim pooblastilom, ki je del pogodbe o prevzemu obveznosti, hkrati določi samo enega pooblaščenega zastopnika. Za pooblaščenega zastopnika se smiselno uporabljajo določbe tega poglavja Sistem PRO, ki veljajo za proizvajalca, razen četrtega odstavka 30. člena, 0. in 39. člena tega zakona.

(8) Vlada za proizvajalca s sedežem v Republiki Sloveniji, ki na daljavo prodaja proizvode, za katere velja PRO, neposredno potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v drugi državi članici EU ali državi EGP, v kateri nima sedeža, predpiše obveznost določitve pooblaščenega zastopnika v tej državi, kadar je to zahtevano s predpisom EU, ki ureja PRO za takšen proizvod.

(9) Vlada predpiše, za katere vrste proizvodov velja PRO in proizvajalce takšnih proizvodov, pri čemer se upoštevajo tehnična izvedljivost in ekonomska upravičenost sistema PRO, vplivi na okolje, družbo in na zdravje ljudi ter delovanje notranjega trga EU.

(10) Vlada predpiše način zagotovitve ravnanja z odpadki iz proizvodov za končnega uporabnika iz petega odstavka tega člena.

30. člen (obveznosti proizvajalca)

(1) Proizvajalec zagotavlja:

1. zbiranje odpadkov iz proizvodov na območju celotne Republike Slovenije, razen zbiranja od izvornih povzročiteljev odpadkov, kadar se to izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov,
2. obdelavo vseh zbranih odpadkov iz proizvodov,
3. doseganje okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov,
4. obveščanje javnosti in imetnikov odpadkov o načinu in pomenu preprečevanja odpadkov iz proizvodov, ponovne uporabe in vračanja rabljenih proizvodov, za katere velja PRO, ločenega zbiranja odpadkov iz proizvodov in preprečevanja smetenja z njimi ter o okoljsko učinkovitem ravnanju z odpadki iz proizvodov,
5. informacije osebam, ki izvajajo obdelavo odpadkov, o proizvodih, za katere velja PRO, ter načinih obdelave odpadkov iz teh proizvodov, kadar je to predpisano, in
6. evidenco o proizvodih, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji, in evidenco o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov ter posredovanje podatkov iz evidenc ministrstvu.

(2) Vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, skupaj zagotavljajo, da je za vse odpadke iz teh proizvodov, ki v določenem obdobju nastanejo na območju Republike Slovenije, zagotovljeno ravnanje iz 1. do 3. točke prejšnjega odstavka.

(3) Proizvajalec izpolnjuje obveznosti iz prvega odstavka tega člena skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, tako da se pridruži skupnemu izvajanju aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti v zvezi z odpadki iz takšnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: skupno izpolnjevanje obveznosti), pri čemer je delež obveznosti posameznega proizvajalca v zvezi z odpadki iz proizvodov enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji, zmanjšano za maso proizvodov, ki so jih dali na trg v Republiki Sloveniji proizvajalci iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko vlada za proizvajalca iz prvega odstavka tega člena, ki daje na trg v Republiki Sloveniji proizvode, za katere velja PRO in niso namenjeni za uporabo v gospodinjstvih, predpiše pogoje, aktivnosti in ukrepe za samostojno izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena za odpadke iz tistih proizvodov, ki jih je dal na trg v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: samostojno izpolnjevanje obveznosti).

(5) Proizvajalec proizvodov, ki niso namenjeni uporabi v gospodinjstvih, ni dolžan zagotavljati prevzemanja komunalnih odpadkov od izvajalca obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, ki komunalne odpadke zbira od izvornih povzročiteljev odpadkov, kadar se to izvaja kot obvezna gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov, in nadaljnje ravnanja s komunalnimi odpadki.

(6) Proizvajalec lahko spremeni način izpolnjevanja obveznosti iz tretjega in četrtega odstavka samo za posamezno koledarsko leto.

(7) Vlada lahko določi proizvajalcem, ki so mala ali srednja podjetja in dajejo na trg v Republiki Sloveniji manjše količine proizvodov, za katere velja PRO, manjši obseg administrativnih bremen, povezanih z izpolnjevanjem njihovih obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(8) Vlada predpiše:

1. okoljske cilje pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov,
2. način in obseg izpolnjevanja obveznosti, povezanih z ravnanjem z odpadki iz proizvodov, vključno z obveznostmi prevzema odpadkov iz proizvodov od izvajalcev občinskih javnih služb varstva okolja,
3. organizacijske in tehnične ukrepe, povezane z zbiranjem in obdelavo odpadkov iz proizvodov,
4. način, obseg in vsebino obveščanja javnosti, imetnikov odpadkov in oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov,
5. evidence, podatke o proizvodih, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, podatke o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov in način poročanja teh podatkov ministrstvu ter
6. druge ukrepe, zahteve in pravila ravnanja za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(9) Vlada lahko predpiše različen način in obseg izpolnjevanja obveznosti iz prvega odstavka tega člena za različne skupine proizvodov znotraj istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO.

(10) Agencija predpiše metodologijo za razmejitev med proizvodi, ki niso namenjeni uporabi v gospodinjstvih in proizvodi, iz katerih nastanejo komunalni odpadki.

31. člen (stroški proizvajalca)

(1) Proizvajalec zagotavlja financiranje obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena tako, da so pokriti stroški:

1. zbiranja odpadkov iz proizvodov,
2. prevoza in obdelave odpadkov iz proizvodov,
3. izpolnjevanja okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov v skladu s predpisi,
4. informiranja javnosti in obveščanja imetnikov odpadkov ter, kadar je predpisano dajanje informacij osebam, ki izvajajo obdelavo odpadkov, ter
5. zbiranja in posredovanja predpisanih podatkov agenciji.

(2) Proizvajalec zagotavlja financiranje zbiranja odpadkov iz proizvodov, iz katerih nastanejo komunalni odpadki, od izvornih povzročiteljev odpadkov, tudi ko je zbiranje teh odpadkov določeno kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov.

(3) Proizvajalec določene vrste ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, poleg stroškov iz prvega in drugega odstavka tega člena zagotavlja tudi financiranje določenih stroškov čiščenja okolja zaradi smetenja z odpadki iz te vrste ali skupine proizvodov, če je to določeno s predpisom vlade.

(4) Vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, skupaj so finančno odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz proizvodov, ki so v določenem obdobju nastali na območju Republike Slovenije.

(5) V primeru skupnega izpolnjevanja obveznosti mora posamezen proizvajalec zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti v deležu, ki je enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji, zmanjšano za maso proizvodov, ki so jih dali na trg v Republiki Sloveniji proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti.

(6) Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti za odpadke iz tistih proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.

(7) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, lahko vlada določi, da proizvajalec ne krije vseh stroškov, kadar to za določeno vrsto proizvodov, za katere velja PRO, določajo predpisi EU. V primeru iz prejšnjega stavka vlada predpiše katere stroške krije proizvajalec.

(8) Vlada predpiše vrste in skupine proizvodov, za katere velja tretji odstavek tega člena, kadar to določajo predpisi EU. V primeru iz prejšnjega stavka vlada predpiše tudi aktivnosti čiščenja okolja, potrebno infrastrukturo in površine, katerih čiščenje financira proizvajalec ter s tem povezane stroške.

(9) Vlada lahko predpiše, da mora proizvajalec zaradi izpolnjevanja obveznosti iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona zagotoviti finančno jamstvo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

32. člen **(skupno izpolnjevanje obveznosti)**

(1) Skupno izpolnjevanje obveznosti za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz takšnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija).

(2) Proizvajalec se pridruži skupnemu izpolnjevanju obveznosti na način, da z organizacijo sklene pogodbo v pisni obliki, s katero jo pooblasti za izpolnjevanje svojih obveznosti iz prvega odstavka 30. člena tega zakona. Proizvajalec mora z organizacijo skleniti pogodbo najmanj za posamezno koledarsko leto.

(3) Proizvajalec mora imeti najkasneje v petih delovnih dneh od vpisa v register iz 0. člena tega zakona sklenjeno pogodbo iz drugega odstavka tega člena.

(4) Proizvajalec, ki je z organizacijo sklenil pogodbo iz drugega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: pridružen proizvajalec), je za delež iz tretjega odstavka 30. člena tega zakona subsidiarno finančno odgovoren, če organizacija ne izpolni njegovih obveznosti iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona.

(5) Obveznosti pridruženega proizvajalca do organizacije so:

1. plačevanje stroškov iz prejšnjega člena tega zakona,
2. zagotavljanje točnih, pravilnih in popolnih podatkov o količini proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji, in drugih podatkov, pomembnih za izpolnjevanje njegovih obveznosti,

3. zagotavljanje informacij o spremembah vrste, sestave ali lastnosti proizvodov, za katere velja PRO, ki lahko vplivajo na skupno izpolnjevanje obveznosti,

4. na njeno zahtevo omogočiti vpogled v dokumentacijo, potrebno za ugotavljanje točnosti, pravilnosti in popolnosti podatkov ter informacij iz 2. in 3. točke tega odstavka.

(6) Pridruženi proizvajalec ima pravico do vpogleda v vso dokumentacijo organizacije, ki se nanaša na izpolnjevanje njegovih obveznosti, pri čemer organizacijo vežejo pravila o varovanju poslovnih skrivnosti pridruženih proizvajalcev.

(7) Način izvrševanja pravic in obveznosti pridruženega proizvajalca iz prejšnjih dveh odstavkov se uredi v pogodbi iz tretjega odstavka tega člena.

33. člen (organizacija)

(1) Organizacija je pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ustanovljena z namenom, da za proizvajalce proizvodov, za katere velja PRO, izvaja skupno izpolnjevanje obveznosti.

(2) Če organizacija izvaja skupno izpolnjevanje obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena za odpadke iz več vrst proizvodov, za katere velja PRO, mora zagotoviti, da se za vsako vrsto proizvodov, za katere velja PRO, ločeno vodijo poslovne in knjigovodske evidence.

(3) Organizacija ne sme opravljati nobene dejavnosti, ki ni povezana z namenom iz prvega odstavka tega člena.

(4) Organizacija in lastnik poslovnega deleža organizacije ne smeta biti oseba, ki izvaja zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti v tej organizaciji.

(5) Organizacija ne sme zagotavljati zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov, za katere zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena:

1. z osebo, ki je neposredno ali posredno kapitalsko povezana z organizacijo,
2. z osebo, ki je kapitalsko ali sorodstveno povezana z osebo, ki ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja organizacije ali organu nadzora organizacije ali zastopa organizacijo.

(6) Za sorodstveno povezavo iz 2. točke prejšnjega odstavka se šteje krvno sorodstvo v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštete četrtga kolena, zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost ter svaštvo do vštete drugega kolena, četudi je zakonska ali zunajzakonska skupnost prenehala ali če je lastnik poslovnega deleža skrbnik ali v razmerju rejništva z osebo, ki ima ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja ali organu nadzora ali zastopa osebe iz 1. točke prejšnjega odstavka.

(7) Nadzor glasovalnih pravic iz 2. točke petega odstavka tega člena pomeni pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki vsako zase ali skupaj ob upoštevanju ustreznih dejanskih ali pravnih okoliščin lastniku poslovnega deleža omogočajo izvajanje odločilnega vpliva na osebo, ki ima ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja ali organu nadzora ali zastopa osebe iz 1. točke petega odstavka tega člena.

(8) Omejitve iz četrtega in petega odstavka tega člena veljajo tudi za člana poslovnega organa organizacije, njenega nadzornega organa ali zastopnika.

34. člen (obveznosti organizacije)

(1) Organizacija za pridružene proizvajalce zagotavlja izpolnjevanje njihovih obveznosti iz prvega in tretjega odstavka 30. člena tega zakona na stroškovno učinkovit način. Organizacija obveznosti iz prejšnjega stavka zagotavlja v svojem imenu in za račun pridruženih proizvajalcev.

(2) Organizacija zagotavlja izpolnjevanje obveznosti iz prejšnjega odstavka za ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki nastanejo na celotnem območju Republike Slovenije, v deležu, enakem vsoti deležev obveznosti iz tretjega odstavka 30. člena tega zakona pridruženih proizvajalcev (v nadaljnjem besedilu: delež izpolnjevanja obveznosti organizacije). Organizacija zagotavlja, da se zbiranje in obdelava odpadkov iz proizvodov izvajata neprekinjeno skozi celo leto.

(3) Organizacija vodi in sproti posodablja seznam pridruženih proizvajalcev.

(4) Organizacija ima načrt za skupno izpolnjevanje obveznosti (v nadaljnjem besedilu: skupni načrt), v katerem opredeli aktivnosti in ukrepe za izpolnitev obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(5) Organizacija mora imeti finančni načrt, iz katerega je razvidno, da ima na voljo zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja skupnega načrta.

(6) Organizacija spremeni skupni načrt, če se spremeni:

1. način ali obseg zbiranja odpadkov iz proizvodov ali zbiralna mesta,
2. način ali obseg obdelave zbranih odpadkov iz proizvodov ali
3. osebe, ki za organizacijo zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov.

(7) Organizacija zagotavlja sledljivost sprememb skupnega načrta, vsako spremembo skupnega načrta pa mora predložiti agenciji.

(8) Če agencija ugotovi, da s predloženo spremembo skupnega načrta ne bo zagotovljeno skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s tem zakonom ali da vsebina spremenjenega skupnega načrta ni skladna s predpisanimi zahtevami, organizacijo o tem pisno obvesti in jo pozove, naj odpravi ugotovljene neskladnosti ter informacije o tem v določenem roku pošlje agenciji.

(9) Organizacija zagotavlja izvajanje aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena v skladu s skupnim načrtom iz četrtega odstavka tega člena. Agencija vsaj enkrat letno preveri skladnost izvajanja aktivnosti in ukrepov organizacije s skupnim načrtom.

(10) Organizacija mora na strukturo finančnega prispevka na prodajno enoto ali tono proizvoda, za katerega velja PRO, razčleniti najmanj na postavke, ki jih določi agencija.

(11) Vlada predpiše vsebino skupnega načrta.

35. člen (delovanje organizacije)

(1) Organizacija mora na nediskriminatoren način in pod enakimi pogoji skleniti pogodbo iz drugega odstavka 32. člena tega zakona z vsakim proizvajalcem, ki se želi pridružiti skupnemu izpolnjevanju obveznosti.

(2) Kadar je za proizvajalce v skladu z devetim odstavkom 0. člena tega zakona predpisano finančno jamstvo, ga mora za pridružene proizvajalce zagotoviti organizacija in ga predložiti agenciji. Prvič ga mora agenciji predložiti v treh mesecih od dneva izdaje dovoljenja iz 36. člena tega zakona.

(3) Organizacija pridruženim proizvajalcem zaračunava stroške iz prvega do tretjega odstavka 0. člena tega zakona, tako da:

1. upošteva dejanske stroške zagotavljanja izpolnjevanja njihovih obveznosti,
2. upošteva prihodke iz ponovne uporabe proizvodov, za katere velja PRO, ali iz prodaje odpadnih materialov za sekundarne surovine in
3. pri zaračunavanju stroškov za vrste ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, kolikor je mogoče upošteva trajnost, popravljivost, ponovno uporabljivost in reciklabilnost teh proizvodov ter vsebnost nevarnih snovi v njih.

(4) Organizacija ima zaradi preglednosti notranji akt o načinu zaračunavanja stroškov iz prejšnjega odstavka, ki mora biti dostopen vsem pridruženim proizvajalcem.

(5) Organizacija mora imeti vzpostavljen nadzor nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu s 41. členom tega zakona.

(6) Organizacija mora agenciji na zahtevo posredovati informacije o:

1. lastnikih poslovnega deleža organizacije,
2. seznamu pridruženih proizvajalcev,
3. finančnem prispevku na prodajno enoto ali tono proizvoda, za katerega velja PRO, danega na trg v Republiki Sloveniji, ki ga mora plačati pridruženi proizvajalec,
4. pogojih za sklenitev pogodbe iz prvega odstavka tega člena,
5. postopkih izbora oseb, ki za organizacijo izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov iz proizvodov, ter
6. doseganju predpisanih okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov.

(7) Organizacija mora:

1. redno preverjati točnost, pravilnost in popolnost podatkov iz 6. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona, ki ji jih posreduje pridruženi proizvajalec,
2. obveščati pridružene proizvajalce vsaj enkrat letno o izvajanju aktivnosti in ukrepov ter obsegu izpolnitve njihovih obveznosti v preteklem letu,
3. agenciji na zahtevo omogočiti vpogled v dokumentacijo, iz katere je razvidna verodostojnost podatkov o pridruženih proizvajalcih in proizvodih, za katere velja PRO, ki jih dajejo ti proizvajalci na trg v Republiki Sloveniji, ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

(8) Agencija mora letno pregledati dokumentacijo, s katero pridruženi proizvajalec izkazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov iz 2. in 3. točke petega odstavka 32. člena tega zakona pri najmanj 10% pridruženih proizvajalcev.

(9) Organizacija mora zagotavljati sledljivost podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov do njihove končne obdelave. V ta namen lahko od osebe, ki zanjo v skladu s skupnim načrtom zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, zahteva vpogled v

dokumentacijo, ki dokazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah zbranih ali obdelanih odpadkov iz proizvodov, ter doseganje predpisanih okoljskih ciljev. Oseba, ki za organizacijo zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, pa ji mora omogočiti ta vpogled.

(10) Organizacija mora agenciji enkrat letno poslati poročilo o izvajanju aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena za preteklo koledarsko leto (v nadaljnjem besedilu: letno poročilo organizacije). Letnemu poročilu organizacije mora biti priloženo revizorjevo poročilo iz 41. člena tega zakona, skupaj z revidiranimi računovodskimi izkazi.

(11) Agencija lahko predpiše podrobnejša merila za zaračunavanje stroškov za posamezne proizvode ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, glede na njihovo trajnost, popravljivost, ponovno uporabljivost in recikabilnost ter vsebnost nevarnih snovi v njem.

(12) Vlada predpiše vsebino letnega poročila organizacije in način njenega poročanja.

(13) Organizacije lahko organizirajo ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov, za katere velja PRO, izven sistema obveznih občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja komunalnih odpadkov.

36. člen

(dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Organizacija mora za izvajanje skupnega izpolnjevanja obveznosti imeti dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti.

(2) Vlagatelj mora v vlogi za dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti navesti podatke o organizaciji, vrsti in skupini proizvodov, za katere velja PRO, odpadkih iz proizvodov, za katere bo zagotavljala skupno izpolnjevanje obveznosti, in finančnem jamstvu, kadar je to predpisano. Vlogi mora predložiti naslednje priloge:

1. ustanovni akt organizacije in druga dokazila, da so izpolnjeni pogoji iz 33. člena tega zakona,
2. seznam pridruženih proizvajalcev,
3. skupni načrt,
4. pogodbe z osebami, ki izvajajo zbiranje, in osebami, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, pri čemer te osebe ne smejo biti osebe iz četrtega odstavka 33. člena tega zakona,
5. dovoljenja ali druge akte oseb iz drugih držav, na podlagi katerih te osebe izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, in
6. oceno predvidenih letnih stroškov izvajanja skupnega načrta in finančni načrt, iz katerega je razvidno, da bo imela organizacija na voljo zadostna finančna sredstva za kritje teh stroškov.

(3) Agencija izda organizaciji dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, če ugotovi, da:

1. so izpolnjeni pogoji iz 33. člena tega zakona,
2. je skupni načrt izdelan v skladu s predpisom iz desetega odstavka 34. člena tega zakona in iz njega izhaja, da bo zagotovljeno skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s tem zakonom,
3. imajo osebe, ki izvajajo zbiranje, in osebe, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom, izvajalci tovrstne obdelave v drugi državi pa ustrezno dovoljenje ali drugi akt te države, in

4. je iz finančnega načrta razvidno, da ima organizacija na voljo zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja skupnega načrta.

(4) Dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti se izda za obdobje desetih let od njegove dokončnosti. Z dovoljenjem se vlagatelja opredeli za organizacijo in se mu dovoli izvajanje skupnega izpolnjevanja obveznosti. V dovoljenju se določijo tudi:

1. vrste in skupine proizvodov, za katere velja PRO, ki jih pridruženi proizvajalci dajejo na trg v Republiki Sloveniji, in
2. odpadki iz proizvodov, za katere organizacija zagotavlja izvajanje skupnega izpolnjevanja obveznosti.

(5) Agencija pošlje ministrstvu dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, skupaj s skupnim načrtom, na podlagi katerega je bilo izdano.

(6) Veljavnost dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti se lahko podaljša, če organizacija ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se dovoljenje podeljuje.

(7) Organizacija mora zahtevati podaljšanje veljavnosti dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti najpozneje tri mesece pred iztekom njegove veljavnosti, vloga za podaljšanje pa mora imeti sestavine iz drugega odstavka tega člena.

(8) Če organizacija zahteva podaljšanje dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je dovoljenje, za katerega poteka postopek podaljšanja, veljavno, dokler odločba o podaljšanju ne postane pravnomočna.

37. člen

(sprememba dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Agencija spremeni dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti po uradni dolžnosti, če to zahtevajo spremembe predpisov s področja varstva okolja.

(2) Organizacija mora zaradi spremembe firme ali sedeža vložiti vlogo za spremembo dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti. Vloga mora vsebovati stare in spremenjene podatke o organizaciji, agencija pa v 20 dneh od vložitve vloge odloči o spremembi dovoljenja.

38. člen

(odvzem dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Agencija po uradni dolžnosti odvzame dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, če ugotovi, da organizacija ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 33. člena tega zakona ali agenciji ne predloži finančnega jamstva v skladu z drugim odstavkom 35. člena tega zakona.

(2) Agencija po uradni dolžnosti odvzame dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, če:

1. organizacija nima na voljo zadostnih finančnih sredstev za izvajanje skupnega načrta in jih ne zagotovi v roku, ki ga določi agencija,
2. organizacija na podlagi pravnomočne odločbe agencije ni izpolnila obveznosti iz 34. člena tega zakona ali ni uskladila svojega delovanja z zahtevami iz prvega ter tretjega do desetega odstavka 35. člena tega zakona,
3. organizacija ni posredovala informacij iz osmega odstavka 34. člena tega zakona v roku, ki ga določi agencija, ali

4. za lastnika poslovnega deleža ali osebe iz šestega odstavka 33. člena tega zakona niso upoštevane omejitve iz četrtega odstavka 33. člena tega zakona in tudi v roku, ki ga določi ministrstvo ni izkazano njihovo upoštevanje.

(3) Agencija o izdani odločbi o odvzemu dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti obvesti organizaciji pridružene proizvajalce. Odvzem dovoljenja učinkuje od dneva pravnomočnosti odločbe.

(4) Agencija ob odvzemu dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz prvega odstavka 34. člena tega zakona ugotovi neizpolnjene obveznosti organizacije v zvezi z zagotavljanjem izpolnjevanja obveznosti pridruženih proizvajalcev iz 1. in 2. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona.

(5) Agencija pošlje odločbo o odvzemu dovoljenja tudi ministrstvu in pristojni inšpekciji.

39. člen **(samostojno izpolnjevanje obveznosti)**

(1) Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora imeti načrt za samostojno izpolnjevanje obveznosti (v nadaljnjem besedilu: načrt), v katerem opredeli aktivnosti in ukrepe za izpolnitev obveznosti iz prvega odstavka 30. člena tega zakona.

(2) Za pripravo načrta se smiselno uporabljajo določbe četrtega odstavka 34. člena tega zakona, za njegovo spremembo pa določbe šestega do osmega odstavka 34. člena tega zakona.

(3) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti glede zagotavljanja zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov zagotoviti finančno jamstvo, kadar je to predpisano v skladu z devetim odstavkom 0. člena tega zakona. Prvič ga mora agenciji predložiti v treh mesecih od dneva izdaje dovoljenja iz 40. člena tega zakona.

(4) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora imeti vzpostavljen nadzor nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu s 41. členom tega zakona.

(5) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora zagotavljati sledljivost podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov do njihove končne obdelave. V ta namen lahko od osebe, ki zanjo v skladu z načrtom zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, zahteva vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah zbranih ali obdelanih odpadkov iz proizvodov ter doseganju predpisanih okoljskih ciljev. Oseba, ki za proizvajalca zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, pa mu mora omogočiti ta vpogled.

(6) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora agenciji na zahtevo omogočiti vpogled v dokumente, ki dokazujejo točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, ter o količinah zbranih in obdelanih odpadkov iz proizvodov.

(7) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o doseganju predpisanih okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov.

(8) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora agenciji enkrat letno poslati poročilo o izvajanju aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka 30. člena tega zakona za preteklo koledarsko leto (v nadaljnjem besedilu: letno poročilo

proizvajalca). Letnemu poročilu proizvajalca mora biti priloženo revizorjevo poročilo iz 41. člena tega zakona, skupaj z revidiranimi računovodskimi izkazi.

(9) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena zagotavlja izvajanje aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka 30. člena tega zakona v skladu z načrtom iz prvega odstavka tega člena. Agencija najmanj enkrat letno preveri skladnost izvajanja aktivnosti in ukrepov z načrtom.

(10) Vlada predpiše vsebino načrta, vsebino letnega poročila proizvajalca ter način njegovega poročanja.

40. člen **(dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti)**

(1) Proizvajalec mora za samostojno izpolnjevanje obveznosti imeti dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti.

(2) Proizvajalec mora v vlogi za dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti navesti podatke o proizvajalcu, vrsti in skupini proizvodov, za katere velja PRO, odpadkih iz proizvodov, za katere bo samostojno izpolnjeval obveznosti, in finančnem jamstvu, kadar je to predpisano. Vlogi mora priložiti naslednje priloge:

1. načrt,
2. pogodbe z osebami, ki izvajajo zbiranje, in osebami, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje,
3. dovoljenja ali druge akte oseb iz drugih držav, na podlagi katerih te osebe izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, in
4. oceno predvidenih letnih stroškov izvajanja načrta in finančni načrt, iz katerega je razvidno, da bo imel proizvajalec na voljo zadostna finančna sredstva za kritje teh stroškov.

(3) Proizvajalec mora vlogo iz prejšnjega odstavka vložiti v treh dneh od vpisa v register iz 0. člena tega zakona.

(4) Če proizvajalec ne vloži vloge iz drugega odstavka tega člena v roku iz prejšnjega odstavka, agencija po uradni dolžnosti začne postopek izdaje dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti.

(5) Agencija izda proizvajalcu dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti, če ugotovi, da:

1. je načrt izdelan v skladu s predpisom iz desetega odstavka 39. člena tega zakona in iz njega izhaja, da bo zagotovljeno samostojno izpolnjevanje obveznosti v skladu s tem zakonom,
2. imajo osebe, ki izvajajo zbiranje, in osebe, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom, izvajalci tovrstne obdelave v drugi državi pa ustrezno dovoljenje ali drugi akt te države, in
3. je iz finančnega načrta razvidno, da ima proizvajalec na voljo zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja načrta.

(6) Dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti se izda za obdobje petih let od njegove dokončnosti. Z dovoljenjem se proizvajalcu dovoli samostojno izpolnjevanje obveznosti. V dovoljenju se določijo tudi:

1. vrste in skupine proizvodov, za katere velja PRO, ki jih proizvajalec daje na trg v Republiki Sloveniji, in
2. odpadki iz proizvodov, za katere proizvajalec zagotavlja izvajanje samostojnega izpolnjevanja obveznosti.

(7) Agencija pošlje ministrstvu dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti, skupaj z načrtom, na podlagi katerega je bilo izdano.

(8) Veljavnost dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti se lahko podaljša, če proizvajalec ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se dovoljenje podeljuje, razen če je agencija začela postopek za odvzem dovoljenja ob smiselni uporabi prvega ali drugega odstavka 38. člena tega zakona.

(9) Proizvajalec mora zahtevati podaljšanje veljavnosti dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti najpozneje tri mesece pred iztekom njegove veljavnosti, vloga za podaljšanje pa mora imeti sestavine iz drugega odstavka tega člena.

(10) Če proizvajalec zahteva podaljšanje veljavnosti dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je dovoljenje, za katerega poteka postopek podaljšanja, veljavno, dokler odločba o podaljšanju ne postane pravnomočna.

(11) Za spremembo in odvzem dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti se smiselno uporabljajo določbe 37. in 38. člena tega zakona.

41. člen **(nadzor nad finančnim poslovanjem)**

(1) Organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, morata zagotoviti ločeno računovodsko evidentiranje prihodkov, stroškov in odhodkov, povezanih z zahtevami iz 0. člena tega zakona, ter organizirati učinkovit sistem notranjih kontrol, ki bo zagotavljal pravilnost in popolnost računovodskega evidentiranja.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka mora zagotoviti, da njene računovodske izkaze revidira revizijska družba v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje.

(3) Revidiranje iz prejšnjega odstavka mora upoštevati revizijske postopke, ki zagotavljajo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da:

1. ima oseba iz prvega odstavka tega člena vzpostavljen ustrezen sistem ločenega računovodskega evidentiranja iz prvega odstavka tega člena,
2. je evidentiranje prihodkov, stroškov in odhodkov iz prvega odstavka tega člena pravilno.

(4) Revizorjevo poročilo mora vsebovati tudi mnenje, ali so prihodki, stroški in odhodki iz 2. točke prejšnjega odstavka evidentirani pravilno in popolno, revizorjevo poročilo za organizacijo pa tudi mnenje, ali so plačila proizvajalcev proizvodov, za katere velja PRO, ki so vključeni v organizacijo, zadostna za skupno izpolnjevanje obveznosti v tej organizaciji.

42. člen (register proizvajalcev)

(1) Register proizvajalcev je sestavni del informacijskega sistema o PRO iz 43. člena tega zakona.

(2) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena ali pooblaščen zastopnik iz četrtega in šestega odstavka 29. člena tega zakona mora biti vpisan v register proizvajalcev. Za namene vodenja registra proizvajalcev je dopustno voditi in obdelovati osebno ime, matično številko in naslov proizvajalca in pooblaščenega zastopnika ter osebno ime in elektronski naslov njunih kontaktnih oseb.

(3) Proizvajalec ali pooblaščen zastopnik iz prejšnjega odstavka se vpiše v register proizvajalcev tako, da od agencije pridobi uporabniško pravico do dostopa v ta register in vpiše svoje podatke, podatke o proizvodih, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Slovenije, in podatek o tem, ali bo obveznosti PRO izpolnjeval samostojno ali skupno.

(4) Proizvajalec ali pooblaščen zastopnik mora v register vpisati tudi vsako spremembo podatkov iz prejšnjega odstavka.

(5) Agencija izbriše proizvajalca ali pooblaščenega zastopnika iz registra proizvajalcev in mu ukine uporabniško pravico do dostopa v register, če:

1. sporoči agenciji, da ne daje več na trg v Republiki Sloveniji proizvodov, za katere velja PRO,
2. preneha obstajati,
3. mu je bilo s pravnomočno odločbo pristojnega organa prepovedano dajanje proizvodov, za katere velja PRO, na trg v Republiki Sloveniji.

(6) Za namen vnosa podatkov o tem, kateri so njeni pridruženi proizvajalci v informacijski sistem o PRO, ima organizacija dostop do podatkov o proizvajalcih iz registra proizvajalcev.

(7) Podatki iz registra proizvajalcev so javni.

(8) Vlada podrobneje predpiše vrsto podatkov, ki jih proizvajalec ali pooblaščen zastopnik vpiše v register, in način vpisa v register proizvajalcev ter način dostopa in podatke, do katerih dostopa organizacija.

43. člen (informacijski sistem o PRO)

(1) Za izvajanje sistema PRO in spremljanje ter nadzor nad izvajanjem sistema PRO agencija zagotavlja informacijski sistem o PRO.

(2) Informacijski sistem o PRO zagotavlja organizacijam in proizvajalcem, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, elektronsko podporo pri poročanju o proizvodih, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov v skladu s tem zakonom. Informacijski sistem o PRO je povezan z informacijskim sistemom o ravnanju z odpadki.

(3) Informacijski sistem o PRO vsebuje:

1. podatke iz registra proizvajalcev,
2. podatke o organizacijah iz tretjega odstavka 36. člena tega zakona in o tem, kateri so njihovi pridruženi proizvajalci,

3. podatke o količinah proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji,
4. podatke o količinah odpadkov iz proizvodov, za katere sta bila zagotovljena zbiranje in obdelava ter
5. poročila iz desetega odstavka 35. člena in osmega odstavka 39. člena tega zakona,
6. za vsakega izvajalca obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, podatke o količinah odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov, ki jih zbere in podatke o količinah odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov, ki jih preda organizacijam,
7. podatke iz informacijskega sistema o ravnanju z odpadki v zvezi z odpadki, ki nastanejo iz proizvodov,
8. podatke o obdelavi odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov.

(4) Podatke o organizacijah iz 2. točke prejšnjega odstavka vnaša v informacijski sistem agencija na podlagi dovoljenj iz 36. člena tega zakona, podatek o tem, kateri so njeni pridruženi proizvajalci, pa vnaša posamezna organizacija.

(5) Podatke iz 3. točke tretjega odstavka tega člena vnašata v informacijski sistem o PRO organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, pri čemer organizacija vnaša podatke tudi za vsakega posameznega pridruženega proizvajalca.

(6) Podatke iz 4. in 5. točke tretjega odstavka tega člena vnašata v informacijski sistem o PRO organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti.

(7) Podatke iz 6. točke tretjega odstavka tega člena vnaša v informacijski sistem izvajalec občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov.

(8) Podatki iz 7. in 8. točke tretjega odstavka tega člena se v informacijski sistem o PRO prenašajo iz informacijskega sistema o ravnanju z odpadki, podatke o končni obdelavi odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov, pa v informacijski sistem o PRO vnaša končni obdelovalec v skladu s štirinajstim odstavkom tega člena.

(9) Dostop do podatkov informacijskega sistema o PRO ima:

1. proizvajalec, do podatkov, ki se nanašajo nanj,
2. pooblaščen zastopnik iz četrtega in šestega odstavka 33. člena tega zakona, do podatkov, ki se nanašajo nanj,
3. proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, do podatkov, ki se nanašajo nanj,
4. organizacija, do podatkov, ki se nanašajo nanjo, in podatkov o pridruženih proizvajalcih,
5. prevoznik, zbiralec in obdelovalec odpadkov, do podatkov v zvezi z odpadki, za katere velja PRO,
6. izvajalec občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, do podatkov v zvezi z odpadki, za katere velja PRO,
6. agencija in pristojni inšpektor.

(10) Agencija dodeli proizvajalcu iz prvega odstavka 29. člena tega zakona in pooblaščenemu zastopniku iz četrtega in šestega odstavka 29. člena tega zakona uporabniško pravico za dostop do podatkov iz informacijskega sistema o PRO, ki se nanašajo nanj, ob vpisu v register proizvajalcev.

(11) Agencija dodeli organizaciji uporabniško pravico za vnos podatkov iz 3. do 8. točke tretjega odstavka tega člena ter za dostop do vseh podatkov iz informacijskega sistema o PRO, ki se nanašajo nanjo in na njej pridružene proizvajalce ob dokončnosti dovoljenja iz 36. člena tega zakona.

(12) Agencija dodeli proizvajalcu, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, uporabniško pravico za vnos podatkov iz 3., 4. in 5. točke tretjega odstavka tega člena ob dokončnosti dovoljenja iz 40. člena tega zakona.

(13) Agencija dodeli obdelovalcu uporabniško pravico za vnos podatkov o končni obdelavi odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov v skladu s petnajstim odstavkom tega člena.

(14) Podatki iz 1. do 5. točke tretjega odstavka tega člena so javni, razen podatkov o količinah proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, za posameznega proizvajalca.

(15) Izvirni povzročitelj ali drug imetnik odpadkov mora ob vsaki pošiljki odpadkov v evidenčni list vpisati tudi proizvajalca iz 39. člena tega zakona, za katerega izvaja izpolnjevanje obveznosti PRO oziroma organizacijo, za katero izvaja skupno izpolnjevanje obveznosti PRO. Obdelovalec, ki zagotovi končno obdelavo odpadkov iz proizvodov, v informacijski sistem o PRO sproti vpiše podatke o količini in vrsti odpadkov, datumu, postopku in kraju obdelave odpadkov in proizvajalca, za katerega je zagotovil končno obdelavo odpadkov oziroma organizacijo, za katero je zagotovil končno obdelavo odpadkov.

(16) Vlada podrobneje predpiše vrsto podatkov iz 2. do 4. in 5. do 8. točke tretjega odstavka in petnajstega odstavka tega člena, način in pogostost vnosa podatkov iz 3., 4. in 5. do 8. točke tretjega in petnajstega odstavka tega člena v informacijski sistem o PRO ter obdobje, na katero se ti podatki nanašajo, pri čemer mora biti pogostost vnosa podatkov najmanj enkrat mesečno, obdobje, na katero se ti podatki nanašajo, pa je največ en mesec

44. člen (drugi deležniki sistema PRO)

(1) Vlada lahko tudi drugim osebam, ki sodelujejo v distribucijski verigi proizvodov, za katere velja PRO, predpiše določene obveznosti glede ravnanja s proizvodi, za katere velja PRO, ali obveznosti ravnanja z odpadki iz proizvodov. Obveznosti iz prejšnjega stavka so zlasti:

1. prevzemanje rabljenih proizvodov, za katere velja PRO,
2. prevzemanje odpadkov iz proizvodov, in
3. prepoved ponujanja brezplačnih proizvodov, za katere velja PRO, potrošnikom.

(2) Vlada predpiše pravila ravnanja z odpadki iz proizvodov v okviru občinske gospodarske javne službe varstva okolja v skladu z zakonom, ki ureja okolje, in s tem povezane obveznosti izvajalca te javne službe.

(3) Akcije zbiranja odpadkov iz proizvodov lahko organizirajo le vzgojno-varstveni ali izobraževalni zavodi, društva ali nevladne organizacije, in sicer samo v sodelovanju z organizacijo. Za osebo, ki organizira akcijo zbiranja odpadkov iz proizvodov, se ne uporabljajo določbe 0. in 17. člena tega zakona, ki urejajo obveznosti osebe, ki zbira odpadke.

45. člen
(cena storitve gospodarske javne službe ravnanja z odpadki)

(1) Stroški občinske gospodarske javne službe varstva okolja se v delu, ki se nanaša na odpadke iz proizvodov, zaračunajo organizaciji. Teh stroškov ni dopustno naložiti uporabniku javnih dobrin iz zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se organizaciji ne zaračunajo stroški občinske gospodarske javne službe obdelave komunalnih odpadkov glede izločanja odpadkov iz proizvodov pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov.

(3) Kadar v skladu s sedmim odstavkom 0. člena tega zakona določenih stroškov ne nosi proizvajalec, se ne glede na prvi odstavek tega člena organizaciji zaračunajo samo tisti stroški občinske gospodarske javne službe varstva okolja, ki jih nosi proizvajalec.

(4) V primeru iz prvega odstavka tega člena občina ni pristojna oblikovati cene občinske gospodarske javne službe, ki se nanaša na odpadke, ki nastanejo iz proizvodov. Izvajalec občinske gospodarske javne službe mora pri določitvi cene zagotoviti sodelovanje organizacij in agencije tako, da jim pošlje osnutek akta o ceni, skupaj s strokovnimi podlagami, na katerih ta temelji, ter jim zagotovi 30-dnevni rok za mnenja in pripombe. Ceno izvajalca občinske javne službe glede odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov, mora pred začetkom veljavnosti cene ali spremembe cene, odobriti agencija.

(5) V primeru iz tretjega odstavka tega člena vlada predpiše, katere stroške krije organizacija.

46. člen
(spremljanje in nadzor)

(1) Agencija obdeluje in uporablja podatke iz informacijskega sistema PRO in informacijskega sistema okolja za:

1. spremljanje in ugotavljanje izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev, zlasti z vidika doseganja okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov,
2. za namene nadzora nad izvajanjem izpolnjevanja obveznosti PRO in
3. poročanje EU.

(2) Organi, pristojni za nadzor, uporabljajo podatke iz prejšnjega odstavka za nadzor nad izvajanjem sistema PRO.

(3) Agencija zaradi ugotavljanja učinkovitosti izvajanja sistema PRO analizira podatke iz prvega odstavka tega člena in enkrat letno objavi poročilo o izvajanju sistema PRO, ki vsebuje zlasti ugotovitve glede doseganja okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov, ugotovitve glede izpolnjevanja drugih obveznosti proizvajalcev in priporočila za odpravo pomanjkljivosti in izboljšanje.

(4) Agencija na svoji spletni strani enkrat letno objavi podatke o skupni količini istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, in skupni količini zbranih ter obdelanih odpadkov iz proizvodov ter doseženih okoljskih ciljih.

47. člen
(dialog med zadevnimi deležniki)

Agencija za izmenjavo mnenj o sistemu PRO zagotavlja redni dialog med proizvajalci, distributerji in njihovimi interesnimi združenji, osebami, ki zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov, izvajalci občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, izvajalci ponovne uporabe in popravil proizvodov, za katere velja PRO, občinami ter njihovimi interesnimi združenji, nevladnimi organizacijami na področju varstva okolja ter nevladnimi organizacijami za varstvo potrošnikov.

**VI. JAVNA AGENCIJA ZA PROIZVAJALČEVO RAZŠIRJENO
ODGOVORNOST REPUBLIKE SLOVENIJE**

48. člen
(Javna agencija za proizvajalčevo razširjeno odgovornost Republike Slovenije)

(1) S tem zakonom se ustanovi Javna agencija za proizvajalčevo razširjeno odgovornost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija). Agencija je pravna oseba javnega prava in je ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja javne agencije. Če ni s tem zakonom drugače določeno, se glede agencije uporablja zakon, ki ureja javne agencije.

(2) Ustanovitelj agencije je Republika Slovenija, sedež agencije je v Ljubljani.

(3) Agencija je pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti samostojna.

(4) Agencija izvaja regulativne naloge in pristojnosti na področju PRO v skladu s tem zakonom in drugimi zakoni.

(5) Agencija pri svojem delovanju zasleduje te temeljne cilje:

1. spodbujanje zanesljivega in okoljsko trajnostnega sistema PRO,
2. razvoj pravilno delujočih sistemov PRO,
3. spodbujanje, nediskriminatornih in trajnostno usmerjenih sistemov PRO, v skladu s cilji okoljske politike,
4. zagotavljanje okolja, v katerem bo mogoče v največji meri spoštovati predpisano hierarhijo ravnanja z odpadki in v katerem bo mogoče doseči ali preseči predpisane okoljske cilje,
5. zagotavljanje okolja, v katerem bodo odpadki v sistemu PRO zbrani tako, da jih bo v največji možni meri mogoče ponovno uporabiti ali reciklirati,
6. zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev preko učinkovitega delovanja PRO.

(6) Agencija izvaja naloge, ki so določene s tem zakonom in drugimi zakoni s področja njenega delovanja ter na njihovi podlagi sprejetimi podzakonskimi akti. S tem zasleduje razvojne cilje, ki izhajajo iz strateških dokumentov Republike Slovenije s področja njenega delovanja.

(7) Agencija mora naloge iz svoje pristojnosti izvajati nepristransko, pregledno in pravočasno v okviru zakonsko določenih rokov.

49. člen
(organi agencije)

Organa agencije sta svet agencije in direktor agencije.

50. člen **(sestava sveta agencije in pristojnosti sveta agencije)**

(1) Svet sestavlja pet članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: člani sveta), od katerih je eden predsednik oziroma predsednica (v nadaljnjem besedilu: predsednik) sveta.

(2) Svet agencije:

- sprejema svoj poslovnik,
- sprejema program dela in finančni načrt ter letno poročilo,
- spremlja uresničevanje programa dela in finančnega načrta,
- daje soglasje k statutu, ki ga sprejme direktor agencije, predlaga razrešitev direktorja agencije,
- predlaga začasno prepoved opravljanja nalog direktorja agencije,
- predlaga predčasno razrešitev članov sveta agencije.
- odloča o dovoljenjih in soglasjih ter drugih posamičnih zadevah, o katerih v skladu z zakonom odloča agencija, če v tem ali drugem zakonu ni določeno drugače,
- sprejema predpise, kadar zakon določa, da tak akt sprejme agencija,
- sprejema letni načrt dela strokovnih služb agencije in letno poročilo o delu agencije,
- opravlja druge naloge iz pristojnosti agencije, če ni v zakonu določeno, da je za to pristojen drug organ agencije.

(3) Člani sveta agencije oziroma osebe, ki jih svet agencije pooblasti, lahko pregledujejo poslovne knjige kot so opredeljene v slovenskih računovodskih standardih in knjigovodske listine agencije.

(4) Direktor mora svetu agencije vedno na njegovo zahtevo predložiti poročilo o poslovanju agencije in druge informacije, ki jih svet agencije potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

Svet agencije lahko direktorju predlaga izboljšave poslovanja agencije, opozori na morebitne nepravilnosti poslovanja agencije oziroma o tem obvesti pristojne organe.

(5) Svet agencije pri izvajanju svojih pristojnosti iz prvega odstavka tega člena ne sme posegati v vsebino in postopke sprejemanja drugih splošnih in posamičnih aktov ter priporočil agencije ter v z njimi povezane strokovne naloge.

51. člen **(direktor agencije)**

(1) Direktorja imenuje vlada na predlog sveta agencije po predhodno izvedenem javnem natečaju.

(2) Direktor agencije:

- zastopa in predstavlja agencijo,
- vodi poslovanje agencije in organizira njeno delo,
- sprejme statut agencije,
- vodi postopke in daje pooblastila za vodenje postopkov v zadevah iz pristojnosti agencije,
- izdaja posamične akte in priporočila iz pristojnosti agencije,
- pripravi in predloži svetu agencije v sprejem predlog programa dela, finančnega načrta in letnega poročila ter sodeluje s svetom agencije v skladu z njunimi pristojnostmi.

52. člen
(akti agencije)

- (1) Agencija izdaja splošne akte o vprašanih s področja svojih pristojnosti.
- (2) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju posameznih določb zakonov, s področij v njeni pristojnosti.
- (3) Agencija v okviru svojih regulativnih pristojnosti izdaja priporočila, s katerimi naslovníkom nezavezujoče priporoča določena ravnanja.
- (4) Agencija odloča o posamičnih zadevah s področja svojih pristojnosti z odločbo ali sklepom.
- (5) Statut in splošni akti agencije za izvajanje javnih pooblastil se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije, priporočila pa na spletni strani agencije.

53. člen
(naloge agencije)

- (1) Agencija usklajuje izpolnjevanje obveznosti organizacij, za katere velja PRO.
- (2) Naloge in pristojnosti agencije so:
  1. za organizacije določa in na spletni strani redno javno objavlja deleže izpolnjevanja obveznosti iz drugega odstavka 34. člena tega zakona,
  2. usklajuje izvajanje aktivnosti organizacij za izpolnjevanje njihove obveznosti zagotavljanja zbiranja odpadkov iz proizvodov na območju celotne Republike Slovenije ob doseganju deležev iz prejšnje točke ter usklajuje skupno in samostojno izvajanje obveznosti PRO,
  3. za namen iz prejšnje točke komunicira z osebami, ki izvajajo občinske gospodarske javne službe varstva okolja ter z osebami, ki izvajajo dejavnost zbiranja odpadkov pri končnih uporabnikih in pri osebah, ki samostojno izvajajo obveznosti PRO,
  4. skupaj z organizacijami in pristojno inšpekcijo sodeluje pri identifikaciji proizvajalcev, ki niso vpisani v register proizvajalcev iz 0. člena tega zakona,
  5. prispeva k mirnemu reševanju sporov glede izpolnjevanja finančnih obveznosti in obveznosti zagotavljanja ravnanja z odpadki iz proizvodov med organizacijami ali organizacijami in občinami,
  6. sodeluje z ministrstvom in pristojno inšpekcijo glede izpolnjevanja obveznosti organizacij,
  7. ministrstvu sporoča podatke o deležih iz drugega odstavka 34. člena tega zakona,
  8. na zahtevo ministrstva pošlje in omogoči vpogled v podatke o usklajevanju obveznosti, ki so potrebni za spremljanje in nadzor nad izvajanjem sistema PRO in
  9. izvaja analize zbranih odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov, za katere velja PRO.
- (3) Agencija je pri izvajanju nalog iz prejšnjega odstavka samostojna in neodvisna. Pri tem mora skrbeti za doseganje skupnega interesa, neodvisno od interesov posamezne organizacije, in zagotavljati enakopravno obravnavo vseh organizacij.
- (4) Agencija za izvajanje nalog iz prvega odstavka tega člena uporablja podatke iz informacijskega sistema iz 43. člena tega zakona.
- (5) Agencija lahko po dogovoru z vsemi organizacijami prevzame tudi naloge iz 4. točke prvega odstavka 30. člena, ki jih v skladu s prvim odstavkom 34. člena za pridruženega proizvajalca izvaja organizacija.

(6) Vsaka organizacija lahko pri agenciji sproži postopek ponovnega preizkusa deležev. Deleži, določeni za posamezno obdobje, so nespremenljivi, morebitna odstopanja, ki so bila ugotovljena v postopku ponovnega preizkusa deležev, pa se upoštevajo v naslednjem obdobju.

(7) Vlada predpiše podrobnejši način določanja deležev iz drugega odstavka 34. člena tega zakona po vrsti oziroma skupinah proizvodov.

54. člen (pristojnosti agencije)

Agencija ima v zvezi s PRO naslednje pristojnosti:

1. nadzoruje in regulira cene ravnanja z odpadki, ki nastanejo iz proizvodov, občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, izvajalcev obdelave in organizacij na način, da stroški ne presegajo stroškov, ki so potrebni za zagotavljanje storitev ravnanja z odpadki na stroškovno učinkovit način,
2. nadzoruje, da finančni prispevki, ki jih proizvajalci plačujejo organizacijam za ravnanje z odpadki, pokrijejo naslednje stroške:
  - a) stroške ločenega zbiranja odpadkov in poznejšega prevoza in obdelave,
  - b) stroške zagotavljanja ustreznih informacij,
  - c) stroške zbiranja in sporočanja podatkov o proizvodih, danih na trg in o zbiranju in predelavi odpadkov,
3. nadzoruje finančno poslovanje organizacij,
4. opravlja nadzor nad proizvajalci o poročanih količinah odpadkov, ki jih dajo na trg,
5. opravlja nadzor nad organizacijami v zvezi z njihovimi obveznostmi, ki jih imajo v skladu s tem zakonom in podzakonskimi predpisi,
6. vodi register proizvajalcev iz 0. člena tega zakona,
7. zagotavlja informacijski sistem o PRO iz 43. člena tega zakona,
8. predpisuje in nadzoruje mejne vrednosti primesi v ločeno zbranih odpadkih, ki nastanejo iz proizvodov, ki jih zbirajo pri občinskih gospodarskih javnih službah varstva okolja,
9. v primeru odstopanj od mejnih vrednosti iz prejšnje točke odredi ukrepe, potrebne za odpravo odstopanj od mejnih vrednosti,
10. predpiše metodologijo za razmejitev med proizvodi, ki niso namenjeni uporabi v gospodinjstvih in proizvodi, iz katerih nastanejo komunalni odpadki,
11. predpiše postavke, na katere mora biti razčlenjena struktura finančnega prispevka na prodajno enoto ali tono proizvoda, za katerega velja PRO ,
12. izvršuje druge pristojnosti, ki jih določajo ta zakon in drugi zakoni.

55. člen (postopek odločanja agencije)

(1) Agencija vodi postopek in izdaja odločbe ter druge posamične akte po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Za odločanje v posamičnih zadevah lahko direktor pooblasti osebo v agenciji, ki izpolnjuje pogoje za odločanje v splošnem upravnem postopku.

(3) Odločba ali drug posamičen akt agencije, izdan v upravnem postopku, sta dokončna, če ta ali drug zakon s področja njenega delovanja ne določa drugače.

(4) Zoper odločbo ali drug posamičen akt agencije iz prejšnjega odstavka so dovoljena le tista izredna pravna sredstva po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, za katera je pristojna agencija.

(5) Agencija sama opravlja upravno izvršbo svojih izvršljivih odločb in lahko pri tem izreka ustrezne globe ter uporablja prisilne ukrepe, ki so predpisani z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Upravno izvršbo denarnih obveznosti opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti.

56. člen (sodno varstvo)

(1) Zoper dokončne odločbe ali druge posamične akte agencije je zagotovljeno sodno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

(2) Tožba v upravnem sporu zoper akte, ki jih izda agencija na podlagi tega zakona, se vložijo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. V sporu odloča upravno sodišče s sedežem v Ljubljani.

57. člen (viri sredstev)

(1) Sredstva za delo agencije se zagotavljajo:

- iz taks in nadomestil,
- iz drugih prihodkov, ki jih ustvari agencija s svojim poslovanjem.

(2) Agencija izda tarifo, v kateri določi:

1. višino taks:

- za odločanje o posamičnih zadevah in
- za vpise v registre, ki jih vodi po tem ali drugem zakonu, in za izpise iz teh registrov.

2. višino nadomestil, ki jih za nadzor delo agencije po tem ali drugem zakonu oziroma predpisu plačajo:

- organizacija iz prvega odstavka 33. člena,
- proizvajalec iz prvega odstavka 39. člena.

(3) Agencija določi višino nadomestila na enoto mere proizvodov, za katere velja PRO, ki ga na trg RS dajo proizvajalci.

(4) Agencija mora določiti letna nadomestila iz 2. točke drugega odstavka tega člena v taki višini, da vsota letnih nadomestil, ki jih morajo plačevati subjekti nadzora za posamezno vrsto nadzora, ne preseže stroškov agencije.

(5) Tarifa agencije oziroma njene spremembe se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije. Agencija mora pred objavo pridobiti soglasje vlade k tarifi oziroma njenim spremembam.

VII. NADZOR IN ODLOČANJE O PREKRŠKIH

58. člen (pristojnost za nadzor)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb V. poglavja tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov.

(2) Kadar obdelovalec, zbiralec ali prevoznik opravlja storitve za organizacijo v zvezi z odpadki, ki nastanejo iz proizvodov, agencija nadzira tudi stroškovno učinkovitostjo cen obdelovalcev, zbiralcev in prevoznikov.

(3) Inšpektorat za okolje in prostor Republike Slovenije (v nadaljevanju: inšpektorat) nadzira izvajanje določb III. in IV. poglavja tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov.

59. člen (sodelovanje med organi nadzora)

Agencija in inšpektorat se morata obveščati o izvedenih ukrepih nadzora, drug drugemu zagotavljati podatke, potrebne za izvajanje nadzora, in medsebojno strokovno sodelovati.

60. člen (postopek nadzora)

V postopku nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, če s tem zakonom ni določeno drugače.

61. člen (Prekrškovni organ)

(1) Agencija odloča o prekrških iz 63. člena tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov iz področja PRO kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(2) Inšpektorat odloča o prekrških iz 62. člena tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov iz vseh ostalih področij v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(3) Prekrškovni organ lahko za prekrške iz tega zakona izreče globo v znesku, višjem od najnižje predpisane mere za posamezni prekršek.

(4) Pri odločanju o višini globe agencija in inšpektorat upoštevata težo prekrška in njegove posledice za okolje.

VIII. KAZENSKE DOLOČBE

62. člen (prekrški)

(1) Z globo od 75.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. nima okoljevarstvenega dovoljenja za zbiranje odpadkov v primeru iz devetega odstavka 17. člena,
2. nima okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave ali njene spremembe, če se v napravi izvaja dejavnost predelave ali odstranjevanja odpadkov ali izvaja dejavnost zbiranja odpadkov brez potrdila o vpisu v register varstva okolja v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja,
3. izvaja zbiranje odpadkov ali predelovanje ali odstranjevanje odpadkov, ki ni izvajanje javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki, brez da bi imela v lasti zemljišče in napravo, če je ta potrebna za opravljanje dejavnosti, v skladu s prvim odstavkom 17. člena tega zakona,
4. kot izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja najkasneje do 15. dne v mesecu za pretekli koledarski mesec na svoji spletni strani

ne objavi podatkov iz prvega odstavka 26. člena tega zakona (prvi in drugi odstavki 26. člena),

5. na trg v RS daje plastične proizvode za enkratno uporabo iz dela B Priloge Direktive (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje ali proizvode iz oksorazgradljive plastike (prvi odstavek 27. člena)

(2) Z globo od 50.000 do 75.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 3.500 do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba občine.

(4) Če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, katerega posledica je večja okoljska škoda v skladu z določbami tega zakona ali ker je bil storjen z naklepom ali namenom koristoljubnosti, se kaznuje:

1. pravna oseba z globo od 225.000 do 375.000 eurov,
2. samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 150.000 do 225.000 eurov in
3. odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba občine z globo od 10.500 do 12.300 eurov.

63. člen (prekrški)

(1) Z globo 40.000 do 75.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. v državi članici ni registrirana ali ni določila svojega pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti v sistemu PRO, kadar je tako zahtevano s predpisi te države članice EU (osmi odstavek 29. člena),
2. proizvajalec ne izpolnjuje svojih obveznosti PRO (prvi do tretji odstavki 30. člena),
3. spremeni način izpolnjevanja obveznosti iz tretjega in četrtega odstavka 30. člena za obdobje, ki ni enako posameznemu koledarskemu letu (peti odstavek 30. člena),
4. v primeru skupnega izpolnjevanja obveznosti ne zagotovi financiranja predpisanih obveznosti v predpisanem deležu (peti odstavek 30. člena),
5. v primeru samostojnega izpolnjevanja obveznosti ne zagotovi financiranja predpisanih obveznosti za odpadke oz. tistih proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji (šesti odstavek 0. člena),
6. kot proizvajalec za izpolnjevanje svojih obveznosti v petih dneh od vpisa v register ne sklene pisne pogodbe z organizacijo (tretji odstavek 32. člena),
7. kot pridružen proizvajalec ne izpolnjuje obveznosti iz petega odstavka 32. člena,
8. kot organizacija opravlja dejavnost, ki ni povezana z namenom izvajanja skupnega izpolnjevanja obveznosti (tretji odstavek 33. člena),
9. kot organizacija za pridružene proizvajalce ne zagotavlja izpolnjevanja njihovih obveznosti na stroškovno učinkovit način (prvi odstavek 39. člena),
10. kot organizacija ne zagotavlja izpolnjevanja obveznosti iz prvega odstavka 39. člena, za ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki nastanejo na celotnem ozemlju Republike Slovenije in neprekinjeno skozi celo leto (drugi odstavek 34. člena),
11. kot organizacija ne vodi in sproti ne posodablja seznama pridruženih proizvajalcev (tretji odstavek 34. člena),
12. ne zagotavlja izpolnjevanja obveznosti skladno s skupnim načrtom ali načrtom (deveti odstavek 34. člena ali deveti odstavek 39. člena),

13. ne spremeni skupnega načrta ali načrta, kadar je to zahtevano, ali ne zagotovi sledljivosti sprememb ali dopolnitev (šesti in sedmi odstavek 34. člena ali drugi odstavek 39. člena),
14. kot organizacija finančnega prispevka na prodajno enoto ali tono proizvoda, za katerega velja PRO, ne razčleni najmanj na postavke, ki jih določi agencija (deseti odstavek 34. člena)
15. kot organizacija ne sklene pogodbe o pridružitvi k skupnemu izpolnjevanju obveznosti na enoten način in pod enakimi pogoji z vsakim proizvajalcem, ki se želi pridružiti organizaciji (prvi odstavek 35. člena),
16. ne zagotovi finančnega jamstva ali ga ministrstvu ne predloži v predpisanem roku (drugi odstavek 35. člena ali tretji odstavek 39. člena),
17. kot organizacija zaračunava stroške pridruženim proizvajalcem v nasprotju s tretjim odstavkom 35. člena,
18. kot organizacija nima notranjega akta o zaračunavanju stroškov pridruženim proizvajalcem ali ta akt ni dostopen vsem pridruženim proizvajalcem (četrti odstavek 34. člena)
19. kot organizacija izbira osebe, ki zanjo izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov iz proizvodov v nasprotju s petim odstavkom 33. člena,
20. nima vzpostavljenega sistema nadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov skladno z 41. členom tega zakona (peti odstavek 35. člena ali četrti odstavek 39. člena),
21. kot organizacija ravna v nasprotju z šestim, sedmim in osmim odstavkom 35. člena,
22. ne zagotavlja sledljivosti podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov do njihove končne obdelave (deveti odstavek 35. člena ali peti odstavek 39. člena),
23. kot proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje svoje obveznosti, ravna v nasprotju s šestim odstavkom 39. člena,
24. kot organizacija ravna v nasprotju z desetim odstavkom 35. člena,
25. nima dovoljenja za skupno ali za samostojno izpolnjevanje obveznosti (prvi odstavek 36. člena ali prvi odstavek 40. člena),
26. ne zagotovi ločenega računovodskega evidentiranja prihodkov, stroškov in odhodkov in nima organiziranega učinkovitega sistema notranjih kontrol (prvi odstavek 41. člena),
27. ne zagotovi, da njene računovodske izkaze revidira revizijska služba skladno z zakonom, ki ureja revidiranje (drugi odstavek 41. člena),
28. kot proizvajalec ni vpisana v register proizvajalcev skladno z drugim odstavkom 0. člena,
29. ne vnaša podatkov v informacijski sistem o PRO ali pa so ti nepravilni ali neažurni (četrti do osmi odstavek 43. člena),
30. nalaga stroške občinske gospodarske javne službe varstva okolja v delu, ki se nanašajo na odpadke iz proizvodov, uporabniku javnih dobrin (prvi odstavek 45. člena).

(2) Z globo 30.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 3.500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba občine.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**64. člen
(predpisi vlade)**

(1) Predpisi vlade po tem zakonu so predpisi, ki jih je vlada sprejela ali podaljšala njihovo veljavnost na podlagi določb Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20 - v nadaljnjem besedilu: ZVO-1).

(2) Vlada prilagodi predpise iz prejšnjega odstavka določbam tega zakona najkasneje v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Z dnem začetka veljavnosti tega zakona ostanejo v veljavi naslednji predpisi:

1. Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE in 108/20),,
2. Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE),
3. Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09, 84/18 – ZIURKOE in 101/20),,
4. Uredba o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12, 84/18 – ZIURKOE in 101/20),,
5. Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18, 68/18, 84/18 – ZIURKOE),
6. Uredba o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19),
7. Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE) in
8. Uredba o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE).

(4) Vlada izda predpise iz četrtega odstavka 15. člena, šestega odstavka 0. člena, dvanajstega odstavka 17. člena, drugega odstavka 27. člena, 28. člena, osmega, devetega in desetega odstavka 29. člena, sedmega in osmega odstavka 30. člena, osmega odstavka 0. člena, desetega odstavka 34. člena, dvanajstega odstavka 35. člena, desetega odstavka 39. člena, osmega odstavka 0. člena, šestnajstega odstavka 43. člena, drugega odstavka 44. člena, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(5) Vlada najkasneje do 30. junija 2022 uskladi Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS št. 87/12, 109/12, 76/17 in 78/19) z določbami 45. člena tega zakona.

**65. člen
(predpisi občin)**

(1) Občina sprejme predpis iz drugega odstavka 18. člena zakona najkasneje v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Občina uskladi predpise v skladu z 45. členom tega zakona najkasneje do 31. 12. 2022.

66. člen**(pridobitev zemljišča in naprave, ki je potrebna za izvajanje dejavnosti zbiranja ali predelavo ali odstranjevanje odpadkov, v last)**

(1) Pravna ali fizična oseba iz 2. točke drugega odstavka in 2. točke sedmega odstavka 17. člena tega zakona, ki zbira, predeluje ali odstranjuje odpadke in ki zemljišča in naprave, če je ta potrebna za opravljanje dejavnosti, ob uveljavitvi tega zakona nima v lasti skladno s 17. členom tega zakona, ju mora pridobiti v last najkasneje v roku petih let po uveljavitvi tega zakona.

(2) Pravna ali fizična oseba iz prejšnjega odstavka mora v roku iz prejšnjega odstavka obvestiti ministrstvo in pristojno inšpekcijo o pridobitvi zemljišča in naprave v last.

(3) Pravni ali fizični osebi iz prejšnjega odstavka, ki zemljišča ali naprave, če je ta potrebna za opravljanje dejavnosti, ne pridobi v last v roku iz prvega odstavka tega člena, po preteku tega roka preneha veljati okoljevarstveno dovoljenje v delu, ki se nanaša na predelavo ali odstranjevanje odpadkov ali na zbiranje odpadkov, če ima upravljavec v povezavi z njim pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje, ali preneha veljati odločba o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov iz šestega odstavka 17. člena tega zakona, pravno ali fizično osebo pa se izbriše iz registra varstva okolja iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

67. člen**(obstoječe potrdilo o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov)**

(1) Obstoječa potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, ob uveljavitvi tega zakona prenehajo veljati, če gre za primer iz devetega odstavka 17. člena tega zakona in če ima pravna ali fizična oseba iz devetega odstavka 17. člena tega zakona že pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje. V primeru iz prejšnjega stavka se izdano okoljevarstveno dovoljenje šteje tudi za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov iz šestega odstavka 17. člena tega zakona.

(2) Obstoječa potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, v primeru naprave, s katero se izvaja dejavnost, ki je v prilogi 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15) označena z * ter je obratovala ali je bilo zanjo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov na dan uveljavitve te uredbe, zanjo pa še ni bilo izdano okoljevarstveno dovoljenje, prenehajo veljati ob pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja.

68. člen**(obstoječa potrdila in odločbe o vpisu v register)**

Potrdila, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, se štejejo za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti iz šestega odstavka 17. člena tega zakona, na podlagi katerega ministrstvo priglašene dejavnosti vpiše v register varstva okolja iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

69. člen**(prilagoditev obstoječih proizvajalcev proizvodov, za katere velja PRO)**

Obstoječi proizvajalci proizvodov, za katere velja PRO, morajo izpolnjevanje obveznosti PRO prilagoditi zahtevam zakona v 12 mesecih po njegovi uveljavitvi.

70. člen
(vzpostavitev informacijskega sistema o PRO)

(1) Agencija vzpostavi register iz 0. člena in informacijski sistem o PRO iz 43. člena tega zakona najpozneje do 30. junija 2022, njegovo uporabo pa omogoči s 1. januarjem 2023.

(2) Vlada v predpisu iz šestnajstega odstavka 43. člena tega zakona določi način in obseg prenosa podatkov iz evidenc, določenih v predpisih iz tretjega odstavka 64. člena tega zakona, v register proizvajalcev proizvodov skladno s tem zakonom.

(3) Podatki o proizvajalcih in masi proizvodov, danih na trg v letih od 2020 do 2022 ter pridobljeni na podlagi predpisov, ki urejajo okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadkov iz proizvodov, se iz baz podatkov Finančne uprave Republike Slovenije prenesejo v informacijski sistem iz 43. člena zakona. Za te podatke veljajo deveti do enajsti odstavek 43. člena zakona.

71. člen

(končanje postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo, in za vpis v evidenco individualnih sistemov in načrtov ravnanja z odpadki iz proizvodov ter veljavnost dovoljenj in vpisov v evidenco)

(1) Postopki za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) v povezavi s 40. členom Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), ki so se začeli, pa do začetka veljavnosti tega zakona niso bili končani, se končajo skladno s temi predpisi.

(2) Postopki za vpis v evidenco individualnih sistemov iz Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), ki so se začeli pred začetkom veljavnosti tega zakona, se končajo skladno s tem predpisom.

(3) Postopki za vpis v evidenco načrtov iz Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE), ki so se začeli pred začetkom veljavnosti tega zakona, se končajo skladno s temi predpisi.

(4) Z dnem začetka veljavnosti tega zakona ni dopustno:

1. začeti postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbo za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) v povezavi s 40. členom Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18),

2. začeti postopka za vpis v evidenco individualnih sistemov iz Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18) ali

3. začeti postopka za vpis v evidenco načrtov iz Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) ali Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE).

(5) Pravnomočna dovoljenja, izdana družbam za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), se štejejo za dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s 36. členom tega zakona, izdana za obdobje desetih let od uveljavitve tega zakona.

(6) Načrti, vpisani v evidenco na podlagi predpisov iz tretjega odstavka 64. člena tega zakona, se štejejo za dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s 36. členom tega zakona, izdana za obdobje desetih let od uveljavitve tega zakona.

(7) Družbe za ravnanje z odpadno embalažo in nosilci skupnih načrtov, ki so bili vpisani v evidenco na podlagi predpisov iz tretjega odstavka 64. člena tega zakona, morajo svoje skupne načrte in svoje delovanje prilagoditi določbam tega zakona najkasneje do 31. 12. 2022.

(8) Osebe, pooblaščene na podlagi Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), se štejejo za pooblaščene zastopnike po tem zakonu.

72. člen

(uskladitev obstoječih okoljevarstvenih dovoljenj za predelavo odpadkov)

(1) Ministrstvo izdane okoljevarstvena dovoljenja za dejavnost predelave odpadkov po uradni dolžnosti uskladi z določbami tega zakona najpozneje do 31. decembra 2024.

(2) Ministrstvo okoljevarstvena dovoljenja iz prejšnjega odstavka uskladi z določbami tega zakona tako, da ga spremeni na način, da vsebuje tudi merila za prenehanje statusa odpadka v skladu z določbami iz 22. člena tega zakona in predpisa iz šestega odstavka 0. člena tega zakona.

73. člen

(ustanovitev agencije)

Vlada ustanovi agencijo s sprejetjem ustanovitvenega akta agencije in imenovanjem organov agencije najpozneje v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja javne agencije.

74. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 20. člen ZVO-1.

75. člen (začetek veljavnosti zakona)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Določbe od 29. do 47. člena tega zakona se začnejo uporabljati s 1. januarjem 2023, razen določb drugega do petega odstavka 36. člena in drugega do sedmega odstavka 40. člena tega zakona, ki se začnejo uporabljati z dnem začetka veljavnosti tega zakona.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

K 1. členu (predmet zakona)

Prvi odstavek opisuje vsebino zakonskega urejanja.

V predlaganem drugem odstavku so navedene direktive EU, ki jih zakon, skupaj s podzakonskimi predpisi, sprejetimi na njegovi podlagi, skupaj z ustreznimi podzakonskimi predpisi prenaša v slovenski pravni red.

K 2. členu (uporaba)

V prvem odstavku je navedeno, da se ta zakon uporablja za vse odpadke, razen če je s posebnim predpisom za posamezno vrsto ali tok odpadkov navedeno drugače.

V skladu z Direktivo 2008/98/ES pa se ta zakon ne uporablja za

- snovi, ki se izpuščajo z odpadnimi plini v zrak,
- tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, in stavbe, trajno povezane s tlemi, ter za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana.
- živalske stranske proizvode, ki so namenjeni za uporabo, ki ne šteje za postopke ravnanja z odpadki, pri čemer pa se zakon uporablja za odpadke, ki se uporabljajo za živalske stranske proizvode, ki so namenjeni za sežig, odlaganje na odlagališčih odpadkov ali predelavo v bioplinarni ali kompostarni.
- tiste živalske stranske proizvode, ki predstavljajo morebitno tveganje za zdravje, kot so npr. trupla živali, ki so bile pokončane zaradi izkoreninjenja kužnih živalskih bolezni.
- živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena za prehrano ljudi, in za snovi rastlinskega izvora iz agroživilske industrije, ki so namenjena za krmo živali, če so izpolnjene zahteve iz predpisov, ki urejajo krmo,
- ostale kategorije, navedene v tem členu.

K 3. členu (pomen izrazov)

V 3. členu so pojasnjeni temeljni pojmi, uporabljeni v zakonskem besedilu. Nekateri že obstoječi pojmi, kot na primer »tla«, »obremenjevanje okolja«, »poseg v okolje«, so spremenjeni v skladu z novimi znanstvenimi dognanji.

K 4. členu

Zaradi obsežnosti materije urejanja področja odpadkov ta zakon pomeni odmik od horizontalnega urejanja varstva okolja z enim zakonom (ZVO-1). Ker pa predmet urejanja tega zakona služi cilju varstva okolja, je s tem členom določeno, da se glede vprašanj varstva okolja v zvezi z ravnanjem z odpadki subsidiarno uporablja zakon, ki ureja varstvo okolja (ZVO-1).

II. TEMELJNA NAČELA

Ker ta zakon z vidika ravnanja z odpadki služi cilju varstva okolja in varovanja človekovega zdravja, se v ta zakon prelivajo splošna načela prava varstva okolja, ki veljajo tudi za področje ravnanja z odpadki. S tem je poudarjen pomen obveznosti, da se z odpadki ravna v skladu s temeljnimi načeli prava varstva okolja. Z vključitvijo temeljnih načel varstva okolja v ta predlog zakona se problematiki ravnanja z odpadki daje večji pomen.

K 5. členu (načelo trajnostnega razvoja)

V tem členu je na enak način kot v ZVO-1 opredeljeno načelo trajnostnega razvoja, ki je temeljno načelo politike varstva okolja. V skladu z mednarodno uveljavljenim razumevanjem predlog zakona trajnostni razvoj opredeljuje kot usklajen gospodarski in socialni razvoj, ki ob upoštevanju potreb bodočih generacij omogoča dolgoročno ohranjanje okolja. Načelo mora spoštovati država kot celota, torej vsa resorna ministristva, vlada in drugi organi, kar s svojo zahtevo, da se to načelo vključi v vse druge politike in dejavnosti, posebej poudarja drugi odstavek.

K 6. členu (načela krožnega gospodarstva)

Načelo krožnega gospodarstva je novo načelo, ki ga ZVO-1 ne pozna in je še posebej pomembno na področju ravnanja z odpadki. Načelo krožnega gospodarstva zavezuje državo in občine, da na področju oblastnega in siceršnjega delovanja upoštevajo principe krožnega gospodarstva, ki stremijo k preprečevanju odpadkov, zmanjšanju onesnaževanja okolja in ohranjanju narave z zmanjšanjem uporabe snovi in materialov, še posebej naravnih dobrin, ter k čim bolj dolgotrajnem življenjskem krogu proizvodov, materialov in snovi. Drugi odstavek poudarja, da si je vsakdo dolžan prizadevati za doseganje ciljev krožnega gospodarstva, pri čemer je višja stopnja skrbnosti določena za osebe, ki sodelujejo pri oblikovanju zasnove proizvodov in poslovnih modelov.

K 7. členu (načelo celovitosti)

Eno temeljnih načel varstva okolja je načelo celovitosti, ki izhaja iz neločljive povezanosti vse žive in nežive narave, kar morajo pri oblikovanju politike in oblastnem delovanju upoštevati tako država kot občine. Iz drugega odstavka izhajajo v ta namen oblikovana merila, ki zahtevajo ne le upoštevanje zdravja in počutja ljudi, ampak tudi drugih živih organizmov.

K 8. členu (načelo sodelovanja)

Iz načela celovitosti je izpeljano tudi načelo sodelovanja, ki izhaja iz razumevanja strukturalne povezanosti problematike varstva okolja, ki posameznim subjektom oziroma skupinam deležnikov ne omogoča, da bi sami uspešno reševali probleme varstva okolja. Pri normativnem in političnem urejanju področja varstva okolja s področja ravnanja z odpadki je treba v proces odločanja ustrezno vključiti različne subjekte iz različnih področij delovanja, kar poudarja prvi odstavek. V drugem odstavku je določena načelna dolžnost države, da zagotovi sodelovanje in solidarnost pri reševanju globalnih in meddržavnih vprašanj varstva okolja s področja ravnanja z odpadki. V tretjem odstavku pa so k medsebojni solidarnosti in sodelovanju pri izvajanju nalog varstva okolja iz svoje pristojnosti pozvane tudi občine.

K 9. členu (načelo preventive)

Ta člen vse subjekte usmerja k temu, da poskušajo obremenjevanje okolja z odpadki preprečiti ali zmanjšati »že pri nastanku« oziroma še preden do obremenitve sploh pride. Cilj preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja z odpadki zavezuje k preventivnem naslavljanju problematike obremenjevanja okolja z odpadki in v pravo na načelni ravni umešča zahtevo, da se potencialni negativni vpliv na okolje vnaprej predvidi in zmanjša na najmanjšo možno mero. Med drugim zavezuje tudi k uporabi najboljših dostopnih razpoložljivih tehnik in k usmerjanju ravnanja subjektov ne le s predpisi, temveč tudi z dolgoročno naravnanimi priporočili.

K 10. členu (načelo previdnosti)

Načelo previdnosti izhaja iz spoznanja o nepričakovanih in nepredstavljenih učinkih uvajanja nekaterih proizvodov in tehnologij v obdobju po izteku življenjske dobe, ko ti proizvodi postanejo odpadki. To načelo podaja dve usmeritvi za normativno urejanje in za uresničevanje zakonsko predvidenega ukrepanja. Če znana dejstva oziroma indici kažejo na to, da bi uvedba nove tehnologije, postopka ali proizvoda lahko imela škodljive učinke na okolje ali zdravje ljudi, je pri uvajanju tovrstnih tehnologij kljub pomanjkanju gotovosti na mestu previdnost.

Obenem pa okoliščine, ki nakazujejo na možnost nastanka nepopravljivih posledic ali ogrožanje okolja zaradi že izvedenih posegov v okolje, četudi ni gotovo, ali bodo nezaželene posledice res nastopile, terjajo aktivno ravnanje in pomanjkanje znanstvene zanesljivosti ne sme biti razlog, da se odlaga ukrepe.

K 11. členu (načelo odgovornosti povzročitelja)

V tem členu zakon opredeljuje načelo odgovornosti povzročitelja odpadkov. Povzročitelj odpadkov mora izvesti vse ukrepe, predpisane za preprečevanje in zmanjšanje obremenjevanja okolja, in je odgovoren za odpravo vira čezmernega obremenjevanja okolja z odpadki in njegovih posledic.

Že na načelni ravni je določeno, da odgovornost za preprečevanje odpadkov ali odpravljanje posledic čezmerne obremenitve okolja z odpadki, nosijo tudi druge osebe, ki vstopijo v pravni položaj povzročitelja. To so pravni nasledniki povzročitelja odpadkov ali lastnik nepremičnine, kjer se nahajajo odpadki. Na novo je na načelni ravni posebej poudarjena odgovornost ne le izvirnega povzročitelja odpadkov, ampak tudi odgovornost drugega imetnika odpadkov, ki je v skladu s tem zakonom odgovoren za ureditev ravnanja z odpadki, ki jih ima v posesti. Na načelni ravni je določena še odgovornost proizvajalca proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, za proizvod v njegovem celotnem življenjskem krogu in tudi, da se lahko poleg proizvajalca, odgovornost za »življenjski krog« tovrstnih proizvodov delno ali v celoti naloži tudi na distributerjem takšnih proizvodov.

K 12. členu (načelo plačila za obremenjevanje)

Predlagani člen, podobno kot 10. člen ZVO-1, obravnava načelo plačila za obremenjevanje okolja (angleško: »polluter pays principle«), ki je eno temeljnih načel moderne politike varstva okolja. To na načelni ravni opredeljuje obveznosti povzročitelja odpadkov glede plačila stroškov obremenjevanja okolja. Uveljavitev zahtev prvega odstavka, ki izvirajo iz tega načela, uresničujejo nadaljnje zakonske določbe, ki urejajo sistem PRO. Stroške, povezane z izpolnitvijo predpisanih obveznosti, nosi povzročitelj obremenitve. Obenem določba, ki ureja to načelo, v drugem odstavku ureja tudi možnost, da država predpiše plačilo okoljsko dajatev za onesnaževanje, rabo okolja in za povzročanje odpadkov - plačilo za sicer dopustno obremenjevanje okolja. S tem se upošteva, da lahko k zmanjšanju obremenjevanja okolja povzročitelja vodi ekonomski interes zmanjšanja stroškov. To daje tudi podlago, da se povzročitelju obremenitve s predpisi naloži obveznost zagotavljanja finančnega jamstva, katerega namen je preprečiti, da bi finančno breme predpisanega ravnanja zaradi insolventnosti povzročitelja obremenitve prešlo na državo ali lokalno skupnost.

K 13. členu (načelo subsidiarnega ukrepanja)

Načelo subsidiarnega ukrepanja države oziroma lokalne skupnosti izhaja iz njunih pristojnosti in nalog, da v okviru predpisov zagotavljata zdravo življenjsko okolje. Če odprave posledic čezmerne obremenitve okolja z odpadki ni mogoče naprtiti povzročiteljem čezmerne obremenitve ali drugi osebi in jih ni mogoče odpraviti drugače, nastopi subsidiarna odgovornost države oziroma občine.

III. RAVNANJE Z ODPADKI**K 14. členu**

S tem členom je izveden prenos 13. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red. Določena so splošna pravila varstva okolja in varovanja zdravja ljudi.

Bistveni cilj vseh določb o ravnanju z odpadki je varstvo zdravja ljudi in okolja pred škodljivimi vplivi, ki jih povzroča zbiranje, prevoz, skladiščenje, predelava in odstranjevanje odpadkov. Zato je treba vzpostaviti jasna pravila, v skladu s katerimi mora biti za vse odpadke na poti od izvirnega povzročitelja do njihove končne obdelave zagotovljeno takšno ravnanje, ki ne ogroža zdravja ljudi in ki ne predstavlja tveganja za vodo, zrak, tla, rastline in živali, ne povzroča čezmernega obremenjevanja s hrupom in neprijetnimi vonjavami ter ne povzroča škodljivih vplivov na krajino ali kraje posebnega pomena.

K 15. členu

S tem členom se na nivo zakona prenaša 4. člen Direktive 2008/98/ES o odpadkih, ki določa hierarhijo ravnanja z odpadki. Do sedaj je to urejal 9. člen Uredbe o odpadkih.

Hierarhija ravnanja z odpadki predstavlja podlago za sprejem ukrepov, s katerimi se podpira recikliranje odpadkov pred drugimi postopki predelave, sežiganjem in odlaganjem na odlagališčih, kot so npr. ukrepi za ločeno zbiranje določenih vrst odpadkov in za določitev takšnega prednostnega vrstnega reda ravnanja z njimi, da se doseže najboljša celovita možnost za okolje, kar določa drugi odstavek tega člena. Obenem pa je treba za določene tokove odpadkov dopustiti tudi odstopanje od te hierarhije, med drugim zaradi tehnične izvedljivosti in ekonomske smiselnosti ter varstva okolja (četrti odstavek).

Eden od ciljev politike ravnanja z odpadki je spodbujanje uporabe hierarhije ravnanja z odpadki, za kar se lahko v skladu s tretjim odstavkom tega člena določijo ekonomski in finančni instrumenti in ukrepi, ki med drugim lahko vključujejo dajatve za odlaganje odpadkov na odlagališčih odpadkov, dajatve za sežiganje odpadkov, vzpostavitev sistemov »plačaj, kolikor zavržeš«.

K 16. členu

S tem členom so določena splošna pravila ravnanja z odpadki.

Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora upoštevati pravila ravnanja za preprečevanje odpadkov in preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in pravila ravnanja z odpadki ter za zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov. Z odpadki mora ravnati tako, da je omogočeno nadaljnje ravnanje z njimi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in z zahtevami glede varstva okolja in varovanja zdravja ljudi (prvi in drugi odstavek).

V skladu z 10., 11. in 12. členom Direktive 2008/98/ES je treba vse odpadke predelati. Tiste, ki jih ni mogoče predelati, pa je treba odstraniti s postopki, ki ne ogrožajo zdravja ljudi in ne škodijo okolju (tretji do peti odstavek).

S šestim, sedmim in osmim odstavkom je dano pooblastilo vladi, da podrobno uredi sistem ravnanja z odpadki in v okviru tega predpiše pravila ravnanja z odpadki ter naloge

in ukrepe, potrebne za varstvo okolja in varovanje zdravja ljudi pri preprečevanju odpadkov, njihovem nastajanju in opravljanju dejavnosti ravnanja z odpadki.

K 17. členu

V tem členu zakon ureja okoljevarstveno dovoljenje in odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti, ki ju mora pridobiti oseba, ki želi opravljati dejavnost ravnanja z odpadki.

Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov, mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu z ZVO-1.

Novost je, da bo morala pravna ali fizična oseba imeti lastninsko pravico na napravi, če bo ta potrebna za opravljanje dejavnosti obdelave odpadkov, in na zemljišču, na katerem namerava izvajati dejavnost obdelave odpadkov. Ta pogoj ne velja, če je obdelovalec odpadkov hkrati tudi izvajalec javne službe ravnanja z odpadki.

Zakon vladi dopušča, da v podzakonskem predpisu določi tudi primere tudi izjeme, ko zaradi vrste ali količine odpadkov pravna ali fizična oseba za predelavo odpadkov ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer za posamezno vrsto postopka predelave določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo predelave odpadkov, ki se lahko uporablja, prav tako pa lahko vlada v navedenem podzakonskem predpisu za predelavo nevarnih odpadkov določi dopustne vsebnosti nevarnih snovi v odpadkih.

Vlada lahko v podzakonskem predpisu določi tudi izjeme za odstranjevanje lastnih nenevarnih odpadkov na kraju nastanka ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik določi ter vrst ali količin odpadkov, zaradi katerih pravna ali fizična oseba ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja. Vlada v tem primeru za posamezno dejavnost določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo odstranjevanja odpadkov, ki se lahko uporablja, pri čemer pa se ta izjema ne uporablja v primerih, ko gre za odlaganje ali sežig odpadkov.

Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, pa mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti. Ta oseba mora pred pričetkom opravljanja dejavnost to prigrasiti ministrstvu, ki odločbo izda, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. za prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov: registracija teh dejavnosti,
2. za zbiralca odpadkov: registracija te dejavnosti in lastninska pravica na zemljišču, na katerem namerava izvajati dejavnost zbiranja odpadkov,
3. za zbiralca odpadkov, ki je izvajalec obvezne občinske ali državne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov: registracija dejavnosti zbiranja odpadkov.

V tem členu je določena tudi vsebina omenjene prigrasitve.

V tem členu je urejena izjema opisanega sistema za primer, ko pravna in fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov, upravlja tudi s predhodnim skladiščem z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov. V takšnem primeru ta oseba potrebuje okoljevarstveno dovoljenje in ne odločbe o dovolitvi priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov.

V tem členu je določeno tudi, da ministrstvo pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnosti zbiralca odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, vpiše v register varstva okolja v skladu z ZVO-1 na podlagi odločbe o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti ali okoljevarstvenega dovoljenja.

Ta člen ureja tudi razveljavitev ali odvzem odločbe o dovolitvi priglašene dejavnosti in vladi dopušča, da določi časovno omejeno veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo ali odstranjevanje odpadkov, ali pa veljavnost tega dovoljenja omeji nakoličino odpadkov, ki jih je dovoljeno predelati v določenem času.

Ta člen v trinajstem odstavku še določa, da morajo osebe, ki opravljajo dejavnost obdelave, zbiranja odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, opravljanje te dejavnosti zagotavljati na stroškovno učinkovit način. S tem se v zakonski red

sistematsko prenaša Direktive 2008/98/ES, zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2018/851, ki določa, da morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da v sistemu PRO finančni prispevki posameznega proizvajalca ne presegajo stroškov, ki so potrebni za zagotavljanje storitev ravnanja z odpadki na stroškovno učinkovit način in da se ti stroški določijo na pregleden način med zadevnimi akterji. Zato je treba predpisati stroškovno učinkovitost vseh akterjev, ki sodelujejo v verigi obdelave, da proizvajalci ne bi nosili prevelikega bremena.

K 18. členu

V prvem odstavku je določena prepoved odmetavanja odpadkov in njihovega puščanja v okolju, vključno s smetenjem, ter nenadzorovanega ravnanja z odpadki, vključno z njihovim kurjenjem, s čimer je v notranji pravni red izveden prenos določbe prvega odstavka 36. člena Direktive 2008/98/ES, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe za prepoved puščanja odpadkov, njihovega odmetavanja ali nenadzorovanega ravnanja z njimi, vključno s smetenjem. Sedaj je prepoved določena v prvem odstavku 17. člena Uredbe o odpadkih.

Odmetavanja odpadkov in njihovega puščanja v okolju ne gre enačiti z »odlaganjem odpadkov«, ki v tem predlogu zakona pomeni odlaganje odpadkov na odlagališčih (z okoljevarstvenim dovoljenjem). Odmetavanje odpadkov in njihovo puščanje v okolju je vedno namerno dejanje posameznika, ki se na ta način želi znebiti svojih odpadkov; večinoma je razlog izogibanje plačilu stroškov ravnanja z odpadki. Te odločitve posameznika ni mogoče v nobenem primeru povezati z odgovornostjo proizvajalcev zavrženih odpadkov oz. z velikostjo, maso ali naravo proizvodov, iz katerih so nastali odvrženi oz. puščeni odpadki.

Nasprotno od odmetavanja/puščanja odpadkov je lahko smetenje namerno ali nenamerno, neposredno ali posredno in se dogaja v vseh okoljih, vključno z morskim. Smetenje nekega območja ni vedno neposredna posledica tega, da nekdo odpadke odvrže na tem območju, ampak gre lahko tudi za posledico raznosa odpadkov zaradi vetra, izliva z odpadki onesnaženih rek v morje, tega, da posameznik izgubi določene predmete, ki zato končajo v okolju kot odpadki ipd. Pri smetenju gre v glavnem za manjše, lažje odvržene predmete.

K 19. členu

S tem členom je izveden prenos 5. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red. Določene so zahteve za stranski proizvod, kar sedaj ureja 5. člen Uredbe o odpadkih.

Za razjasnitev različnih vidikov opredelitve odpadka je treba razlikovati med stranskimi proizvodi, ki niso odpadki, med odpadki in med odpadki, ki prenehajo biti odpadki.

V prvem odstavku so določeni pogoji, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni, da se snovi ali predmeti, ki nastanejo pri proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja teh snovi ali predmetov (ostanki proizvodnje), štejejo za stranske proizvode in ne za odpadke. Odločitev, da nek ostanek proizvodnje ni odpadek, se sprejme na podlagi usklajenega pristopa, če je to skladno z varstvom okolja in zdravja ljudi. Gre torej za harmonizirane pogoje, uvedene na ravni Unije za spodbujanje trajnostne rabe virov in industrijske simbioze.

Pogoji iz prvega odstavka so izpolnjeni, če so izpolnjena podrobna merila za uporabo statusa stranskega proizvoda, predpisana z Uredbo EU, prednostno za ponovljive prakse industrijske simbioze (drugi odstavek).

S tretjim in četrtem odstavkom je dano pooblastilo vladi za določitev meril za uporabo statusa stranskega proizvoda, kadar niso določena s predpisom EU, pa tudi za določitev postopka preverjanja njihovega izpolnjevanja in načina vodenja dokumentacije o njihovem izpolnjevanju ter glede vodenja evidence o namenu in načinu uporabe stranskega proizvoda. Vlada mora pri določanju meril upoštevati zagotavljanje visoke ravni varstva okolja in zdravja ljudi ter skrbno in preudarno izkoriščanje naravnih virov.

Z Direktivo 2018/851/EU, s katero je bila zadnjič spremenjena Direktiva 2008/98/ES, pa je bil spremenjen drugi odstavek 5. člena te direktive, na podlagi katerega je lahko tudi

vsak proizvajalec samostojno dokazoval izpolnjevanje predpisanih pogojev za stranski proizvod, kar ureja Uredba o odpadkih. Z uveljavitvijo zakona bodo lahko proizvajalci šteli za stranske proizvode samo tiste ostanke proizvodnje, za katere bodo merila za uporabo statusa stranskega proizvoda določena s predpisom.

K 20. členu

V tem členu so skladno z Direktivo 2008/98/ES določeni pogoji za prenehanje statusa odpadka. Odpadkom ta status preneha, ko so reciklirani ali drugače predelani in če so izpolnjeni ti pogoji:

- predelano snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene,
- za predelano snov ali predmet obstaja trg ali povpraševanje, razen v primeru, ko predelovalec odpadkov predelano snov ali predmet uporabi sam,
- predelana snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za specifične namene ter zadosti predpisom in standardom, ki se uporabljajo za proizvode, razen v primeru zasipanja, in
- uporaba predelane snovi ali predmeta ne bo škodljivo vplivala na zdravje ljudi in okolje.

Pri tem se šteje, da so omenjeni pogoji izpolnjeni v naslednjih situacijah:

- priprava odpadkov za ponovno uporabo,
- postopek snovne predelave odpadkov na industrijski ravni, tako, da predelana snov ali predmet nadomesti naravne vire ali druge surovine in pomožne materiale.

Omenjeni pogoji so izpolnjeni tudi v primerih katerikoli drugih postopkov predelave odpadkov, če so za določene, v tem postopku pridobljene snovi ali predmete izpolnjena merila za določitev, kdaj določene predelane snovi ali predmeti prenehajo biti odpadki, ki jih predpiše vlada, če niso predpisana z uredbo EU.

K 21. členu

V tem členu zakona so skladno z Direktivo 2008/98/ES določena merila, s katerimi so podrobneje razdelani pogoji iz prejšnjega člena za prenehanje statusa odpadka.

Ta člen določa tudi obveznost obveščanja Komisije EU skladno s z Direktivo (EU) 2015/1535, če bodo merila določala tudi zahteve, ki vplivajo na življenjski cikel proizvoda, potem ko je bil dan na trg, kot so pogoji uporabe, recikliranja, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko takšni pogoji znatno vplivajo na sestavo ali naravo proizvoda ali na njegovo trženje.

K 22. členu

V tem členu zakona je skladno z Direktivo 2008/98/ES urejen postopek, v katerem se merila za prenehanje statusa odpadka, če ta niso določena z uredbo EU ali predpisom vlade, določijo

v vsakem primeru posebej v okoljevarstvenem dovoljenju.

Ministrstvo merila za prenehanje statusa odpadka v okoljevarstvenem dovoljenju določi na podlagi mnenja, ki ga pripravi ministrstvo, ki je pristojno za posamezno vrsto proizvodov, ali organizacija, ki je na podlagi predpisov, ki urejajo posamezno vrsto proizvodov, pristojna za izdajo takšnih mnenj.

V tem mnenju ministrstvo ali omenjena organizacija opredeli merila, ki jih določa prejšnji člen, razen nabora onesnaževal in dopustnih vsebnosti teh onesnaževal v izlužkih predelane snovi, če bo šlo za primer, ko se bo predelana snov ali predmet vgrajevala ali nameščala v zunanje okolje; te se določijo na podlagi analize izlužkov. Ministrstvo nato na podlagi mnenja ministrstva ali pristojne organizacije v okoljevarstvenem dovoljenju določi merila za prenehanje statusa odpadka.

V primeru, da za posamezno vrsto predelane snovi ali predmeta ni predpisov, ki bi urejali posamezno vrsto proizvoda, ministrstvo opredeli merila za prenehanje statusa odpadka, razen nabora onesnaževal in dopustnih vsebnosti teh onesnaževal v izlužkih predelane snovi, če bo šlo za primer, ko se bo predelana snov ali predmet vgrajevala ali nameščala

v zunanje okolje na podlagi predloga opredelitve meril, ki jih pripravi vlagatelj vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja sam.

K 23. členu

Ta člen ureja prenehanje statusa odpadka in določa, da odpadku ta status preneha:

- ko je zaključen postopek snovne predelave odpadkov na industrijski ravni iz 2. točke drugega odstavka 20. člena tega zakona,
- ko so izpolnjena merila, ki jih določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju na podlagi Uredbe EU ali na podlagi predpisa iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, ali
- ko so izpolnjena merila, ki jih določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju v vsakem primeru posebej na podlagi 22. člena tega zakona.

K 24. členu

S tem členom je izveden prenos 15. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red. Določene so zahteve za zagotavljanje obdelave odpadkov, kar sedaj ureja 24. člen Uredbe o odpadkih.

V prvem odstavku je določena obveznost izvirnega povzročitelja odpadkov in drugega imetnika odpadkov glede zagotavljanja njihove obdelave.

V drugem odstavku je določeno, da sta odgovorna za izvedbo obdelave odpadkov in kdaj ta njuna odgovornost preneha.

S tretjim do šestim odstavkom pa so določene osnovne zahteve za pošiljke odpadkov v obdelavo iz in v Slovenijo, kar sicer podrobno urejajo predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov.

K 25. členu

S tem členom je izveden prenos 14. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red.

V skladu z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, vse stroške ravnanja z odpadki, vključno s stroški za potrebno infrastrukturo in njeno delovanje, krije izvirni povzročitelj odpadkov ali trenutni ali predhodni imetniki odpadkov (prvi odstavek). S tretjim odstavkom pa je določba prvega odstavka izpeljana za primer odlaganja odpadkov na odlagališču. V tem primeru morajo biti s plačilom storitve odlaganja odpadkov kriti vsi stroški, povezani z gradnjo in obratovanjem odlagališča odpadkov ter finančnim jamstvom, vsi predvideni stroški zapiranja odlagališča odpadkov ter vsi stroški za izvedbo ukrepov varstva okolja po zaprtju odlagališča odpadkov za obdobje najmanj 30 let, pri čemer morajo biti sredstva, zbrana za zapiranje odlagališča odpadkov, namenjena samo za njegovo zapiranje.

Z drugim odstavkom pa je dano pooblastilo vladi, da lahko tudi v primeru, ko za proizvode ne velja PRO, predpiše, da stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti krijejo proizvajalci proizvodov, od katerih ti odpadki izvirajo, ali da jih krijejo proizvajalci proizvodov skupaj z distributerji takšnih proizvodov, in ne osebe iz prvega odstavka tega člena.

K 26. členu

S tem členom se z namenom zagotavljanja transparentnosti in sledljivosti tokovom odpadkov predpisuje obveznost izvajalcev obveznih javnih gospodarskih služb varstva okolja, da na svojih spletnih straneh objavljajo ažurne podatke o količini zbranih, obdelanih in oddanih odpadkih.

IV. ZMANJŠANJE VPLIVA NEKATERIH PLASTIČNIH PROIZVODOV NA OKOLJE

K 27. členu

Direktiva 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L št. 155, 12. junij 2019, str. 1) uvaja sistem PRO tudi za določene plastične proizvode za enkratno uporabo. V skladu s specifičnostjo teh proizvodov določa proizvajalcem tudi finančne obveznosti v zvezi s specifičnimi ukrepi, na primer v zvezi s smetenjem z odpadki iz teh proizvodov. S predlogom zakona se zagotavljajo zakonske podlage za prenos nekaterih od teh zahtev v pravni red RS.

Poleg tega v skladu s to direktivo predlog zakona na zakonski ravni in skladno z načelom legalitete prepoveduje dajanje nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in proizvodov iz oksorazgradljive plastike na trg v RS. Prepoved se nanaša na plastične proizvode za enkratno uporabo iz dela B priloge Direktive 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta, in sicer:

- Vatrane palčke, razen če spadajo v področje uporabe Direktive Sveta 90/385/EGS ali Direktive Sveta 93/42/EGS;
- Pribor (vilice, noži, žlice, palčke);
- Krožniki;
- Slamice, razen če spadajo v področje uporabe Direktive 90/385/EGS ali Direktive 93/42/EGS;
- Mešalne palčke za pijače;
- Palčke za pritrditev na balone in podporo balonov, vključno z mehanizmi takih palčk, razen balonov za industrijsko ali drugo poklicno rabo in uporabo, ki se ne delijo potrošnikom;
- Posode za živila iz ekspandiranega polistirena, tj. posode, kot so škatle s pokrovom ali brez njega, ki se uporabljajo za shranjevanje živil, ki so namenjena za takojšnje zaužitje iz posode brez nadaljnje priprave, vključno s posodami za živila, ki se uporabljajo za hitro prehrano ali druge obroke, namenjene za takojšnje zaužitje, razen vsebnikov za pijačo, krožnikov, zavitkov in ovojev s hrano
- Vsebniki za pijačo iz ekspandiranega polistirena, vključno z njihovimi pokrovčki in zamaški;
- Lončki za pijačo iz ekspandiranega polistirena, vključno z njihovimi pokrovčki in zamaški.

V. SISTEM PROIZVAJALČEVE RAZŠIRJENE ODGOVORNOSTI (PRO)

K 28. členu

Ta člen pooblašča vlado, da proizvajalcem, za katere velja PRO, predpiše pravila ravnanja, pri čemer pa se ta osredotoča na vsa pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti ali v potrošnji, predpisana s ciljem preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja z odpadki.

Obvezna pravila ravnanja zajemajo takšna pravila v posameznih dejavnostih ali v zvezi z določenim ravnanjem, ki naj bi prispevala k zmanjševanju nastajanja odpadkov in njihove škodljivosti za okolje in podobno. Vlada določi tudi, kdo je zavezan ravnati na predpisan način - torej proizvajalcev proizvodov, za katere se vzpostavlja zapovedano ravnanje. Drugi odstavek posebej poudarja, da se pravila ravnanja lahko predpišejo proizvajalcu proizvodov, čeprav ta ni končni povzročitelj obremenitve.

K 29. členu

V tem členu zakon določa proizvajalcu proizvodov, za katerega velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, obveznost upoštevanja vseh prepovedi, zahtev in drugih pravil

ravnanja, da se zagotovi ravnanje z odpadki iz proizvodov ter vseh obveznosti, določenih v okviru sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO). Sistem PRO je sklop ukrepov, ki zagotavlja, da proizvajalci proizvodov nosijo finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje z odpadki v življenjskem ciklu proizvoda. Za večjo učinkovitosti sistemov PRO, še posebej zaradi kompleksnosti distribucijskih verig in naraščajoče prodaje na daljavo neposredno končnim uporabnikom, člen uvaja tudi dodatne ukrepe. Tako je proizvajalcu proizvodov s sedežem v RS naloženo tudi izpolnjevanje obveznosti sistema PRO pri dajanju proizvodov na trg v drugi državi članici EU, kljub temu da tam nima sedeža, kadar je to zahtevano s predpisi te države članice EU. Prav tako je proizvajalcu s sedežem v drugi državi članici, ki nima sedeža v RS, omogočeno imenovanje pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti v okviru sistema PRO. Določen je pravno formalni status pooblaščenega zastopnika, način njegovega imenovanja in njegove obveznosti. Vladi pa je dana pristojnost za določitev proizvodov in proizvajalcev, za katere velja PRO.

K 30. členu

V tem členu so podrobno opredeljene obveznosti proizvajalca proizvodov, za katerega velja PRO. Te obsegajo zagotavljanje zbiranja odpadkov iz proizvodov na območju celotne Republike Slovenije, razen zbiranja od izvornih povzročiteljev odpadkov, kadar se to izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov, obdelavo zbranih odpadkov, doseganje okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov, informiranje javnosti in obveščanje imetnikov odpadkov o načinu in pomenu ločenega zbiranja odpadkov in okoljsko učinkovitem ravnanju z njimi, posredovanje ustreznih informacij o proizvodih in obdelavi odpadkov iz proizvodov izvajalcem obdelave ter zbiranje in posredovanje predpisanih podatkov o proizvodih danih na trg v RS ter zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

Da je zagotovljeno okoljsko učinkovito ravnanje z vsemi odpadki iz proizvodov, je jasno določena obveznost, da so vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov skupaj odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz teh proizvodov, ki nastanejo na območju RS.

V tretjem odstavku člena predlog zakona določa način izpolnjevanja obveznosti proizvajalca na način, da se skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov pridruži skupnemu izpolnjevanju obveznosti, pri čemer je delež obveznosti posameznega proizvajalca v zvezi z odpadki iz proizvodov enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji.

Ne glede na tretji odstavek, je s četrtem odstavkom tega člena vladi dana pristojnost, da lahko za proizvajalca, ki daje na trg v Republiki Sloveniji proizvode, za katere velja PRO in niso namenjeni za uporabo v gospodinjstvih, predpiše pogoje, aktivnosti in ukrepe za samostojno izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena za odpadke iz tistih proizvodov, ki jih je dal na trg v Republiki Sloveniji.

Prav tako lahko vlada proizvajalcu, ki daje na trg manjše količine proizvodov skladno s sedmim odstavkom tega člena določi manjši obseg administrativnih bremen povezanih z izpolnjevanjem njegovih obveznosti.

Vladi je dana tudi pristojnost, da predpiše okoljske cilje pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov, način in obseg ravnanja z odpadki iz proizvodov, podrobnejše organizacijske in tehnične ukrepe povezane z zbiranjem in obdelavo odpadkov iz proizvodov, način, obseg in vsebino obveščanja javnosti, imetnikov odpadkov ter oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov, vodenje določenih evidenc in podatkov ter način poročanja ministrstvu ter druge ukrepe, zahteve in pravila ravnanja za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev.

Komunalnim odpadkom je treba posvetiti posebno pozornost, saj posebej glede komunalne odpadne embalaže velja, da je ta precej manj primerna za recikliranje kot

odpadna embalaža iz industrije in drugih komercialnih dejavnosti. Ravnanje s komunalno odpadno embalažo precej dražje od ravnanja z nekomunalno odpadno embalažo.

Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih je vnesla tudi nova pravila za izračun doseganja ciljev, ki se nanašajo na komunalne odpadke. Iz tega sledi, da je problematika komunalnih odpadkov drugačna od problematike nekomunalnih odpadkov, predvsem na področju embalaže. Embalaža, ki je namenjena potrošnikom, povzroča večja logistična, organizacijska, finančna in okoljska bremena kot embalaža, ki se uporabi kot embalaža v industriji in drugih komercialnih dejavnostih.

To pomeni, da bi morali proizvajalci, ki okolje obremenjujejo s proizvodi, iz katerih nastajajo komunalni odpadki, nositi ustrezno breme ravnanja s to vrsto odpadkov, proizvajalci, ki na trg dajejo proizvode, ki niso namenjeni uporabi v gospodinjstvih, pa bi morali nositi manjše breme.

Z določbo petega odstavka tem je tako določeno, da proizvajalec proizvodov, ki niso namenjeni uporabi v gospodinjstvih, ni dolžan zagotavljati prevzemanja komunalnih odpadkov od izvajalcev javnih služb, ki komunalne odpadke zbirajo od izvornih povzročiteljev odpadkov, kadar se to izvaja kot obvezna gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov, in nadaljnjega ravnanja s komunalnimi odpadki. Tak proizvajalec je v okviru skupnega ali individualnega izpolnjevanja obveznosti dolžan zagotoviti predpisano ravnanje za odpadke, ki nastanejo iz proizvodov, ki jih sam da na trg.

Ta določba sledi spoznanju, da proizvodi, iz katerih nastanejo komunalni odpadki, bistveno bolj obremenjujejo okolje od proizvodov, iz katerih ne nastanejo komunalni odpadki, iz česar sledi, da je to treba upoštevati pri razporeditvi finančnih bremen, ki jih krijejo eni in drugi proizvajalci.

K 31. členu

V tem členu je določena finančna obveznost proizvajalca pri izpolnjevanju njegovih obveznosti. Predlog zakona tu sledi minimalnim zahtevam Direktive 2008/98/ES o odpadkih, za sisteme PRO tako, da proizvajalec v celoti krije stroške izpolnjevanja njegove obveznosti iz prvega odstavka 30. člena. Tako krije za proizvode, ki jih da na trg v RS stroške zbiranja odpadkov iz proizvodov, prevoza in obdelave zbranih odpadkov iz proizvodov, izpolnjevanja predpisanih okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov, informiranja javnosti in obveščanja imetnikov odpadkov ter zbiranja in posredovanja vseh predpisanih podatkov. Proizvajalec zagotavlja financiranje zbiranja odpadkov iz proizvodov, iz katerih nastanejo komunalni odpadki, od izvornih povzročiteljev odpadkov, tudi ko je zbiranje teh odpadkov določeno kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov. Proizvajalec, ki na trg daje proizvode, ki niso namenjeni uporabi v gospodinjstvih, nima take obveznosti iz razlogov, kot so pojasnjeni v razlagi prejšnjega člena.

V tretjem odstavku je za proizvajalca določene vrste ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, dodatno določena tudi obveznost financiranja določenih stroškov čiščenja okolja zaradi smetenja z odpadki iz te vrste ali skupine proizvodov, če je to določeno s predpisom vlade.

Vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, so skupaj finančno odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz proizvodov, ki so v določenem obdobju nastali na območju Republike Slovenije. Pri tem mora posamezen proizvajalec zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti v deležu, ki je enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki

Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji. Pri tem pa se upošteva, da komunalni odpadki in odpadki, ki se ne zberejo pri gospodinjstvih (nekomunalni odpadki), niso istovrstni odpadki, čemur je namenjena določba petega odstavka 30. člena.

V primeru, ko je omogočeno samostojno izpolnjevanje obveznosti proizvajalca, mora proizvajalec, ki obveznosti izpolnjuje na ta način zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti za odpadke iz tistih proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.

V sedmem odstavku je vladi podeljena pristojnost za določitev morebitnih izjem glede obsega prej navedenih stroškov kadar to določajo predpisi EU, ki urejajo PRO za določeno vrsto proizvodov. Tako je zagotovljena ohranitev uveljavljenega financiranja pri izpolnjevanju PRO za vozila in električno in elektronsko opremo, kjer finančna obveznost proizvajalca ne zajema financiranja celotnega ravnanja z odpadki iz proizvodov in kadar je to zaradi ohranjanja obstoječih sistemov ravnanja z odpadki potrebno.

V osmem odstavku je vladi podeljena pristojnost, da predpiše vrste in skupine proizvodov, za katere velja obveznost financiranja določenih stroškov čiščenja okolja zaradi smetenja z odpadki iz te vrste ali skupine proizvodov, kadar to določajo predpisi EU. V takem primeru vlada predpiše tudi aktivnosti čiščenja okolja, potrebno infrastrukturo in površine, katerih čiščenje financira proizvajalec ter s tem povezane stroške.

Vladi je podeljena tudi pristojnost, da lahko predpiše, da mora proizvajalec zaradi izpolnjevanja obveznosti PRO iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona zagotoviti finančno jamstvo v skladu z ZVO-1.

K 32. členu

V tem členu zakona je podrobno določen način skupnega izpolnjevanja PRO. Predlog zakona določa, da skupno izpolnjevanje obveznosti v imenu proizvajalcev izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz teh proizvodov.

Zakon storitve, ki jih zagotavljajo organizacije, prepušča trgu in dopušča, da to vlogo opravlja več oseb, ki si med seboj konkurirajo. Tak sistem je še poseben pomemben, ker je konkurenčno okolje najboljši način, da bodo organizacije zaračunavale stroškovno učinkovite cene proizvajalcem, poleg tega pa konkurenca spodbuja tudi napredek in razvoj novih rešitev na področju ravnanja z odpadki. Ker se na trgu ohranja konkurenca, bo se v skladu s petim odstavkom 8a. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih, ustanavlja javna agencija za področju PRO, ki bo izvajala nadzor izvajanja obveznosti PRO (členi 48. do 61.).

Način pristopa proizvajalca k skupnemu izpolnjevanju obveznosti je določen tako, da proizvajalec z organizacijo sklene pisno pogodbo, s čemer jo pooblasti za izpolnjevanje svojih obveznosti. Proizvajalec, ki je z organizacijo sklenil pogodbo, je za svoj delež subsidiarno finančno odgovoren, če organizacija ne izpolni njegovih obveznosti iz 30. člena tega zakona.

Ta člen določa še obveznosti in pravice pridruženega proizvajalca do organizacije ter način ureditve njihovega izvrševanja.

K 33. členu

V tem členu zakon podrobno določa formalno pravni status organizacije, namen njene ustanovitve in način delovanja ter pogoje glede ustanovitelja ali lastnika organizacije.

Predlog zakona določa organizacijo kot pravno oseba s sedežem v RS, ustanovljeno z namenom, da za proizvajalce istovrstnih proizvodov zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti kot nepridobitno dejavnost.

Če organizacija izvaja skupno izpolnjevanje obveznosti za odpadke iz več vrst proizvodov, za katere velja PRO, mora organizacija zagotoviti, da za vsako vrsto proizvodov vodi ločene poslovne in knjigovodske evidence, z namenom, da se zagotovi stroškovna učinkovitost za vsak tok istovrstnih proizvodov posebej in transparentnost delovanja organizacije in prepreči prelivanje stroškov med različnimi proizvodi.

Predlog zakona določa, da organizacija ne sme opravljati nobene dejavnosti, ki ni zvezana z namenom, da za proizvajalce določenih istovrstnih proizvodov zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti.

V četrtem odstavku člena predlog zakona z namenom zagotavljanja in ohranjanja konkurenčnosti v segmentu ravnanja z odpadki pri skupnem izpolnjevanju obveznosti določa, da lastnik organizacije in organizacija ne sme biti oseba, ki izvaja ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti.

Zaradi enakega razloga peti odstavek organizaciji prepoveduje zagotavljanje zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov, za katere zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena:

1. z osebo, ki je neposredno ali posredno kapitalsko povezana z organizacijo,
2. z osebo, ki je kapitalsko ali sorodstveno povezana z osebo, ki ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja organizacije ali organu nadzora organizacije ali zastopa organizacijo.

K 34. členu

V tem členu zakon določa obveznosti organizacije. Ta mora zagotavljati izpolnjevanje obveznosti za proizvajalce v deležu, ki je enak vsoti deležev obveznosti iz tretjega odstavka 30. člena tega zakona pridruženih proizvajalcev (v nadaljnjem besedilu: delež izpolnjevanja obveznosti organizacije). Organizacija zagotavlja, da se zbiranje in obdelava odpadkov iz proizvodov izvajata neprekinjeno skozi celo leto.

Obveznosti za ravnanje z odpadki iz proizvodov, mora zagotavljati za odpadke, ki nastanejo na celotnem območju RS, neprekinjeno skozi celo leto.

Tretji do peti odstavek določajo, da mora organizacija ažurno voditi seznam pridruženih proizvajalcev ter imeti načrt za skupno izpolnjevanje obveznosti, v katerem opredeli obveznosti in ukrepe za njihovo izpolnjevanje in finančni načrt iz katerega so razvidna zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja skupnega načrta.

V šestem in sedmem odstavku je določeno kdaj je potrebno skupni načrt spremeniti in zagotavljanje sledljivosti sprememb ter predložitve vsake spremembe skupnega načrta agenciji.

Dodatno je določen postopek v primeru, ko agencija ugotovi neustreznost predložene spremembe skupnega načrta.

Deveti odstavek določa organizaciji obveznost zagotavljanja izvajanja aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti v skladu s skupnim načrtom, agenciji pa, da najmanj enkrat letno preveri skladnost izvajanja aktivnosti in ukrepov organizacije s skupnim načrtom.

Deseti odstavek tega člena določa obveznost organizaciji, da strukturo finančnega prispevka, ki ga bodo plačevali proizvajalci, razčleni na najmanj take postavke, kot jih bo določila agencija s splošnim aktom. S tem bo agenciji olajšan nadzor nad stroškovno učinkovitostjo in nad tem, da bo finančni prispevek lahko pokril vse stroške ravnanja z odpadki iz proizvodov. Ta določba bo tudi izboljšala transparentnost sistema.

Podrobnejšo vsebino skupnega načrta predpiše vlada.

K 35. členu

V tem členu zakon določa delovanje organizacije. Za zagotovitev enakopravnih pogojev vsem proizvajalcem in njihove enakopravne obravnave določa, da mora organizacija skleniti na enoten način in pod enakimi pogoji pogodbo o pristopu k skupnemu izpolnjevanju obveznosti v organizaciji z vsakim proizvajalcem istovrstnih proizvodov, ki to želi. Zaradi izpolnjevanja obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov mora organizacija zagotoviti finančno jamstvo.

Glede zaračunavanja stroškov organizacije pridruženim proizvajalcem, skladno z minimalnimi zahtevami evropskih predpisov, predlog zakona določa upoštevanje dejanskih stroškov izpolnjevanja obveznosti, ki ne presegajo stroškov, potrebnih za zagotavljanje storitev za predpisano ravnanje z odpadki iz proizvodov na stroškovno učinkovit način. Prav tako mora organizacija, kadar je mogoče, te stroške uravnavati glede na trajnost, popravljivost ponovno uporabljivost ali reciklabilnost proizvoda. Zaradi preglednosti načina zaračunavanja teh stroškov mora imeti organizacija glede tega notranji akt, dostopen vsem pridruženim proizvajalcem.

Organizacija mora imeti vzpostavljen predpisan sistem samonadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov in agenciji na njeno zahtevo posredovati informacije o lastnikih in pridruženih proizvajalcih, višini stroškov, ki jih za izpolnjevanje obveznosti plača pridruženi proizvajalec glede na prodano enoto ali tono proizvoda danega na trg v RS, postopkih izbora oseb, ki za organizacijo izvaja zbiranje in obdelavo odpadkov iz proizvodov ter o doseganju predpisanih okoljskih ciljev.

Sedmi odstavek določa organizaciji obveznost rednega preverjanja točnosti in pravilnosti predpisanih podatkov pridruženega proizvajalca, ki jih ta sporoča organizaciji, obveščanja pridruženih proizvajalcev o obsegu izpolnitve njihovih obveznosti ter omogočanja vpogleda v dokumentacijo o verodostojnosti podatkov o proizvodih, ki jih pridruženi proizvajalci dajejo na trg, ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov, s čimer agencija preverja pravilnost podatkov, vnesenih v informacijski sistem o PRO. Z osmim odstavkom pa je določeno, da mora agencija letno pregledati dokumentacijo pri najmanj 10 % pridruženih proizvajalcev, s katero proizvajalec izkazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov iz 2. in 3. točke petega odstavka 32. člena tega zakona (informacije o količini proizvodov in vrsti, sestavi in lastnosti proizvodov).

Deveti odstavek člena organizaciji določa obveznost zagotavljanja sledljivosti podatkov o odpadkih iz proizvodov. Za ta namen ji zagotavlja pravico do vpogleda v dokumentacijo zbiralca ali obdelovalca podatkov, ki dokazuje točnost in pravilnost podatkov o količinah zbranih in obdelanih odpadkov iz proizvodov. Pri tem ji je oseba, ki ravna z odpadki dolžna to omogočiti.

Deseti odstavek določa obveznost posredovanja letnega poročila o izvajanju obveznosti za preteklo koledarsko leto, ki mu mora biti priloženo revizorjevo poročilo skupaj z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Vladi je dana pristojnost, da lahko predpiše podrobnejša merila za zaračunavanje stroškov za posamezne proizvode ali skupine proizvodov, za katere velja PRO in, da predpiše vsebino letnega poročila organizacije.

Z vidika ustvarjanja okolja, v katerem bo v največji meri mogoče izpolnjevanje okoljskih ciljev, štirinajsti odstavek uvaja pomembno novost, da lahko organizacija tudi sama organizira ločeno zbiranje tistih komunalnih odpadkov, za katere velja PRO. Gre za pomemben korak v smeri, da bodo organizacije lahko imele tudi same nadzor nad tokovi komunalnih odpadkov in da bodo zbiranje organizirale na stroškovno in okoljsko učinkovit način. S tem bodo organizacije tudi tistim proizvajalcem, ki na trg dajejo proizvode, iz katerih nastajajo komunalni odpadki, za katere velja PRO, pomagale pri vzpostavitvi modela krožnega gospodarstva. To je v dosedanji ureditvi mogoče le z vzpostavitvijo sistema vračljive embalaže, ki se jo ponovno uporabi. S tem dopolnilom pa bodo lahko proizvajalci preko organizacij model krožnega gospodarstva zagotavljali tudi tako, da bo organizacija za te proizvajalce organizirala zbiranje takih odpadkov in njihovo recikliranje. Brez te možnosti so proizvajalci namreč precej omejeni, da bi sami

zbirali take odpadke, ki jih sami dajo na trg, saj lahko take odpadke zbirajo samo izvajalci javnih služb. To velja še posebej za plastenke, ki jih EU namenja posebno pozornost v okviru sprejete Direktive (EU) 2019/904 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje.

K 36. členu

V tem členu zakon uvaja dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, ki ga mora imeti organizacija. S tem bo poenoten do sedaj neenoten postopek formalnega dovoljevanja izvajanja skupnega izpolnjevanja obveznosti PRO, saj je s trenutnimi predpisi izdaja dovoljenja predvidena samo pri izpolnjevanju PRO za embalažo, pri ostalih proizvodih pa so načrti skupnega ravnanja z odpadki iz proizvodov vpisani v evidenco načrtov in skupnih načrtov.

Drugi odstavek določa vsebino vloge za dovoljenje in predpisane priloge, tretji pa izdajo dovoljenja. V postopku izdaje dovoljenja se preveri izpolnjevanje predpisanih pogojev glede organizacije, skladnost skupnega načrta organizacije s predpisanimi zahtevami in zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti organizacije glede zagotavljanja z odpadki iz proizvodov na njegovi podlagi, zadostnost finančnih sredstev za izpolnjevanje obveznosti.

Predlog zakona določa veljavnost dovoljenja za deset let in način njegovega podaljšanja.

Agencija prevzema pristojnosti glede izdaje, spremembe in odvzema dovoljenja.

K 37. členu

V tem členu zakon določa razloge in način za spremembo dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti. Tako mora organizacija zaradi spremembe firme ali sedeža vložiti vlogo za spremembo dovoljenja. Določena je vsebina vloge za spremembo dovoljenja in rok, v katerem agencija odloči o spremembi dovoljenja.

K 38. členu

V tem členu zakon določa odvzem dovoljenja, če organizacija ne izpolnjuje predpisanih pogojev, nima na voljo zadostnih finančnih sredstev, ne zagotovi predpisanega finančnega jamstva in postopek odvzema dovoljenja v primeru ugotovitve hujših kršitev izpolnjevanja obveznosti organizacije glede zagotavljanja ravnanja z odpadki iz proizvodov, organizacija pa ne izvrši pravnomočne odločbe agencije, ne posreduje informacij v predpisanem roku ali niso upoštevane omejitve za lastnika poslovnega deleža organizacije.

Tretji odstavek določa, da agencija o izdani odločbi o odvzemu dovoljenja obvesti pridružene proizvajalce, četrti pa, da ministrstvo ob odvzemu dovoljenja zaradi neizpolnjevanja obveznosti ugotovi neizpolnjene obveznosti organizacije.

K 39. členu

V tem členu zakon določa način samostojnega izpolnjevanja obveznosti. Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti PRO, te izpolnjuje v skladu s svojim načrtom za izpolnjevanje obveznosti, v katerem opredeli aktivnosti in ukrepe za njihovo izpolnjevanje.

Člen določa vsebino načrta ter postopek njegove spremembe ali dopolnitve, s smiselno uporabo četrtega ter šestega do osmega odstavka 34. člena predloga zakona.

Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti mora zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov zagotoviti finančno jamstvo, imeti mora vzpostavljen sistem nadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov ter mora zagotavljati sledljivost podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov. V ta namen lahko od osebe, ki zanj zagotavlja ravnanje z odpadki iz

proizvodov zahteva vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah zbranih ali obdelanih odpadkov, oseba, ki za proizvajalca zbira ali obdeluje odpadke pa mu to mora omogočiti.

Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o doseganju predpisanih okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov ter agenciji na zahtevo dati na vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost in pravilnost podatkov o količinah proizvodov danih na trg v RS in o količinah zbranih ter obdelanih odpadkov iz proizvodov. Agenciji mora posredovati letno poročilo o izpolnjevanju obveznosti za preteklo leto, ki mu mora biti priložen tudi revidiran računovodski izkaz v skladu z določbami 41. člena.

Deveti odstavek člena določa obveznost agencije, da najmanj enkrat letno preveri skladnost izpolnjevanja obveznosti z načrtom, z desetim odstavkom pa je vladi podeljena pristojnost za določitev podrobnejše vsebine načrta in letnega poročila ter načina poročanja.

K 40. členu

V tem členu zakon določa, da mora imeti proizvajalec za samostojno izpolnjevanje obveznosti dovoljenje ministrstva.

Drugi odstavek določa vsebino vloge za dovoljenje in predpisane priloge k vlogi, tretji pa rok za vložitev vloge. Peti odstavek določa postopek izdaje dovoljenja. V postopku izdaje dovoljenja se preveri skladnost načrta s predpisanimi zahtevami in zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti proizvajalca na njegovi podlagi, da imajo zbiralci in obdelovalci, ki bodo zbirali in obdelovali odpadke iz proizvodov potrebna dovoljenja v skladu s tem zakonom in zadostnost finančnih sredstev proizvajalca za izpolnjevanje obveznosti.

Predlog zakona določa vsebino dovoljenja in njegovo veljavnost za pet let, način njegovega podaljšanja ter način spremembe in odvzema dovoljenja s smiselno uporabo določb 37. in 38. člena.

K 41. členu

V tem členu je za organizacijo ali proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, določena obveznost zagotovitve ločenega računovodskega evidentiranja prihodkov, stroškov ter odhodkov, povezanih z zahtevami iz 0. člena. Prav tako mora organizirati učinkovit sistem notranjih kontrol, ki bo zagotavljal pravilnost in popolnost računovodskega evidentiranja. Člen določa način revidiranja računovodskih izkazov organizacije ali proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti. Revidiranje mora obsegati tudi pravilnost in popolnost podatkov o proizvodih danih na trg in o zbranih ter obdelanih odpadkih iz proizvodov.

K 42. členu

V tem členu zakon ureja register proizvajalcev proizvodov z namenom, da se za posamezno vrsto (in skupino) proizvodov, za katere velja PRO, vodijo podatki o osebah, za katere velja PRO in o tem, ali te osebe obveznosti PRO izpolnjujejo samostojno ali skupno. Proizvajalec oziroma pooblaščen zastopnik proizvajalca, ki morata biti vpisana v register, zahtevane podatke tekoče vpisujeta sama. Določen je način vpisa in izbrisa iz registra, dopustnost vodenja in obdelave določenih osebnih podatkov kontaktnih oseb proizvajalca oziroma pooblaščenega zastopnika in obveznost vpisa vsake spremembe glede zahtevanih podatkov. Register je del informacijskega sistema iz 43. člena, podatki iz registra pa so javni. Organizaciji so, za namen vnosa podatkov o pridruženih proizvajalcih, določene pravice do dostopa do določenih podatkov registra.

Vladi je dana pristojnost, da podrobneje predpiše vrsto podatkov, ki jih proizvajalec ali pooblaščen zastopnik vpiše v register, način vpisa v register ter način dostopa in podatke, do katerih dostopa organizacija.

K 43. členu

V tem členu zakon ureja informacijski sistem o PRO. Ta je namenjen izvajanju ter spremljanju in nadzoru izvajanja sistema PRO. Organizacijam in proizvajalcem, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, zagotavlja elektronsko podporo pri poročanju o proizvodih, za katere velja PRO, danih na trg ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov. Tretji odstavek določa vrsto podatkov, ki jih informacijski sistem vsebuje, četrti do šesti odstavek kdo podatke v informacijski sistem vnaša, sedmi pa pravico dostopa do posameznih podatkov informacijskega sistema. Določen je način uporabniške pravice za dostop do podatkov in za vnos podatkov. Podatki iz informacijskega sistema so javni, razen podatkov o količinah proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je dal na trg posamezen proizvajalec.

Z namenom, da se zagotovi čim boljša sledljivost odpadnih in tokov, za katere velja PRO, in transparentnost sistema PRO, se bo informacijski sistem PRO povezoval z že obstoječim informacijskim sistemom o ravnanju odpadki. Vsi imetniki odpadkov pa bodo morali odslej v vsak evidenčni list vpisati tudi organizacijo oziroma proizvajalca, ki individualno izpolnjuje obveznosti, vse do končne obdelave. S tem se zagotavlja bolj transparentno sledenje odpadkov do končne obdelave in sproti nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti proizvajalcev oziroma organizacij. Vsaka pošiljka odpadkov mora biti opremljena s proizvajalcem, za katerega se zagotavlja ravnanje z odpadki.

V informacijski sistem o PRO bodo z namenom zagotavljanja transparentnosti vpisovali podatke tudi izvajalci občinske gospodarske javne službe ravnanja z odpadki, in sicer podatke o zbranih količinah odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov in podatke o količinah teh odpadkov, ki jih predajo organizacijam.

Vladi je dana pristojnost, da podrobneje predpiše vrsto podatkov, ki se vnašajo v informacijski sistem, pogostost vnosa podatkov in obdobje, na katero se ti podatki nanašajo.

K 44. členu

V tem členu zakon daje pristojnost vladi, da lahko tudi drugim osebam, ki sodelujejo v distribucijski verigi proizvodov, za katere velja PRO, predpiše določene obveznosti. Te se lahko nanašajo tako na ravnanje s proizvodi kot na ravnanje z odpadki iz proizvodov in zlasti na prevzemanje rabljenih proizvodov, za katere velja PRO, prevzemanje odpadkov iz proizvodov, za katere velja PRO ter prepoved ponujanja brezplačnih proizvodov, za katere velja PRO, potrošnikom.

Vladi je dana pristojnost, da predpiše pravila ravnanja z odpadki iz proizvodov v okviru izvajanja občinske gospodarske službe zbiranja komunalnih odpadkov in s tem povezane obveznosti izvajalca javne službe.

Zaradi obveznosti proizvajalcev za zagotavljanje ravnanja z odpadki iz proizvodov in doseganja predpisanih okoljskih ciljev je določeno, da se akcije zbiranja odpadkov iz proizvodov, za katere velja PRO, lahko organizirajo samo v sodelovanju z organizacijo. Za osebo, ki organizira tako akcijo, se ne uporabljajo določbe, ki urejajo obveznosti osebe, ki zbira odpadke.

K 45. členu

V tem členu zakon določa, v skladu z minimalnimi zahtevami za sisteme PRO, ki glede finančne obveznosti proizvajalcev določajo, da ti nosijo stroške ravnanja z odpadki iz proizvodov v celoti, da se stroški izvajanja občinske gospodarske službe zbiranja komunalnih odpadkov, v delu, ki se nanaša na odpadke iz proizvodov, zaračunajo organizaciji. Ne glede na to, se organizaciji ne zaračunajo stroški izločanja odpadkov iz proizvodov pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov.

Ne glede na Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. l. Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17, 78/19) četrti odstavek določa, da občina ni pristojna oblikovati cene občinske gospodarske javne službe, ki se nanaša na odpadke, ki nastanejo iz proizvodov, za katere velja PRO. Ker občani ne bodo nosili stroškov ravnanja z odpadki, ki nastanejo iz proizvodov, saj bodo v okviru sistema PRO te stroške nosili proizvajalci, ni potrebe po tem, da bi bile občine vključene v proces določanja cene. Storitve izvajalca javne službe, ki jo bodo morale plačati proizvajalci preko organizacij, bodo tako izvzete iz zgoraj navedene uredbe glede določitve cene. Vendar pa bo ceno izvajalca občinske javne službe za storitve, ki se nanašajo na odpadke, ki nastanejo iz proizvodov in jih bodo v okviru sistema PRO krili proizvajalci, pred začetkom veljavnosti ali cene ali njene spremembe, morala odobriti agencija. S tem se v največji meri sledi načelu stroškovne učinkovitosti ravnanja z odpadki, ki nastanejo iz proizvodov.

Vladi je dana pristojnost da, kadar v skladu s predpisi EU proizvajalec ne krije vseh stroškov ravnanja z odpadki, predpiše katere stroške v takem primeru krije organizacija.

K 46. členu

V tem členu zakon določa spremljanje in nadzor izvajanja sistema PRO. Agencija za ta namen obdeluje in uporablja podatke iz informacijskega sistema o PRO in informacijskega sistema o okolju. Agencija na podlagi teh podatkov izpolnjuje tudi poročevalske obveznosti do EU.

Agencija zaradi ugotavljanja učinkovitosti sistema PRO enkrat letno objavi poročilo o izvajanju sistema PRO ter podatke o skupni količini istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji in skupni količini zbranih ter obdelanih odpadkov iz proizvodov ter doseženih okoljskih ciljih.

K 47. členu

Ta člen agenciji določa obveznost, da zagotavlja redni dialog oz. izmenjavo mnenj o sistemu PRO med proizvajalci, distributerji in njihovimi interesnimi združenji, osebami, ki zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov, izvajalci občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja izvajalci ponovne uporabe in popravil proizvodov, za katere velja PRO, občinami ter njihovimi interesnimi združenji, nevladnimi organizacijami iz 237. člena tega zakona ter nevladnimi organizacijami za varstvo potrošnikov.

VI. JAVNA AGENCIJA ZA PROIZVAJALČEVO RAZŠIRJENO ODGOVORNOST REPUBLIKE SLOVENIJE

K 48. do 57. členu

S tem zakonom se ustanavlja samostojna in neodvisna Javna agencija za proizvajalčevo razširjeno odgovornost Republike Slovenije (v nadaljevanjem besedilu: agencija). Ustanovitev agencije je potrebna zaradi spoznanja, da v sistemih, kjer je prisotnih več organizacij, ni mogoče zagotoviti konkurence, če v takem sistemu ni vzpostavljena neodvisen organ z ustreznimi javnimi pooblastili. Obveznost, da države članice imenujejo organ izhaja iz Direktive (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih. Spremenjena direktiva v 8.a členu določa, da morajo države članice, kadar na njihovem ozemlju obveznosti PRO izvaja več organizacij, imenovati vsaj en organ, ki je neodvisen od zasebnih interesov, ali poveriti javnemu organu nadzor izvajanja obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca.

Sistem PRO je v EU in državah OECD prepoznan kot sistem, ki igra pomembno vlogo pri prehodu v krožno gospodarstvo. Zato je takemu sistemu treba zagotoviti vso potrebno podporo, ki jo lahko nudi neodvisna agencija z javnimi pooblastili. Predvidevajo se pristojnosti Agencije v obliki izdajanja dovoljenj, reguliranja cen ravnanja z odpadki, zato da se proizvajalci ne bodo za ravnanje z odpadki plačevali več, kot je to potrebno. Reguliranje cen je še posebej potrebno, ker se s tem zakonom razširja obseg storitev, ki jih bo moral financirati proizvajalec tudi na zbiranje komunalne odpadne embalaže v

sistemu od vrat do vrat. S tem se bo obseg bremena za gospodarstvo zmanjšal na najmanjšo potrebno mero. Brez reguliranja teh cen bi namreč lahko prišlo do prelivanja sredstev od proizvajalcev k izvajalcem javnih služb in obdelovalcem odpadkov. Na stroškovno učinkovit način je namreč treba zagotavljati ravnanje z odpadki po celi verigi ravnanja z odpadki.

Agencija bi tako prevzela nalogo regulatorja za vse tokove odpadkov, za katere je v Sloveniji uveljavljen sistem PRO. Agencija bi tako prevzela nalogo vodenja vseh evidenc v zvezi z odpadki, za katere velja PRO, kot so register proizvajalcev, informacijski sistem za izvajanje sistema PRO, analiza podatkov ipd.

Agencija se bo financirala taksami in nadomestili, ki jih bodo morali kriti proizvajalci preko organizacij, h katerimi se bodo pridružili. Višina nadomestila bo za vsakega proizvajalca vezana na količino proizvodov, ki jih bo proizvajalec dal na trg.

VII. NADZOR IN ODLOČANJE O PREKRŠKIH

K 58. do 61. členu

Določbe V. poglavja zakona, ki ureja sistem PRO, bo nadzirala agencija. Poleg tega agencija prevzema tudi nadzor nad stroškovno učinkovitostjo cen prevoznikov, zbiralcev in obdelovalcev v delu, kjer ti zagotavljajo storitve v okviru sistema PRO.

Ostale določbe zakona nadzira Inšpektorat RS za okolje in prostor.

V postopku nadzora se uporabljajo določbe Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/02, 26/07, 40/14 - ZIN).

Prekrškovna organa za odločanje o prekrških sta agencija za prekrške iz področja PRO in inšpektorat iz ostalih področij tega zakona.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

K 62. in 63. členu

S temi členi zakon določa prekrške po tem zakonu in predpisuje globe za te prekrške.

IX. PREDHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 64. členu

V tem členu zakon določa, da se kot predpisi vlade po tem zakonu se štejejo predpisi, ki jih je vlada sprejela ali jim je podaljšala veljavnost na podlagi določb ZVO-1. Gre za vrsto podzakonskih aktov, ki jih je vlada sprejela od leta 2004 ob uveljavitvi ZVO-1 oziroma s tem zakonom podaljšala njihovo veljavnost.

S tem členom zakon tudi določa, da z začetkom veljavnosti zakona ostajajo v veljavi podzakonski predpisi, na podlagi katerih je trenutno uveljavljena proizvajalčeva razširjena odgovornost za EE opremo, baterije in akumulatorje, gume, vozila, embalažo, nagrobne sveče, zdravila in fitofarmaceutvska sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi.

Zakon tudi določa rok za pripravo določenih podzakonskih predpisov na podlagi zakona in rok, do katerega vlada uskladi predpis o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja z določbami 45. člena.

K 65. členu

Ta člen občinam nalaga, da predpišejo ukrepe za preprečevanje smetenja in kurjenja odpadkov ter odpravo posledic smetenja na svojem območju občine kot svojo izvirno pristojnost predpiše občina, pri čemer so ti ukrepi predpisani poleg ukrepov, ki jih predpiše država. Občina mora zagotoviti, da so cene izvajanja gospodarske javne službe z določbami tega zakona usklajene do 31. 12. 2022.

K 66. členu

V tem členu zakon določa, da mora pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov (razen če gre za primer časovno omejene veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja na manj kot dve leti ali če gre za okoljevarstveno dovoljenje za premično napravo po predpisu, ki določa obdelavo odpadkov v premičnih napravah) in pravna ali fizična oseba, ki zbira odpadke, v petih letih po uveljavitvi tega zakona pridobiti v last zemljišče, na katerem izvaja svojo dejavnost, in napravo, če je ta potrebna za opravljanje dejavnosti.

Če omenjena pravna ali fizična oseba v omenjenem roku zemljišča in naprave ne pridobi v last, preneha veljati okoljevarstveno dovoljenje v delu, ki se nanaša na predelavo ali odstranjevanje odpadkov ali na zbiranje odpadkov ali preneha veljati odločba o dovolitvi priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov, pravno ali fizično osebo pa se izbriše iz registra varstva okolja.

K 67. členu

Ta člen določa, da obstoječa potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, ob uveljavitvi tega zakona prenehajo veljati, če gre za pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in v tem okviru tudi dejavnost predhodnega skladiščenja nevarnih odpadkov v skladišču z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov, za katero ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje, pri čemer se to okoljevarstveno dovoljenje šteje tudi za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov.

V primerih obstoječih dejavnosti in naprav, ki so postale dejavnosti in naprave iz 68. člena ZVO-1 z uveljavitvijo Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15), pa zanje še ni bil dokončan postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja, pa obstoječa potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, prenehajo veljati z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer se to okoljevarstveno dovoljenje šteje tudi za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov.

K 68. členu

Ta člen določa, da se potrdila, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, štejejo za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti iz šestega odstavka 17. člena tega zakona, na podlagi katerega ministrstvo priglašene dejavnosti vpiše v register varstva okolja iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

K 69. členu

Ta člen določa prehodno obdobje enega leta, v katerem morajo obstoječi proizvajalci proizvodov, za katere velja PRO, izpolnjevanje obveznosti PRO prilagoditi zahtevam zakona.

K 70. členu

Ta člen določa rok, v katerem mora agencija vzpostaviti register iz 0. člena in informacijskega sistema o PRO iz 43. člena ter rok za pričetek njegove uporabe. Drugi odstavek določa, da vlada s podzakonskim predpisom iz sedmega odstavka 43. člena določi tudi način in obseg prenosa podatkov iz evidenc. Tretji odstavek določa, da se podatki o proizvajalcih in masi proizvodov, danih na trg v letih od 2020 do 2022 ter pridobljeni na podlagi predpisov, ki urejajo okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadkov iz proizvodov, iz baz podatkov Finančne uprave Republike Slovenije prenesejo v informacijski sistem iz 43. člena zakona.

K 71. členu

Ta člen določa način končanja obstoječih postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo, za vpis v evidenco individualnih

sistemov iz predpisa o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo ter za vpis v evidenco načrtov ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo, odpadnimi baterijami in akumulatorji, odpadnimi nagrobnimi svečami, odpadnimi zdravili, odpadnimi fitosanitarnimi pripravki, ki vsebujejo nevarne snovi, izrabljenimi vozili in izrabljenimi gumami.

Ta člen tudi določa, da z dnem veljavnosti zakona na podlagi obstoječih podzakonskih predpisov ni dopustno pričeti novih postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo, za vpis v evidenco individualnih sistemov iz predpisa o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo ter za vpis v evidenco načrtov ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo, odpadnimi baterijami in akumulatorji, odpadnimi nagrobnimi svečami, odpadnimi zdravili, odpadnimi fitosanitarnimi pripravki, ki vsebujejo nevarne snovi, izrabljenimi vozili in izrabljenimi gumami.

Peti odstavek določa, da se pravnomočna dovoljenja, izdana družbam za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi ZVO-1 in Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, štejejo za dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s 36. členom tega zakona, izdana za obdobje desetih let od uveljavitve tega zakona.

Šesti odstavek pa določa, da se načrti, vpisani v evidenco na podlagi predpisov iz tretjega odstavka 64. člena tega zakona, štejejo za dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s 36. členom tega zakona, izdana za obdobje desetih let od uveljavitve tega zakona.

Peti in šesti odstavek tega člena zagotavljata, da se na področju PRO zagotovi kontinuiteta izvajanja tega sistema.

Sedmi odstavek organizacijam nalaga, da svoje skupne načrte in delovanje prilagodijo temu zakonu najkasneje do 31. 12. 2022.

K 72. členu

Zakon v tem členu določa, da mora ministrstvo izdana okoljevarstvena dovoljenja za dejavnost predelave odpadkov po uradni dolžnosti uskladiti z določbami tega zakona najpozneje do 31. decembra 2024. Ministrstvo bo to storilo tako, da bo okoljevarstvena dovoljenja spremenila na način, da vsebuje tudi merila za prenehanje statusa odpadka v skladu z določbami iz 22. člena tega zakona in predpisa iz šestega odstavka 0. člena tega zakona.

K 73. členu

Ta člen določa, da mora vlada ustanoviti agencijo s sprejetjem ustanovitvenega akta agencije in imenovanjem organov agencije najpozneje v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja javne agencije.

K 74. členu

Ta člen določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 20. člen ZVO-1.

K 75. členu

V tem členu zakon, da ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ta člen tudi določa, da se Določbe od 29. do 47. člena tega zakona (določbe, ki urejajo PRO) začnejo uporabljati s 1. januarjem 2023, razen določb drugega do petega odstavka 36. člena (gre za določbe zakona, ki urejajo dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti in drugega do sedmega odstavka 40. člena tega zakona (gre za določbe zakona, ki urejajo dovoljenje za individualno izpolnjevanje obveznosti), ki se začnejo uporabljati z dnem začetka veljavnosti tega zakona.

PODPISI POSLANCEV

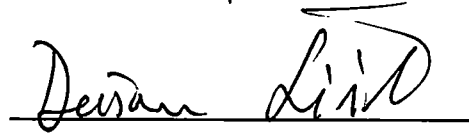
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI

Handwritten signature of Zmago Jelinčič Plemeniti in black ink, written over a horizontal line. The signature is stylized and includes a long horizontal stroke at the end.

JANI IVANUŠA

Handwritten signature of Jani Ivanuša in black ink, written over a horizontal line. The signature is cursive and includes a long horizontal stroke at the end.

DUŠAN ŠIŠKO

Handwritten signature of Dušan Šiško in black ink, written over a horizontal line. The signature is cursive and includes a long horizontal stroke at the end.